

içindekiler

Son Günlerde Ankara'da ...	
Abidin Paşa Köşkü'ne Sahip Çıktık - Muzaffer Eryılmaz	2
Bugün Ankara , Kültürel Özelliğini ve Parlama Dönemini Kaybetti - İlber Ortaylı	3
Bilinmeyen Ankara ...	
Ankara Rüzgar Tüneli - Bilge İmamoğlu, Umut Durak	4
DOCOMOMO - Seda Bancı, Y. Yeşim Uysal	6

DOSYA	
türkiye'de mimarlığın 50 yılı	8
Editörler: İsbën Önen, Özlem Taşkın, Zeynep Ömür Yılmaz, Efe Duyan	
RESİMLİ ODA TARİHİ - Çetin Ünalın	10
Mimarlar Odası'nın 50. Yılında 'Şizofrenik Benlik'ten Çıkış İçin Bir Başlangıç... - M. Kadri Atabaş	22
50 Yıl Değil 49,5 Ya Da Kim Yaptı? - Orhan Dinç	24
Düşünce Üretmeyen Bir Ortam... - Şevki Vanlı	26
Mimarlık Eğitimi ve Değişimler - Zeynep Onur	30
Söyleşi: Nejat Ersin İle 50 Yılda Mimarlık - Zeynep Ömür Yılmaz	32
"Kamu"nun Ankara'sına Karşı Ankara'nın Kamusalılığı - Bülent Batuman	36
Ne Devraldık ve Ne Bırakıyoruz? - Aysu Başkaya	40
Sıkça Sorulan Sorular: "UIA" NEDİR?	44
Olağanüstü Genel Kurul'un Ardından	46
Basında Geçen Ay	54
EDEBİ MEKANLAR- ESRARENGİZ KÖŞK - Honoré de Balzac	56
Haber Duyuru	58
Gelir Gider Tablosu	60

Ocak: "+ 50"

Mimarlar Odası'nın 50. Yılı'nın içindeyiz. Aralık ayında geçmiş 50 yıla bir bakışın yanında, yeni yıla girişte, Ocak ayında, hazırlayacağımız sayıda bir de gelecekteki 50 yıla bakmak istedik. Bugünün devamı olarak başlayacak bu sürede acaba neler değişecek ya da değişmeden aktarılabacaklar neler olacak? Ütopyalar, öngörüler ya da tarihin kılavuzluğunda önümüzdeki 50 yıl?

Şubat: Mimarlık Sevgilim

Mart: Cinsiyet ve Mekan

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
H. Ali Ulusoy

YAYIN KOORDİNASYON KURULU
Kadri Atabaş, Metin Aygün, Nuray Bayraktar,
Rabia Ç. Çavdar, Ayşe Ergül,
Gülnur Özdağlar Güvenç, Nurihan D. Kadioğlu,
İsbën Önen, Mustafa Önge, Aslı Özbay,
Emel Özcanlı Akın, Ali Özer,
Mehmet Saner, Özlem Taşkın, Zübeyde Turan

BÜLTEN

Yayına Hazırlayan Gülnur Özdağlar Güvenç

Grafik Tasarım Harman Şaner Çakmak

Adres: Konur Sokak No: 4/3 Kızılay Ankara
Telefon: 0 312 417 86 65
Faks: 0 312 417 18 04
e-posta: info@mimarlarodasiankara.org
Http://www.mimarlarodasiankara.org

Reklam Yetkilisi
KAREMEDYA
Telefon: (312) 425 69 24, 425 69 42
Faks: 0 (312) 425 55 41
e-posta: ank@karemedya.com

Baskı
Matsa Basımevi

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bülteni
ayda bir yayımlanmaktadır.

ABİDİN PAŞA KÖŞKÜ'NE SAHİP ÇIKTIK

Prof. Dr. Muzaffer Eryılmaz
Çankaya Belediye Başkanı

Abidinpaşa Köşkü Ankara tarihinin önemli döneminde, Kurtuluş Savaşı'na ev sahipliği yaptığı bir dönemde, Harp Okulu olarak işlev görmüştür.

16 Mart 1920'de İstanbul'un İngiliz askerleri tarafından işgal edilmesi ve bu işgalden Harp Okulu'nun da zarar görüp, kapanması üzerine yeni Harp Okulu, Abidinpaşa'nın olduğu bölgede Abidinpaşa Talimhane olarak açılmıştır. Buradan mezun olan subayların Sakarya Meydan Muharebesi ve Büyük Taarruz'da önemli görevler üstlendiği, yararlılıklar gösterdiği bilinmektedir.

Yapımı 1860'lı yıllara dayanan ve Vali Konağı olarak hizmet veren yapı on yılların yarattığı aşınma ile büyük bir zarara uğramıştı. Konak baştan aşağı onarımdan geçen haliyle, Ankaralılar Kulübü Derneği ile birlikte Ankara Kültür ve Sanat Evi olarak hizmete açıldı. Kentin kültürel belleğini, kentimize ait kültürel ve yerel özellikleri bünyesinde sergileyecek, müze işlevi görececek Konak'ta ayrıca bir de Atatürk Kösesi yer almaktadır.

Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından Kültür Amaçlı Ankara Evi olarak tescil edilen Abidinpaşa Konağı'nın bu statüye uygun bir biçimde kent kültürünün yansıtıcısı olması için titiz olacağız. Ankara Kulübü Derneği ile yaptığımız protokol de bu titizliğe uygun bir biçimde hazırlanmıştır.

Kentler değerleriyle vardır. Onlara değer katan yapılar, anılar, coğrafyalar, kültürler ve insanlardır. Ankara'da bu açıdan gün ışığına çıkmayı bekleyen nice yapıt olduğunu biliyoruz. Kurtuluş Savaşı'nı günbegün yaşayan, Cumhuriyet'e tanıklık eden Ankara, bu eşsiz kimliğinden damıtılanları sunuma hazırladığı anda, turizmin ciddi bir alıcısı da olacaktır.

Abidinpaşa, kentimizin belleğini oluşturan bir yapıtadır. Ona sahip çıkmakla geçmişimize sahip çıktık. Bu saygı aynı zamanda geçmiş geleceğe bağlama arayışımızın da ipuçlarını bağrında taşımaktadır.

Arayış(lar)ımız Ankara'ya bu çapta özellikler ekleme üzerine kuruludur. Abidinpaşa Köşkü, kentimizde gün ışığına çıkmayı bekleyen nice tarihi yapıdan bir tanesidir. Benzeri eserleri ortaya çıkarmak, onları restore etmek ve insanların hizmetine sunmak, geçmişimizi anlama gayretimizin de bir ifadesi olacaktır. Çünkü geçmiş anlayarak, geleceği doğru anlayabiliriz.

İlber Ortaylı'dan Ankara Üzerine

BUGÜN ANKARA, KÜLTÜREL ÖZELLİĞİNİ VE PARLAMA DÖNEMİNİ KAYBETTİ*

ANKARA'NIN DÜZENLİ OLMASINA RAĞMEN CİDDİ ALTYAPI SORUNLARI VAR

Ankara'yı tanıdığım zaman nüfusu aşağı yukarı 200 bindi. Yıl, 1950'ler. Henüz daha bürokrasinin Ankara için özel çabalar sarfettiği bir zamandı. Daha evvel vali Tandoğan Bulvarı'ndan köylü geçirtmezdi. Ulus-Kızılay hattında trolleybüs işlerdi. Almanca ve Fransızca'yı karıştırarak konuşan, şapkalı kadınlar dikkati çekerdi sokaklarda. O zamanlar Ankara mülteci doluydu, ecnebler ve göçmenler vardı. Kendine göre bir şehirdi başkent, bürokrasi çok ağırlıklıydı. Düzgün, sıkıcı bir şehirdi ama bir takım enteresanlıkları vardı.

Örneğin, o zamanlar İstanbul'da opera yok, senfoni orkestrası diye birşey mevzubahis değil, Ankara'daysa hem opera, hem filarmoni orkestrası vardı. Bu orkestranın üyeleri sonradan hayat zorlukları nedeniyle Almanya'nın taşra orkestralarına gittiler. 1960'larda bile tiyatro vardı, yabancı kültür merkezlerinin çok büyük etkisi vardı, gençlik çok iyi yetişebilirdi o ortamda. Bugün Ankara, kültürel özelliğini ve parlama dönemini kaybetti, gençler bunlara sahip değil artık.

Ankara'da restoran kültürü uyduruktur ve yemek yiyebileceğiniz yerler sınırlıdır. Şoförler yol bilmezler. Bazıları Cinnah'la Atatürk bulvarını bile karıştırırlar. Düzenli olmasına rağmen ciddi altyapı sorunları vardır. Bu şehrin ve bu sorunların bir an önce ele alınması gerekir. Ankara bir sanayi şehri olmadığı için fazla bir karışma yoktur, belirli kesimlerde belirli insanlar oturur. Ankara'daki tıp personelinin de diğer şehirlere göre daha iyi olduğu söylenir. Hacettepe iyi bir hastanedir örneğin, diğerleri de var. Üniversiteler bakımından da merkez konumundadır, kütüphanelerine daha kolay ulaşılır.

ULUS MEYDANI ESKİ TOPOGRAFYASINA DÖNÜŞTÜRÜLMELİ

Ankara'nın eski, tarihi mahalleleri restore edilmiyor. 1957'de başlayan yanlış imar hareketiyle Ulus Meydanı berbat edildi, 50'li 60'lı yıllardaki feci halin düzeltilmesi gerekiyor. Taşhan dediğimiz, şimdi Sümerbank olan binanın etrafının mümkün mertebe düzeltilmesi; eski Cumhuriyet binası, bugünse Kültür Bakanlığı olan binanın etrafının korunması, düzenlenmesi gerekiyor.

Şehrin en kişilikli yeri olan Ulus, bugün bir geçiş bölgesi halinde. Bunun bir an önce tasfiyesine gidilip, Ulus Meydanı 1950 yılının topografyasına dönüştürülmeli, bazı yıkımlar ve restorasyonlar yapılmalı. Bunlar zannedildiği gibi çok pahalıya mal olacak şeyler değil. İstanbul, Ankara'dan daha acı durumda, çünkü Ankara İstanbul kadar tahrip edilmedi, geri dönüş hala mümkün. Ben şimdiye kadar, Ulus'u ele alan bir belediye görmedim.

GENÇLİK ESKİ ANKARA'DAN HABERSİZ

Ankara'da gördüğüm en kötü şeylerden biri buradaki gençliğin eski Ankara'dan haberi olmaması. Soruyorsun öğrenciye, yüzde 90'ı Anadolu Medeniyetleri Müzesi'ne gitmemiş. Bu tasavvur edilecek ve makul görülecek bir durum değil.

Eski Ankara'ya göre bariz bir fark da, gençlerin İstanbul'a gitmemesi. Çocukların ve gençlerin kültürlerinde İstanbul diye birşey yok artık. Eskiden Ankaralılar tatilde İstanbul'a giderdi, şimdi gençler bu şehirden bunaldığı için yurtdışına, Amerika'ya gidiyor.

HAFTA SONLARI ALIŞVERİŞ MERKEZİ GEZİLİYOR

Hafta sonları hava güzel olduğunda, Ankaralılar ailecek arabaya doluşup mağaza geziyorlar. Ben Bilkent'te oturduğum için hayretle tanık oluyorum, herkes alışveriş merkezlerine gezmeye geliyor. Niye etrafa, Ayaş'a, Güzü'le, Kızılcahamam'a gitmiyorlar? Üstelik altlarında arabaları da var.

ANKARA'YA SİNEMALAR, KONSER SALONLARI LAZIM

Başkent'in, Devlet Opera-Balesi ve devlet tiyatrosu gibi yenilenmesi gereken müesseseleri var. Doğru düzgün bir konser salonu yok burada, çok ayıp bir şey. Taa bir zamanlar Devlet Demiryolları'nın kenarındaki tahıl ambarını konser salonu yapmışlardı, hala o var.

Üniversitelerin sayısı 1'den 10'a çıkmış, talebenin nüfusu inanılmaz artmış, sen hala orada konser veriyorsun, olacak iş değil. Operanın hali ise malum, küçücük bir taşra operası. Silo gibi birşey orası, zamanında yapılmış, sonra opera olmuş. Bir başkent için ayıptır bu. Ankara'ya doğru düzgün sinemalar, konser salonları lazım.

*14 Kasım 2004 tarihli Hürriyet Gazetesi'nden derlenmiştir.

bilinmeyen ankara ...

ankara rüzgar tüneli

Bilge İmamoğlu*, Umut Durak**

Türkiye Cumhuriyeti'nin modernleşme/batılılaşma süreci ve çabasının mimarlık tarihi üzerinden değerlendirildiği tartışmalar çoğunlukla ve doğal olarak yapıli çevrenin sosyal yaşamı, kültürel-politik alanı ve dolayısıyla gündelik hayatı cumhuriyetin amaç ve idealleri çerçevesinde yeni baştan üretmesine odaklanan örnekler üzerinden yürümekte. Bu ülkenin kentlerinde ve köylerinde yaşayanların söz konusu süreci nasıl deneyimlediğine dair çok zengin okumalara olanak veren böylesi tartışmalar ve modernleşme okumaları, son yıllarda Anadolu'nun çeşitli bölgelerindeki büyük ölçekli erken cumhuriyet dönemi endüstriyel yatırım ve girişimleri üzerine yapılan çalışmalar gibi eklemelerle zenginleşmekte. Bu çalışmada da, cumhuriyetin "muasır medeniyetler seviyesi" hedefinin, gündelik hayat üzerinden doğrudan gözlemlenebildiği müdahalelerinin yanında ülkenin kendi endüstriyel üretimini gerçekleştirebilmesi ve kendi teknolojisini üretebilmesine dair açılımlarının da olduğunu hatırlatan başka bir örnek, Ankara Rüzgar Tüneli tanıtılacaktır.

Cumhuriyet sonrası dönemde ülkede havacılık sanayi yapılanmaya başlamıştır. 1941 yılında Türk Hava Kurumunun elindeki Etimesgut'da bulunan atölyelerin genişletilmesi ile temelleri atılan havacılık sanayi dahilinde 1940'ların sonuna gelindiğinde Kayseri, Etimesgut ve Beşiktaş Özel Uçak Fabrikaları; Etimesgut Uçak Motor Fabrikası; Teyyare Makinist Mektebi; Ankara Akköprü Planör Atelyesi; Ankara Hava İkmal Bakım Merkezi, Yeşilköy ve Divriği Gök Uçuş Okulu; Türk Hava Kurumu (THK) ve Türkkuşu kurulmuş, Türk Havacılığı dünyada önemli bir yere sahip olmuştur.

Bu süreçte 1941-1952 yılları arasında 16 farklı uçak projesine başlanmış, bu projelerden 12 tanesi sonuçlandırılmış, toplam 126 adet tamamı Türk tasarımı uçak üretilmiştir. Bu projeler arasında deneysel delta kanat planör gibi öncü teknolojilere sahip olan THK-13, 1949'da Paris'te havacılık fuarında sergilenmiş, ihtiyaçlara yönelik olarak geliştirilen THK-5/5A, Danimarka'ya ihraç edilmiştir.

Kurulmakta olan ulusal havacılık sanayinin altyapı ve araştırma-geliştirme çalışmalarının bir parçası olarak ülkemizde bir rüzgâr tünelinein yapımına karar verilmiştir. 1944 yılında İngiliz Holst & Co. şirketiyle anlaşılmasının ardından Ankara Rüzgar Tüneli'nin (ART) yapımı 1947 yılında Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) yönetiminde MEB ve THK üyelerinden oluşan bir komisyon tarafından başlatılmış, 1949 yılında The British Thomson-Houston şirketi çalışanları ve Türk öğrenci ve öğretmenleri tarafından montajına başlanmış ve 1950 yılında işler duruma gelmiştir. ART için MEB ve THK'nun bu yıla kadar toplam 2.500.000 TL harcadığı anlaşılmaktadır.

Rüzgar tünelleri havada hareket eden ya da bir hava akımının etkisinde kalan her türlü araç ve yapının üzerine etki eden aerodinamik kuvvet ve momentlerin bulunması, akım şeklinin ve yapısının belirlenmesinde kullanılan ortamlardır. Hava ve kara taşıtlarının aerodinamik özelliklerinin incelenmesi; özellikle yüksek binaların hava akımına etkilerinin bulunması, çanak anten, kule, köprü, şemsiye, kask gibi cisimlerin hava ile etkileşimlerinin bulunması, fırtına ortamında dayanımların incelenmesi gibi pek çok deney rüzgar tünellerinde yapılabilir. Rüzgar tünelineinde deneyi yapılacak cismin kendisi veya ölçekli

modeli deneyin yapıldığı test odasına monte edilir, istenen hızda rüzgar verilir, gerekli açı ayarlamaları yapılır, ölçüm sistemleri ile ölçümler alınır veya akımın incelenmesi için değişik tekniklerle akım görüntüleme testleri yapılır. Kapalı veya açık devre olarak biçimlendirilebilen rüzgar tünellerinin Ankara'daki örneği yatay kapalı devre olarak tasarlanmıştır ve büyüklüğü itibarıyla dönemi için Balkanlar dahil yakın coğrafyada bir benzerinin olmadığı bilinmektedir.

ART, araştırma-geliştirme işlevi ve teknoloji üretmeye yönelik vurgusuyla Türkiye'de yapıli çevrenin tarihi açısından oldukça kendine has ve çalışılmamış bir tipolojiye işaret etmekte, bu anlamda ilk ve uzun süre için tek örnek olarak önem kazanmaktadır. Yapının hacminin oldukça büyük bir kısmını, planda da görülebildiği gibi, kapalı devre olarak çalışın tüneline kendisi kapsamaktadır. Bu anlamda yapının pek çok endüstri binası gibi sadece bazı makinaları içeren bir kabuk ya da kaporta olmaktan öte, kendisinin bilgi üretmek üzere tasarlanmış bir makina olduğu gözlemi anlamlı olacaktır. Tünel dışında yapının geri kalan kısmı, gerekli gözlemlerin yapılabilmesi için kullanılan kontrol odası, hava akımını üreten pervanenin gerekli motor donanımını içeren bölümler ve idari ve bakıma yönelik personelinin kullanımı için bazı odalardan oluşmaktadır. Tüneline dairesel kesitleri, dönemin ülke şartları için oldukça zorlayıcı bir betonarme uygulamasının gerçekleştirildiğini ortaya koymaktadır. Ölçümlerin yapıldığı kısmın hemen altında yer alan ve ağır bir dış balans sistemi taşıyan strüktür için özel detaylı bir ahşap taşıyıcı sistem kullanılmış olması ülkedeki çelik yetersizliğinde benzer davranış biçimlerine sahip alternatif bir yapı malzemesiyle çözüm üretildiğini düşündürmektedir.

Üretken fakat kısa bir dönemin ardından 1950'li yıllarda havacılık sanayii kuruluşlarının bir bir kapatılması ile ART amaçsız kalmıştır. Bu durum MEB ile THK arasında yapılan yarışmalarda kendini gösterir. Bu yazışmalarda tüneline Ankara Fen Fakültesine devredilmesinin ve üniversite tarafından eğitime yönelik olarak kullanılmasının istenmesi üzerine, üniversitenin konunun kendilerini

ilgilendirmediğini bildirdiği görülmektedir. Dönemin Milli Eğitim Bakanı tarafından THK'na cevaben yazılan yazıda "Bu rüzgar tüneli bina ve tesisleri bakımından bakanlığımızca herhangi bir maksatla kullanılmaya elverişli görülmemektedir. Bu mevzunun kurumunuzca hali yoluna gidilmesinin daha uygun olacağını arz ederim"¹ ifadeleri okunmaktadır.

ART, 1955 yılında Milli Savunma Bakanlığı'na (MSB) devredilmiştir. MSB tarafından tüneline çalıştırılması için bir çok girişimde bulunulmuştur. Bu kapsamda çalışma grupları kurulmuş, konferanslar düzenlenmiş, bir çok mühendis eğitimlere gönderilmiş, Theodore von Karman gibi dünyaca ünlü bilim adamlarından danışmanlık hizmeti alınmıştır. Fakat bu girişimlerden bir sonuç alınamamış, Rüzgar Tüneli 1990'lı yıllara kadar ancak depo olarak kullanılabilemiştir.

1993 yılında Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'na (TÜBİTAK) bağlı Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü (SAGE) ile mülkiyet sahibi MSB arasında bir protokol imzalanıp tesisin işletimi TÜBİTAK-SAGE'ye verilmiştir. Aynı yıl TÜBİTAK-SAGE tarafından ART'yi yeniden çalıştırmak için bir proje başlatılmıştır. Proje kapsamında yapılan bakım ve modernizasyon çalışmaları 1998 yılı ortasında bitirildiğinde, inşasından yaklaşık 50 sene sonra ülkemiz, deneysel aerodinamik alanında hizmet verebilecek bir altyapıya kavuşmuştur.

TÜBİTAK-SAGE'nin yapıyı özgün işlevi ile tekrar kullanılmak üzere onarması ve canlandırması, cumhuriyet dönemine ait bir binanın korunması doğrultusunda çok da örneğine rastlanmayan olumlu bir çabayı sergilemektedir. Bu çaba, sadece yapının fiziksel durumunu korumak veya iyileştirmek değil, aynı zamanda yapının varoluş sebebi ve bunun işaret ettiği düşünsel durumu da işlevsel ve kurumsal olarak yeniden canlandırma ve tekrar üretir hale getirme çabası olarak anlaşılmalı ve olası benzer girişimler adına değerlendirilmelidir.

* Araştırma Görevlisi, ODTÜ Mimarlık Bölümü
** Yüksek Mühendis, TÜBİTAK-SAGE

¹ Özcan, Nevzat. "Ankara Rüzgar Tünelinein Kuruluşu ve Geçmişi Hakkında", (1986), yayınlanmamış rapor.

KAYNAKLAR
- Özcan, Nevzat. "Ankara Rüzgar Tünelinein Kuruluşu ve Geçmişi Hakkında", (1986), yayınlanmamış rapor.
- TÜBİTAK-SAGE, hazırlanmakta olan web sitesi.
<http://www.tuncay-deniz.com/ENGLISH/THK/thk.html> (22.11.2004)

GÖRSEL MALZEME
Resim 1- Yeni Yapı (B. İmamoğlu, U. Durak)
Resim 2- Daralma Konisi (Bilge İmamoğlu, Umut Durak)
Resim 3- Pervanenin motor donanımı için vinç (B. İmamoğlu, U. Durak)
Resim 4- Artık kullanılmayan özgün motor donanımı (B. İmamoğlu, U. Durak)
Resim 5- Plan (TÜBİTAK-SAGE)
Resim 6- Vaziyet Planı (www.ASKI.gov.tr)
Resim 7- Pervane (B. İmamoğlu, U. Durak)
Resim 8- Gözlem Odası (TÜBİTAK-SAGE)
Resim 9- Eski Yapı (TÜBİTAK-SAGE, hazırlanmakta olan web sitesi)

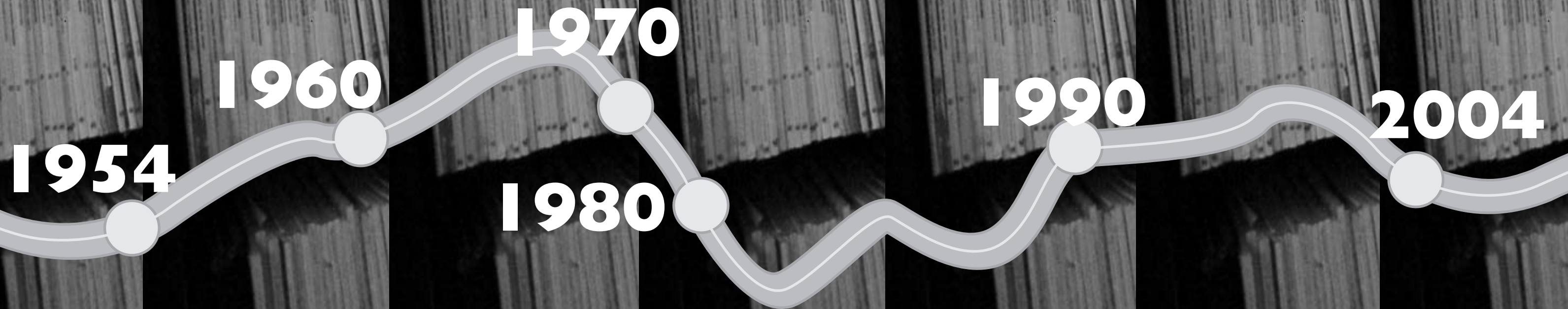
Türkiye’de mimarlığın 50 yılı

Dosya Editörleri İhsan Önen, Özlem Taşkın, Zeynep Ömür Yılmaz, Efe Duyan

Mimarlar Odası'nın kuruluşunun 50. yılını geride bırakacağız.

Mesleki örgütlenmemizin de 50 yılı anlamına gelen bu süreye mimarlık kültürümüz, odamız, mimarlık pratiğimiz ve mimarlık eğitimimiz gibi konu başlıklarıyla bakmaya çalıştık. İçinde bulunduğumuz zamanda değerlendirme şansımızın bulunduğu bu uzun birikimi; gelecek için ipuçları ve dürtüler bulabileceğimiz kaynaklar olarak görüyoruz.

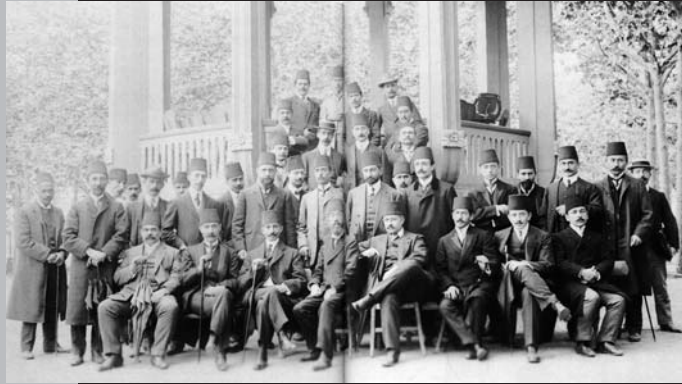
50. yılı deviren ve katkıda bulunan herkese teşekkür ederiz.

RESİMLİ ODA TARİHİ

Çetin Ünalın

Mimarların modern anlamda örgütlenmeleri Osmanlı İmparatorluğu dönemine kadar gider.

Osmanlı Mühendis ve Mimar Cemiyeti üyeleri bir arada

1908'de Mimar Kemalettin'in çağırısına uyan "fen erbabı" Osmanlı Mühendis ve Mimar Cemiyeti'ni kurdu.

Osmanlı Mühendis ve Mimar Cemiyeti'ne kuruluş çağrısı yapan ve cemiyetin 1.nolu üyesi olan Mimar Kemalettin

1909-1910 arasında 12 sayı aylık dergi yayınladılar.

1919-1920 Dönemi Yönetim Kurulu raporu
Osmanlı Mühendis ve Mimar Cemiyeti mührü

Cumhuriyetin ilanı sonrası artık mimarlar kendi bağımsız örgütlerine sahip olmak istemektedirler. Mimarların ilk ve TMMOB Kanunu çıkana kadar tek bağımsız örgütleri 18 Şubat 1927'de Bedri Tümay öncülüğünde Türk Mimarlar Cemiyeti adıyla Ankara'da kuruldu.

Türk Mimarlar cemiyeti kurucularından ve ilk başkanı Bedri Tümay

Ankara'ya o dönemde Cumhuriyet bayındırlığının öncelikli konusu olması nedeniyle çok sayıda bürokrat, projeci, yapımcı mimar gelmişti.

1927'lerde Yenışehir/ Ankara

1927'lerde Ulus/ Ankara

İstanbullu mimarlar 9 Mart 1927'de İstanbul'da Güzel Sanatlar Birliği (GSB) Mimari Şubesi çatısı altında toplandılar. Örgütün kökeni 1909'da kurulan Osmanlı Ressamlar Cemiyeti'ne dayanır. Üyelerinin tamamına yakını Güzel Sanatlar Akademisi mezunudur. Cemiyet 1927'de Güzel Sanatlar Birliği adını alırken okul müdürü Namık İsmail'in isteği ile Mimari, Resim, Heykel ve Tezyin (süsleme) bölümleri açıldı.

Güzel Sanatlar Akademisi öğretmenleri ve öğrencileri bir arada

Birliğin genel sekreteri Zeki Sayar'dır.

Zeki Sayar 90'lı yıllarda

Zeki Sayar ve bir grup mimar Halicioğlu yedek subay okulunda. (Zeki Sayar ayakta en sağda)

Merkezi Alay Köşkü'dür

Alay Köşkü Gülhane Parkı/İstanbul

Ancak mimarlar bütün ülkeyi kapsayan bir örgüt kurmak istemektedirler. 1934'de Ankara, İstanbul ve İzmirli mimarların temsilcileri tek çatı altında birleşmeyi konuşmak üzere İstanbul'da bir araya geldiler. Bu toplantı sonucu Türk Mimarlar Cemiyeti İstanbul Şubesi kurulur.

İstanbul temsilcileri içinde Zeki Sayar ve Abidin Mortaş'da bulunmaktadır.

Toplantılara İzmir adına Necmettin Emre katılmıştır.

1927'lerde Zeki Sayar ve bir grup mimar

1939'da yapılan tüzük değişikliğiyle adlarını Türk Yüksek Mimarlar Birliği (TYMB) olarak değiştirmişlerdir.

Türk Yüksek Mimarlar Birliği yöneticileri TBMM önünde, 1955

TYMB Heyeti Kongre öncesi Anıt Kabir'de 1949

İzmirli mimarlar bu tarihten itibaren çalışmalar yapmalarına rağmen 1947'de TYMB İzmir Şubesi resmen kurulmuştur. 1946'da Bursa Şubesi, 1947'de Doğu Bölgesi Ajanlığı-Diyarbakır 1953'de Zonguldak Şubesi 1951'de Adana Temsilcilikleri kurulmuş fakat uzun süre yaşamamıştır.

İzmirli Mimar ve Mühendisler bir arada.

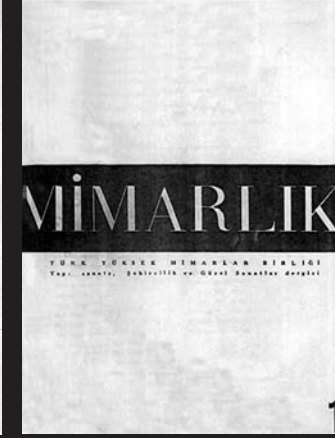
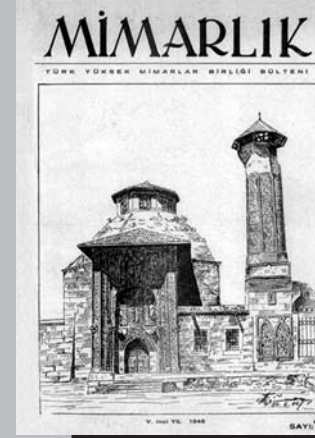
TYMB Merkez ve İzmir yöneticileri İzmir'de

1948'de imar planı yapmak için gelen Le Corbusier TYMB İzmir Şubesini ziyaret etmiştir.

Le Corbusier İzmirli mimarlarla - 1948

1944 yılında Mimarlık Dergisi çıkmaya başladı.

En önemli konularının başında mesleği tanıtmak gelmektedir.

Mimarlık 1951 - bir afiş

1948'de yabancı mimarları protesto amacıyla yürüyüş yapmışlardır.

27 Mart 1949 yabancı teknik elemanları karşı mimar ve mühendislerin protesto yürüyüşü

1931'da komisyon kurarak "Mimarlar Odası Kanunu" taslağı hazırlamış ve Meclise iletmışlerdir. Daha sonra mühendislerde devreye girerek ortak bir kanun tasarısı hazırlamaya çalışmışlar sonuçta taraflar kendi hazırladıkları taslakları ayrı ayrı Meclise iletmışlerdir. Yaklaşık 25 yıllık TMMOB Kanunu yasalaştırma sürecinde taslaklar hazırlamış, broşürler ve yayınlar ile görüşlerini iletmış, başta Cumhurbaşkanı, Bakanlar, milletvekilleri ve diğer ilgilileri ziyaret etmişler, her türlü mücadeleyi vermişlerdir.

26.12.1949 TYMB Heyetinin kongre öncesi Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'yü ziyareti

TYMB Heyetinin Cumhurbaşkanı İ. İnönü'yü ziyareti 1947

Güzel Sanatlar Balo Dergisi 1953

Güzel Sanatlar Balo Dergisi'nden

1952'de mimarların taslağını Meclise DP Gaziantep Milletvekili, taslağın tartışıldığı Bayındırlık Komisyonu Başkanı ve TYMB Başkanı Süleyman Kuranel vermiştir. TMMOB ve bağlı Odalar'ın kurulmasına olanak veren 6235 Sayılı Kanun 27 Ocak 1954'de yasalasmıştır.

Süleyman Kuranel TBMM önünde 29 Ekim 1956 bayramında, TYMB Yöneticileri Köşkün bahçesinde. Ayakta soldan 4. Süleyman Kuranel 1954

18 Ekim 1954'de TMMOB Kurucu Genel Kurulu Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi salonunda toplanarak TMMOB resmen kurulmuştur.

18 Ekim 1954 TMMOB Kurucu Genel Kurulu Başkanlık Divanı. Soldan itibaren Başkanyardımcısı, mühendislerin taslağını Meclise ileten Konya milletvekili Müh.Himmet Ölçmen, Başkan; Meclis Başkan Vekili Müh. Tefik İleri, mimarların taslağını Meclise ileten Antep milletvekili Mim. Süleyman Kuranel.

Mimarlar Odası Kurucu Genel Kurulu 15 Aralık 1954'de İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi'nde toplanarak kuruluş işlemlerini tamamlamıştır.

Mimarlar bu aşamada TMMOB içinde en aktif görevleri yüklenmişlerdir.

1964 TMMOB Genel Kurulu Başkanı İsmet Barutçu önde ve TMMOB Başkanı Nizamettin Doğu ön sırada sağdan ikinci, Genel Kurul adına Anıt Kabir'i ziyaretleri

İsmet Barutçu anı defterini imzalarken, Nizamettin Doğu solunda

17 Aralık 1955'de İstanbul Şubesi, 18 Aralık 1955'de İzmir Şubesi, 25 Aralık 1955'de Ankara Şubesi Genel Kurullarını yaparak kuruldu.

27 Mayıs 1959'da 6235 Sayılı Kanun 7303 sayılı kanunla değiştirildi ve bu kanun uyarınca 1 Eylül 1959'da Mimarlar Odası Merkezi Ankara'ya geldi.

27 Mayıs 1960'da ordu ülke yönetimine el koydu.

27 Mayıs Anayasası'nın getirdiği özgürlük ortamında sol düşünceler tartışılmaya, yayınlar çıkmaya başladı, sendikal hareketler hızlandı. 1960'lı yılların ortasından itibaren Toplumcu Mimarlar Fikir Kulübü, Yapı İşçileri Sendikası, TEKSEN-Teknik Eleman Sendikası gibi sol örgütlenmelerde

mimarlar aktif görevler aldı. 1962'den beri "Mimarlar Toplum Hizmetinde" sloganını kullanan Mimarlar Odası' bu gelişime uyum sağladı ve genç nesillere kucak açtı.

Bir genel kurul, en solda Leman Tomsu

1964 Yönetim Kurulu: Muhteşem Giray, Nevzat Erol, Aktan Okan, Nejat Ersin, Arman Güran

1968 dünya ve Türkiye gençlik hareketlerine katılanlar 1970'lerin başında artık okullarını bitirerek mimar olmuşlardır. Şubat 1971'de yapılan İzmir Kongresi ile genç bir kadro yönetime gelmiştir.

Bu tarihten yaklaşık bir ay sonra 12 Mart 1971 Askeri Muhtıra verilmiş ve 1980'lerin ikinci yarısına kadar sürecek 12 Eylül 1980 askeri darbesi, olağanüstü haller ve gizli açık Milliyetçi Cephe Hükümetleri dönemi yaşanmıştır.

İzmir Kongresi ile yönetime gelen yeni kuşak 17.Dönem (1971-1972)Merkez Yönetim Kurulu. (Soldan Yavuz Önen, Öztürk Başarır, Hülagü Bulguç, Afife Batur, Metin Aydoğan)

18.Dönem (1972-1973) Merkez Yönetim Kurulu

Örgütler, yöneticileri ve halk üzerinde baskılar uygulanmış, Oda lokali bombalanmıştır.

Mimarlar Odası lokalinin bombalanmış hali

Teknik elemanlar mitinglerle mücadelelerini vermiş...

TMMOB Başkanı (1973-1980) Teoman Öztürk "Bağımsızlık Mitingi"nde

"Bağımsızlık ve Faşizme Hayır" mitingleri

Haklarını almak için grevler yapmış....

GEMAŞ Teknik Eleman Grevi

SİSAG Grevi

Gecekondularda halkla bütünleşmeye çalışmışlar...

Tuzluca / Ankara Gecekondu Konulu Açık Oturum
25.4.1976

Seminerler düzenlemiş, sergiler açmışlar,

İzmit Ulaşım Semineri 1978 İzmit Temsilciliği

Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer Oda sergisini geziyor.

Yayınlarla güncel konularda görüşlerini iletmışler,

Oda geleneklerini devam ettirerek Sinan Günlerini kutlamış, üyeleri için törenler düzenlemişler,

Sinan Günü Kutlaması 1974

30-40-50 Yıllık üyelere ödül töreni 1974

Hükümetlerle diyaloglar kurmuşlardır.

Bayındırlık Bakanı Erol Çevikçe ile görüşme 1 Mart 1974

Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'ı ziyaret 1972

1973 Yılına kadar yaklaşık 7 Oda'nın boykotu nedeniyle çalışamaz halde olan TMMOB, Mimarlar Odası'nın da etkin mücadeleleri ile çalışır hale getirilmiş ve 7 dönem bu görevi yürütecek olan Teoman Öztürk başkan seçilmiştir.

Teoman Öztürk'ün Başkanı olduğu TMMOB Genel Kurulu 18.4.1973

TMMOB'nin işlerlik kazanması ve saygın bir güç olmasını sağlayan TMMOB Başkanı (1973-1980) Teoman Öztürk

1980'li yılların ikinci yarısından itibaren ülkede yeniden demokratikleşme yönünde adımlar atılmaya başlamıştır. Bu arada "mimarlık"ın yeteri kadar ön plana çıkarılmadığını düşünen bir grup yönetimlerde görev almaya başlamıştır.

80'li yılların sonu ile 90'lı yılların başı "Mimarlık Meslek Yasası" tartışmalarının ön plana çıktığı yıllardır.

1991 Olağanüstü Genel Kurulu

90'ların başından itibaren "Korumacılık" eğilimleri önem kazanacaktır.

Kütahya Koruma Sempozyumu 5 Mart 1999

Denizli Şubesi'nin düzenlediği sempozyum

Kayseri Şubesinde toplantı 1992

1988'den itibaren Ulusal Mimarlık Ödülleri verilmeye başlanmış, sergileri yurdun çeşitli yerlerinde izlenmiştir.

Ulusal Mimarlık Ödülleri sergisi

1. Ulusal Mimarlık Sergisi Ödül Töreni, Turgut Özal'ın katılımıyla

Tepkiler yürüyüşlerle gösterilmiş....

Teknik elemanlar seslerini duyurabilmek için yürüyüş ve protestolarına devam etmektedir.

Çeşitli afiş ve ilanlarla halka "mimarlığı" anlatmaya çalışılmış...

4-10 Ekim 2004 Mimarlık Haftası nedeniyle Bursa Şubesi tarafından asılan pankartlar

Mimarlık Haftası -2004 'de Ankara Şubesi ilan panoları

Seminerlerle halka ulaşılmış,

Açık hava toplantısı

Azerbaycan Türkiye Mimarları Dayanışma Toplantısı 5 Ağustos 1999

Sergilerle halka ulaşılmış...

Bina Kimlikleri Sergisi 2004, Ankara Şube

Aalto@Turkey Sergisi 2004, Ankara Şube

Mimarlık eğitiminin çok küçük yaşlardan başlanmasına gayret edilmiş, ilk okullarda çalışmalar yapılmış...

1000 Mimar 1000 Okulda, Ankara Şubesi Projesi

Uluslararası Mimarlar Birliği UIA'nın 22. Dünya Kongresinin 2005'de İstanbul'da yapılması yaklaşık 25 yıllık bir mücadele sonucu sağlanmış...

1999 UIA Pekin Kongresi

22.UIA (İstanbul) Kongresi imza töreni

Kuruluşlarının 50.Yılı'nı "mimarlığa saygılarını" belirterek çeşitli etkinliklerle kutlamaktadırlar.

Mimarlar Odası'nın 50.Yılında "Mimarlığa Saygı Yürüyüşü" 2 Ekim 2004

1954

Köy Enstitüleri kapatıldı
Çanakkale Zaferi Abidesi'nin yapımına başlandı.

E. Onat,
O. Arda
ANITKABİR

O. Bolak,
O. Bozkurt,
G. Beken
ULUS
ÇARŞISI

Luis
Baragan
ANTONIO
GALVEZ
EVİ

Şekerbank kuruldu.

T. Devres,
V. Özsan,
Y. Tuncer
ETİBANK

57 ODTÜ Kuruluş Kanunu kabul edildi.
Sovyetler Birliği Sputnik I'ı fırlattı.

Le Corbusier
RONCHAMP
ŞAPELİ

V. Dalokay,
N. Tekelioğlu
KOCATEPE
CAMİSİ 1. Ödül

Mies van der
Rohe
SEAGRAM
BINASI

Küba Devrimi

Frank Lloyd
Wright
GUGGENHEIM
MÜZESİ

60 27 Mayıs İhtilali
Nüfus: 27.754.820
T. Maiman lazeri yaptı.

E. Tokay,
İ. Tayman
KIZILAY
İŞHANI

R. Bediz,
D. Kamçıl
MTA

Y. Okan
M. J. Saugey
BÜYÜK
ANKARA
OTELİ

Nejat Ersin,
CİNNAH 19

61 Yassıada Yüksek Adalet Divanı kararları açıkladı

Affan Kınımlı
TAD
KÜLTÜR
MERKEZİ

Clemens
Holzmeister
TBMM

62 İsmet İnönü yeniden
CHP Genel Başkanı oldu.
John F. Kennedy öldürüldü.

Behruz-Altuğ Çinici ODTÜ Yerleşkesi

MİMARLAR ODASI’NIN 50. YILINDA ‘ŞİZOFRENİK BENLİK’TEN ÇIKIŞ İÇİN BİR BAŞLANGIÇ. . .

M. Kadri Atabaş

Mimarlar Odasının 50. Yılı için mesleki açıdan orta yaş grubuna (1947 doğumluyum) dahil bir Mimar olarak karışık duygular içindeyim.

Mezun olduğumda (1970), Türkiye ciddi bir hesaplaşma süreci içinde idi. Mimarlar Odası, 1968'lerin rüzgarının etkisinde, diğer teknik eleman odaları ile birlikte "sol" ve "değişim" sloganlarının öncü kurumu olmuştur. Bu öylesine güçlü bir miras ki, bugün bile, Mimarlar Odası'nın imajı 1970-80'lerin etkisi altındadır. Hatta Mimarlar Odası'nın (olmadığı halde), bir Sivil Toplum Kurumu gibi davranmasının etik meşruiyetini o dönemdeki tavrı oluşturur.

Kuşkusuz ki, 1970-1980'lerin trajik sürecini ve kahramanlarını, bugün de sevgi ve saygı ile dolu olarak hatırlıyorum. Mimarlar Odası'nın o dönemde oluşturduğu söylem, kentlerin ilk gecekondu işgali döneminin çözümüne yönelik cevap aramaları da içermektedir. Cevaplar büyük toplumsal modellere bağlanmakta, kentsel rantın oluşması ve kaynak aktarma mekanizmasının teşhiri ile seçenekleri geliştirmekte idi. Sonuçta; Batikent, İzmit gibi Yeni Yerleşmeler ile taçlanan bu süreçte, pek çok kurumsal çaba öne çıktı. Hatta günümüzün tutucu, politik akımları bile barınma/yeni yerleşme gibi konularda o mirastan besleniyor.

Ama Mimarlar Odası'nın (bence), ne yazık ki genel politik/toplumsal çizgideki tavrına meşruiyet ortamı oluşturan çabası, üyelerinin "mimar" olarak mesleklerine sahip çıkma ve mesleklerine katkı sağlamlarında etkin olamadı. Bunu beklemek belki de haksızlık, biliyorum. Ama bu günün öne çıkan "Mimarlık" tanımı ve kavramında bu "başarısız" yön gittikçe etkin oluyor.

Bugün, gene geçmiş 50 Yıl'a bakınca, benim kuşağım mezun olup mimarlık ortamında yer almaya başladığında artık olgunlaşmış olan bir önceki kuşağın (1920-1930'lu yıllarda doğmuş olanlar ile 1970'lerde mesleğin "seçkinler"i olarak bilinenlerin) aslında "Mimarlık"ın kendi özerk alanını kavramamış olduğunu, ve bugünkü 'Mimarlık Özerk Alanı'nın, o günlerin prematüre çocuğunun gelişmemesinin sancılarını çektiğini düşünüyorum.

Öncelikle Proje alanında, Bayındırlık Bakanlığı ve onun öncülüğünü yaptığı yarışma sistemi, hem o günlerin hem de bu günlerin "mimarlıksız" mimarlığını yaratmıştır. Bunu da, biz mimarlar başardık.

Mimarlık, gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerdeki süreçler boyunca her zaman, ekonomik/ sosyal/ kültürel sürecin parçası oldu. Yalnızca 20. Yüzyıla baksak bile, Modernizm/Konstrüktivizm/Kübizm/Dışavurumculuk/Gerçeküstücülük/Yenigerçekçilik/Rasyonalizm/Ekoloji/Post-modernizm gibi akımlar, tüm sanat kollarının mimarlık dahil içinde yer aldığı önemli sanat hareketleridir. "Mimarlık" özerk alanı, bu sanat dalları ile beslenir/etkileşir. Türkiye'de ise, mimarlık alanı, genelde; Modernizm'in koruyuculuğu altındaki mediokrasizmin, bürokratik/pragmatik/ kimlik gizleyici heterojen öğeleri ile tanımlanan bir "değişmeyen" ve diğer sanat/kültür hareketlerinden etkilenmeyen bir fanus'un içinde yer aldı. Sadece, gene bitmez tükenmez doğu/batı tartışmasındaki "Milli Mimari" üslubu, "farklı" bir yol oldu.

Unutmamak gerekiyordu ki, bu yaklaşımın başyapıtı olan Türk Tarih Kurumu'nun yapıldığı yıllarda, dünya Modernizm'i tartışıyordu. Team X, Modernizm'in dışında yollar öneriyordu. "Kent, Konut/Barınma/ Bölgeleme (Zoning)" kavramları değişiyordu. Mimarlık teknoloji işbirliği, yeni açılımlara yöneliyordu. **Türkiye'de ise mimarlık mesleğinin pek çok "önde geleni" devletin "Enderun" mimarlığı yaratan yarışmalar sistemi ile mimari proje yaparak rant paylaşımının nimetlerinden faydalanıyordu.**

Bu sistemden farklı davranabilen sadece birkaç isim, kendilerine değişik üslup ve yollar aradılar. Turgut Cansever, Şevki Vanlı, Nejat Ersin, Behruz Çinici, Cengiz Bektaş en azından benim önemsedğim farklılıklardır. (Bu isimlerden Cansever, Çinici, Vanlı doğrudan "inşa" işine girerek kendi projelerini uygulamayı denediler.) (Bu yazının kişiselliği de unutulmamalıdır). Ama yetmediler, büyük çoğunluk sorgulamadan veya farklı olmanın bedelini ödemeyi göze alamadıklarından veya "akıllı" olduklarından şema çözümleyiciler olarak, Devlet'in proje bütçesinden para alıyorlardı. Bugünün rakamları ile oldukça büyük

kaynaklar mimarlık alanına bu proje anlayışı ile transfer edildi. Ne yazık ki bu kaynaklar kişisel kuyularda kayboldu. Yukarıda belirttiğim isimler (veya unuttuğum bir kaç dışında) mimarlık ortamına kuramsal veya uygulamaya yönelik, yayınlı yaptığını savunarak, kitap yazarak, tartışarak katılanları ben pek bilmiyorum.

Bu kuşak ve gruptaki çoğunluğun temel zararı ise, genel Türkiye kamuoyunun yapılanları " iyi mimarlık" sanmalarına neden olmalarıdır. Çünkü " Devlet" yaptırıyordu. Yarışma ile "en iyi" elde ediliyordu. Sonuçta birbirinin benzeşiği, değişimden etkilenmeyen, zamandan ve süreçten bağımsız bir "Enderun Mimarlığımız" oldu.

Akademik dünyada bu sürecin etkisinden çıkamadı. Arşivciliğe, röleveciliğe dayanan bir araştırma/yazı ortamı gelişti. Elli yıllık tarihimizde kurumsal/ kavramsal veya kişisel içerikli kitap toplamı bir elin parmaklarını geçmez.

Öte yandan yarışmacı/akademik grubun dışında yer alan mimarların önemli bir bölümü de hem "apartmancılık" yapan, hem de fenni mesuliyet üstlenen meslektaşlardan oluştu. Onlar da, köyden kente doğru sonsuz sürecek gibi gözükten akıştan pay aldı. Kuşkusuz ki özel ve meslek adına sevineceğim örnekler vardır, ama tekildirler. "Mimar"lık mesleği bir dönem, ülkemizde zengin taşra eşrafının "ideal damat veya gelini" olarak sınıf atlamanın simgesi oldu. Kentler "apartmanlaştı" ve paralar da "apartmancı" mimar/mühendislere gitti. **Sonuçta bugün en ufak sallantıda yıkılan "çok katlı mezarlar"ın yapımı/projelendirilmesi ve kontrolündeki önemli aktörlerden birisi de "Mimar" oldu. (Korkarım olmaya da devam ediyoruz.)**

Apartmanlaşma macerasının en büyük riski, mimarların,"fenni mesuliyet"i hakkı ile yapmaması gibi bir sonucu doğurmuş olmasıdır.

Ülkemizde son elli yılda yapılmış tüm yapıların (kamu ya da özel) "fenni sorumlusu" ya mimardır, ya da inşaat mühendisi.

Mimarlık mesleğinin içinde "sadece proje" yaparak mesleğini icra eden mimarların oranı, % 5 bile değildir. (6000 üyeli Ankara Şube'de 1000 civarında kayıtlı büro vardır. Bunların aktif olanları 300 civarındadır. Kaldı ki bu büroların çoğu da, kontrollük yapmaktadır.) Dolayısı ile, "mimarlık" mesleğini sadece mimari proje ile bağlantılı imiş sanmak sadece bir yanılsamadır. Bu yanılsamanın sonucu, 1999 depreminde Mimarlar Odası; kendini "sorumluluğu yokmuş" gibi bir noktaya çekebilmiş, sorumluluğu kendi dışına atmak gibi bence çok da etik olmayan bir politikayı ana hatları ile benimsemiştir.

Bu politikanın sonucunda çıkan Yapı Denetim Yasası'nda; yapının denetimi, inşaat mühendislerinin ağırlıkta olduğu "Yapı Denetim Şirketlerine" verilmiştir.

Mimar ile eseri arasına başka kurum (Yapı Denetim Şirketleri) sokularak, projeci mimar, süreç dışına itilmiştir.

Sonuç olarak; her iki gruptakilerin birleşik çabaları sonucu, mimarlık; "imza mecburiyeti olmasa, herkesin iki çiziktirerek yapabileceği, inşaat mühendisi veya mimarın pek de fark etmediği, prestijli yapılarda bile şema çözümünü aşmayan" bir mesleğin adı oldu.

Mimarlar Odası'nın 1970-1980'lerdeki yürekliliği ve imajı bu gerçeği maskeleyen bir görüntü olarak kullanıldı. Sonuçta: şizofrenik bir meslek imajı ile başa kaldık.

Ne yazık ki bu durumu temizlemek yeni kuşaklara düşecek. Açıkçası bu yazı, "umutsuz genç mimar" kuşağa, "bir özür ve açıklama yazısıdır" aynı zamanda. Birbirinin benzeri şemaları "mimarlık" gibi gösteren o nedenle de anlamsız olduğu için çok azaltılmış kamu yarışmaları, "iyi mimarı" ülke dışında arayan, "burjuva imiş" gibi davranmaya çalışan esnaf iricesi sermaye ve "küçük müteahhit" arasında sıkışan, mesleğinin gittikçe parçalara ayrılıp kurtlara kuşlara yem edildiği bir ortamın genç mimarlarına yönelik bir özür ve ikaz yazısıdır. Korkarım onlar, her şeye neredede ise sıfırdan başlayacaklar. Hatta, yanlışları düzelterekleri için, işleri daha da zor.

Ankara-İstanbul gibi kentlerde varolan birkaç genç ve orta yaşlı mimar ve onların çabası ile gelişen mimarlık medyasının uğraşı, 70 milyonluk bir ülkede ne yazık ki çok az. Ama gene de umut izleri var. Çünkü, şimdi artık "yazan/konuşan" bir kuşak var.

Tabii ki bu yazı, Türkiye'deki "Mimarlık" yapısının şizofrenik kabul edilebilecek kurum kimliğini öne çıkarıyor.

Bir yanda, toplumun dönüşümünde önemli rol üstlenmiş, toplumca hala önemsenen bir kurum ve kimlik, öte yanda kentle ilgili tüm olumsuzluklarda önemli aktörlerden biri olan "meslek" imajı...

Gölcük/Düzce/Adapazarı depremi ve sonucundaki süreçte Mimarlar Odası, bu ikinci kimliğin sorumluluğunu üstlenmedi. Meslek ve üyeleri adına özür dilemedi, soruşturma yapmadı. Ama bu O'nun güvenilirliğini artırmıyor, bence azaltıyor.

Mimarlar Odası süratle, kurumsal özeleştirisini yapmak durumundadır. Pek çok yerleşim biriminde, hala aynı düzen devam ettirilmeye çalışılıyor. Türkiye/AB/Dünya ilişkilerinin yeniden tanımlandığı, Mimarlık Eğitim ve Mesleğinin yeniden ele alındığı ve olası İstanbul depreminin kapıda olduğu süreçte, bir yerden başlamak lazım.

Hişşt ! Orada kimseler var mı?

63

Nazım öldü.
Kıbrıs'ta Türkler ve Rumlar arasındaki gerginlik tırmadı.

Hans Scharoun
BERLIN
FİLARMONİ
ORKESTRASI

O. Niemeyer,
L. Casta;
YENİ BRASİLIA
KENTİ TASARIMI

64

Nüfus: 31.351.421
1. Demirel Kabinesi güvenoyu aldı.

Sabah Kayan
SİSAG
Hacettepe Üniversitesi

V. Özsan,
Y. Sanlı,
Y. Tuncer
MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

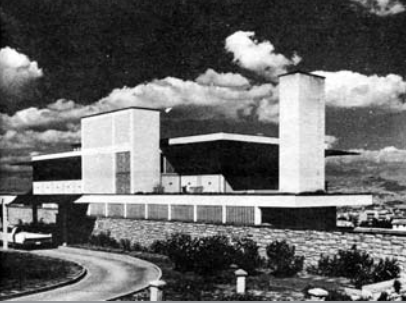
Eero Saarinen TWA
HAVA
LIMANI

65

Sovyet kozmonot Alexei Leonov uzayda 12 dakika 9 saniye boyunca yürüdü.
Arap (Filistin) İsrail Savaşı başladı.

Kenzo Tange
OLİMPİYAT
SİTESİ YÜZME
HAVUZU

Sedat Hakkı Eldem
HİNDİSTAN
BÜYÜKELÇİLİĞİ

Le Corbusier
MECLİS
CHANDIGARH

Şaziment - Neşe Arolat,
ORDUEVİ
SİNEMASI

66

Anadol marka otomobil üretildi

Louis I. Kahn,
SALK LAKE
ENSTITÜSÜ
LA JOLLA

67

Küba Devrimi'nin önderlerinden
Ernesto 'Che' Guevara öldü.

V. Özsan,
C. Bektaş,
O. Vural
TMO
GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ

50 YIL DEĞİL, 49,5 ya da KİM YAPTI ?

Orhan Dinç

10 Kasım 2004

10 Kasım benim doğum günüm. 71 yılı geride bıraktım. Artık finalleri oynuyorum. Kutlama telefonları alıyorum. Derken bir telefon daha... karşı apartman komşum, meslektaşım Aslı Özbay telefonda; TMMOB Mimarlar Odası'nın 50. kuruluş yılı için benden de yazı istiyor. Onur veren, moral veren güzel cümlelerinden sonra, kendi üslubunca tehdidi savuruyor: Yazmazsam B planını uygulayacakmış! B planını sormuyorum. A planında bana verdiği süre 10 gün, ayrıca 750 kelimeyi geçmeyecekmiş yazım. Kolay kolay kurtulacağımı sanmıyorum, 1 gün düşünce süresi istiyorum.

Düşünüyorum ve ertesi gün olumsuz yanıt veriyorum. O da B planını açıklıyor: Röportaj yapacaklarmış benimle... dedim ya elinden kurtulamayacağım. Bayram sonrası yapılacak bu röportaj. Kurtuluşu yazmakta buluyorum ama şart koşuyorum, öyle belgelere dayanan, bilimsel bir tutumla ele alınmış bir yazı olmayacak diye açıklıyorum. Kabul ediyor, hatta yeğ tuttuğunu belirtiyor.

Önce şu 49,5'i açıklayayım. Ben üniversiteyi (İTÜ Mimarlık Fakültesi) bitireli 49,5 yıl olmuş. Yani Odamızın tarihinde 6 aylık eksiğim var. Haziran 1955 mezunuyum, günümüze kadar 49,5 yıl ediyor,

hesabım doğru. Aslında gayri resmi olarak meslekte 50 yılı dolduruyorum. Üniversitede son sınıfta, Armağan Akgün ve Evner Ergun'la beraber bir yarışmaya katılmıştık. Ankara'da Ulus'ta sonradan Gima olarak kullanılan ve Yüksel Okan'ın kazandığı, katlı çarşı projesi yarışması idi. 80 proje katılmıştı, biz hava almıştık. İşte bu yarışma ile benim de meslekte 50 yılım dolmuş sayılır.

Bu 50 yıl kanımca oldukça dolu geçmiş. Serbest büro çalışmaları, ağırlıklı olarak yarışmalar ön plana geçiyor. Değişik kamu birimlerindeki görevler, sonuncusu Bayındırlık Bakanlığı'ndaki Genel Müdür Yardımcılığı ve Genel Müdür Vekilliği; bunların yanında 39 yıl öncesinde başlayan öğretim görevliliği, yani değişik üniversitelerdeki hocalığım.

Pek çok anıdan yola çıkarak, hisse elde edebiliriz diye anlatacaklarım olabilir. Ama konu dağılır diye korkuyorum. Derdim konuyu “kim yaptı?”ya getirmek. İşte getiriyorum:

İlkokulun son üç yılını Elazığ'da okudum. Daha öncesinde Siirt ve Harput'da okumuştum. Elazığ'da 2 dönümlük bahçe içinde, 2'şer katlı 2 evde, 3 Dinç ailesi oturuyoruz. Kardeşlerim ve akraba çocuklarla birlikte 7-8 yaramaz bir aradayız. Bahçede ya da

evde kırılıp dökülenleri annem yakaladığında hep sorardı “kim yaptı ?” diye. Erkek çocukların en büyüğü bendim. Annemden korkan diğer çocuklar ağız birliği etmişçesine ya “abim yaptı” ya da “Orhan yaptı” derler, kabak benim başıma patlardı. Kabak değil, annemin mengene gibi elleri, parmakları “etlerini bükürüm senin” der ve bükerti; kolum ya da bacağım, bazen derisi soyulur ve hep morarır, sonra da kirli sarıya dönüşürdü. Çoğu kez de bacaklarım yara bere içinde kalır, aynı anne onları akşam oksijenli su ile temizler, merhem sürer, pamukla örterdi. Bir de üstüne dalgasını geçerti: “yaralı geyik gibi oldun” derdi. Ne demekse bu açıklama bilemezdim. Kısacası hem et bükten, hem de yara saran bir anne, bugünkü değerlendirmemle tam bir “devlet ana”.

Bugün artık ‘devlet ana’ demiyoruz. ‘Devlet baba’ anlatımı öne geçmiş görünüyor. Kırıp döktükten sonra ‘devlet baba’ aklımıza geliyor. Kırıp dökmek bizlere serbest, düzeltmek, pamuklar yapıştırmak devlete düşüyor. Bana sorarsanız devlet daha çok devrede olmalı derim. Bize düşen yaramazlık yapmamaktır diyorum. Bize yakışan böyle olmalı diyorum. Hem proje ihalesine gireceksin, %60'ın üzerinde indirim yapacaksın; sonra da devlet baba düzeltsin, pamukları yapıştırsın diye bekleyeceksin. Ve sonrasında da şehirlerimiz, binalarımız güzel olsun diyeceksin. Olmaz, olamaz. %60'ın üzerinde indirim yaparsan, insana sorarlar, bu indirimi ne ile, nasıl karşıladın derler. Karşılamamız ortadadır. Binalarımız, şehirlerimiz en somut delil, belge olarak ortada duruyor. Devlet de her zaman pamuk yapıştırmıyor anlaşılan, merhem yerine asit mi sürüyorlar nedir? Her taraf dökülüyor, büyüğü de küçüğü de! Şehirlerimizi hepimiz görüyoruz. Baştaki soruyu bir kez daha soruyorum; “kim yaptı?” Cevap kolay, yaramaz çocuklar, bizler... İster serbest

çalışsın, ister kamuda görevli olsun fark etmiyor. Eh bir de eğitimcilerimiz var, hocalarımız var. Onların payı da var elbet bu haylaz yaramaz çocukları yetiştirmede, yetişip yetişmediklerinin ayrımını yapmadan, bilerek ya da bilmeyerek, koltuğunun altına diplomayı sıkıştırıp, üniversitenin ön kapısından çıkarmanın anlamı olmasa gerek. Anlamsız, çünkü ürün ortada; şehirlerimiz, binalarımız.

Elbet istisnalarımız var, onlarla övünüyoruz, göğsümüz kabarıyor.

Yarışmalarda jüriilik yaptığım zaman keyiften uçuyorum. Ama ya sonrası? Ortalama 200 mimarı bir yarışmada çalıştır, sonra da uygulamaya geçme, vazgeç! Olmaz böyle şey, devlet ana bu değil. Devlet ananın keyfiliğine tahammül etmek değil bizim işimiz. Hep söylendiği gibi güzeli üretmek olmalı değil mi işimiz? Mücadele, direnme hep bu amaç doğrultusunda olmalı değil mi? Günümüzde bir meslektaşım “ben kamuya/devlete iş yapmam” diyor. Benim için çok üzücü bir tutum da olsa bu karar, saygıyla karşılıyorum.

Benim için çok acı bir sonuç, bu devlet anaya güvenmeme. Ancak bu kavramı çok da yadırgamıyorum. Yıllar öncesinde ihalelere katılmayan, çağrılara cevap bile vermeyen, ya da sıfır tenzilat veren bir meslektaşınız olarak elbetteki yadırgamıyorum. Ama çözüm değil bu tutum. Tek tek direnmenin sonu yok. Meslek örgütlerimiz bence yol gösterici konumda olmalı. Doğru merhemi de onlar önerebilir, yanıştan kurtulmanın yolu da bu örgütlü tutumda, dayanışmada diyorum. Bu sözlerim belki, biraz yüksekte gidiyor görünebilir. Ben, 50 yılda, hadi doğrusunu söyleyeyim 49,5 yılda hala böyle düşünüyorum.

68

Ülkemiz de dahil olmak üzere pek çok ülkede üniversitelerde boykot, işgal ve çatışmalar yaşandı

Moshe Safdie,
HABİTAT 1967
MONTREAL

T. Cansever,
E. Yener
TÜRK TARİH
KURUMU

Ş. Vanlı,
E. Gömleksizoğlu
TANDOĞAN
ÖĞRENCİ YURDU

Danyal T. Çiper,
ÖZKANLAR EVİ

69

Aya ayak basıldı
Filistin Kurtuluş Örgütü kuruldu

DÜŞÜNCE ÜRETMEYEN BİR ORTAM...

Şevki Vanlı

Batıya güvenin, kendimize olan güvensizliğimizin kuşkusuz bazı nedenleri vardır... Sevgili Atatürk'ün, bir taraftan batılılaşmak için kararlar alırken, diğer taraftan Türk Ulusunun ezikliği bırakıp, kendine güvenip, çalışıp, sonra övünmesini önermesinin, elbette bir anlamı vardır... Fakat aradan 80 yıl ve köprünün altından çok sular geçmiş, dünyada çok anlamlı değişiklikler olmuştur. 20-30 yıl önce Türkiye mimarlık konusunda hiçbir yayın yapmayan, bugün de en çok yayın yapan ülke rekorunun sahibi... Ama söylediği... Mimari gördüğümüz gibi, mimarlar bildiğimiz gibi... Şakayla karışık...

Bizim önde gelen tarihçi / eleştirmen / yazarlarımız, bugün gelinen noktayı, "Dünyanın uygar herhangi bir ülkesinde yadırganmaz bir mimari" veya "Türk mimarı, uluslararası dili artık bilinçle kullanmaktadır" gibi değerlendiriyorlar... Olumlu bir yaklaşım olduğu kadar, bu sözler olumsuz anlamlar da taşımaktadır. Sınırları belli olmayan razı olma, bir yeterlik anlamına da gelmektedir. Bu değerlendirme ile sanki Türk mimarlığı için bir vasat sınır çizilmek istendiğini anlıyorum. Ben Türk mimarlığı konusunda önü açık, yarışan bir yaklaşımı düşünürüm. Değilse, örnekleri az olsa bile Türk mimarlığı 1930'lardan beri, 1940

bunalımı dışında, zaten öyledir. Örneğin Büyükkada Anadolu Kulübü veya Ankara İller Bankası bugün Türk Mimarlığı Kataloğundaki hangi yapıya göre daha az bilinçli yapılarıdır? Mimarlığımızdan başarılar bekliyorum, olana razı olmak değil...

İlk mimarlık okulu kurulalı bir yüzyıla yaklaştı, Cumhuriyet artık bir çocuk değil... 80 yaşında. Bu zaman içinde dünyanın bir bölümü bir çağ yarattı... Biz, Osmanlı'dan beri seçtiğimiz "onlar gibi" olma hedefini hâlâ saklıyoruz. Önümüze yeni hedef koymak yerine... Türkiye vagonunu, AB treninin arkasına bağlayıp, kurtulmak istiyoruz... Bizi nereye götürürse... Çağdaş uygarlıkla korkarım öзде ara açılmıştır...

Ulus olarak istemeyi öğrendik.... Biz üretmez isek, borç içinde yüzeriz... Mimarlarımız da aynı... Seksen yıl önce devrim yapılmış, 50 yıl önce kendi içimizde bir kamu kuruluşu gibi örgütlenmişiz... Mimar sayımız 40.000'i, okul sayımız 30'u aşmış, konuştuğumuz bile hâlâ Türkiye'de yapılanların %0,5 ile ilgili... Yarışmalar, yayınlar, konferans ve panellerden geçilmiyor... Geriye kalan %99,5'i yok sayıyor. Dünya mimarlarını toplayarak 2005'te, 5000 daha fazla turiste İstanbul'u

Hooi Weng Kong (Logan), INSECTA - Archiprix International 2003, Ödüllü Proje

tanıtıp, mimarlık tarihinden bildikleri Santa Sofia ve bilmedikleri Bosfor'u göstereceğiz ve Türk mutfağına bayılacaklar... Giderken "yine geleceğiz" diyecekler, biz de mutlu olacağız... Sizi bilmem ama, bu komedi bana o %99 ve buçuğu daha çok düşündürüyor...

Sevgili mimar dostlar... Sizlerle, Türk mimarlarının ülkelerinin yeryüzü görüntülerine çağdaş bir görünüş kazandırdıklarını, yabancıların hayran kaldıkları, modern mimaride bir Türk yaklaşımı yaşattıklarını, AB mimarlarının, onların Avrupa'ya girmelerine engel olduklarını konuşmak isterdim. Ama maalesef ihracatımız arttıkça, ithalatımız daha çok arttığı gibi, her konuda ara daha çok açılıyor !...

Ve şikayetçiyiz... Ama kimden? Yöneticileri seçen biziz! Hem bir yerlere ulaşmak istiyor, hem tabanımız kendisine benzeyen kişileri seviyor, başımıza getiriyor. Aslında yetişmişler de bir alem... Tanrı bizi korumuş... Bizi uygarlıktan koruyor olmasın?

Hoşgörü, yüreklendirme ve YÖK derken

Mimarlığın itibarı, üniversiteye giriş puanlarının düşmesinden anlaşıyor... Zoraki meslek edinme yolları aranması, diploma edinmeyi kolaylaştırmak kanımca ülkenin intihardır... Kültürel altyapısı, işle ilgili yeteneği ve eğitimi yetersiz, nitelik bilincinde olmayan ve mutsuz insanımız, yaptığı işten de sorumlu olamaz.

Bu ülkenin birçok önemli işlerinin başına, çoğunluk düzeni uyarınca, onlar geçiyor... Zaten, konuyla hiçbir ilgisi olmayan politikacıları onların yönlendirmesi de olası değildir. Örneğin Marmara depremi sırasında Bayındırlık Bakanı bir kasaba müteahhidi, zorla diplomalı yapılmış teknik kadroyla ne yapabildi? İtibarlı İzmit Belediye Başkanının bile, "parayı bana versinler 3,5 ayda konutları bitiririm" gibi cahilce konuşmaları belleğimden gitmiyor...

Tren kazaları, trafik kazaları, bozulan yollar vb... yapı manzaraları, sanıldığı gibi mali yetersizliğimizden çok bilgi eksikliğimizden gelmektedir. Böyle yetişmiş insanlarımız sorumluluğun bilincinde olamaz. Böyle toplum yapısına bir de eşitlik söylemi eklerseniz, bir yeterlilik piramidi dahi oluşamıyor...

Son çağdaşlaşma girişiminin sonucunda hâlâ, çocuklara gösterilen şefkat duygusu tüm ölçülerini etkiliyor, sanıyorum tembelliği körüklüyor, eşitlik ise başarıyı engelliyor... Artık bir kültür haline gelmiş şefkat, yüreklendirme, gizli mazeret; olsa olsa bir

toplumun doğuş döneminde geçerli olabilir. 80 yıl sonra, gerçekleri görmekten kaçan kadrolar hâlâ durumu saptırmayı sürdürüyorlar... Gelişmiş toplumlarda yaşam şefkatle değil başarıyla ölçülür, başarılı insan yüreklendirilir.

Görmek istemediğimiz gerçekler

Uğur Tanyeli, ütopyası olmayan toplumlardan yaratıcılık beklenmemesi gerektiğini ve başarı için çok daha fazla çalışmak gerektiğini söylüyor. Bu sözler, açık konuşma alışkanlığı olmayan toplumlarda en ileri, anlamlı açıklama sayılmalıdır.

Bu sözleri destekleyecek çok kişinin olduğunu fakat sustuklarını sanıyorum. Geçen yıl Archiprix International 2003 İstanbul sergisini gezenler, birçok yabancı öğrencinin diploma projelerindeki hırsları ve çalışmayı görenler, (resimlerden sizin de göreceğiniz gibi) diploma için Dünyada yapılan çalışmaların kapsamına şaşırmışlardır... Piyasa koşullarının baskısından önce, yaratıcılık denemesi, girişimi yapabilenler olmalı. Dünyaya ve çevreye yeni bir şeyler kazandırmak için arayış ve heyecan içinde olmalılar... Bu çabayı, değme büroların gösterebileceğini sanmıyorum. Şikago'da bir pazar akşamı Mies'in yaptığı Mimarlık Fakültesi binasını dışardan olsun görmeye gittiğimizde, bütün ışıklar yanıyor ve birçok öğrenci ağustos ayında, içeride çalışıyordu... 60 yıl önceki Floransa Mimarlık Fakültesinde, ancak girenlerin %20'si ve ortalama 8 yılda diploma alabiliyorduk... Bu, Şikago veya Floransa'lı çocukların belki hiçbirisi de büyük başarılar erişmiyor... Fakat, iyi yetişmiş, çalışkan bir ortamı oluşturuyorlar ve büyük gayretlerle kazandıkları niteliklerin değerini biliyor, koruyorlar. Onların binlercesinin içinden, yaşam tekrar seçiyor... Sanatın, hele mimarının acımasız bir eylem olduğu peşinen bilinmelidir. Abdi Güzer, bu şefkate, bu her önüne geleni yüreklendirme yaklaşımına "anneanne sendromu" diyor... Öğrenci iken, anneannesini çizdiklerine bakar, yüreklendirmek için çok beğenirmiş...

Öğrencinin korunması, bu işe uygun olmayan gençlerin yetkiyle donatılarak salıverilmesi, mimariye, topluma, ülkeye ve gencin kendisine saygısızlık olduğunu, ortamın düzeyini düşürdüğünü düşünürüm.

Sık sık yapılan eğitim toplantıları sonrası ise bir uygulamaya geçildiğini ve zaten, kimsenin kimseyi dinlediğini de sanmıyorum.

Örgütlenmenin 50. yıldönümünde geriye bakış
Mimarların bir örgütte toplanmaları, seçtikleri

70

Gediz Depremi
Nüfus: 35.666.549
Demokrat Parti kuruldu

M. Gökdoğan,
A. Sabri Ören,
W. Tiedje
YAPI KREDİ
BANKASI
GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ

71

TSK '12 Mart Muhtırası'nı verdi.
Başbakan Nihat Erim istifa etti.

M. Gökdoğan,
A. Sabri Ören,
W. Tiedje
YAPI KREDİ
BANKASI
GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ

Nuriaki Kurokawa
NAGAKIN
KAPSÜL KULE

72

Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın cezaları infaz edildi.

G. Behnisch,
F. Otto
MÜNİH
OLİMPİYAT
SİTESİ

Fikret Cankut
TCK GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ

Enver Tokay,
VALİ KONAĞI

İsmet İnönü vefat etti.
Yunanistan'da monarşi yıkıldı.

uzmanlık dalı sonucu buluştukları ilgi alanları, paylaştıkları sorumluluk anlamına gelmelidir. Her mimarın kendi sosyal, ekonomik ve politik düşüncesi olmalıdır... Kaldı ki sanatçı düşünürün inanışlarında az veya çok farklılıklar olması doğaldır. Onlar bireysel seçeneklerle yaşamayı isterler... Yani uzmanlık amaçları için seçtikleri hedefi diğer amaçlarla değiştirmeleri veya karıştırmaları doğru olmaz. Diğer amaçlar için ayrı kuruluşlar vardır. O kuruluşlar için mimarlık bir anlam taşımaz. Mimarlar Odası Türkiye'nin düzenine, mimarlık hizmetlerini düzelterek katılır...

1950'lerde Mimarlar Odası tek amaçla yaşıyordu... Yönetim Kurulu üyelerinin sosyal-politik seçimleri elbette vardı ve bireysel olarak ilgilerini yaşırlardı... 1960 İhtilali ile Türk halkının yaşamına ideolojilerle politika gecikerek girdi ve genelde mimarlar ortamın solunda yerlerini aldılar. Bu dönemde “önce düzen, sonra mimarlık” gibi öncelik seçimi, Oda'yı daha çok mimarlıktan uzaklaştırdı. Doğal olarak bu eğilimli mimarlar yönetim kurullarında görev aldı ve bu bir gelenek oldu denilebilir.

İnanması güçtür ama, benim habersizliğim olasılığı dışında, Oda'nın mimarlık sorunları, elli yıl öncekiyle aynıdır... Asgari ücret tarifesı, yarışmalar yönetmeliği, vize işleri... gibi. Buna ancak AB ile yeni ilişkiler eklenmiş sayılabilir... Eskiden beri, meslekte yaşanan mimarlara ödüller verilir... Bunu da tam bir dernek yaklaşımı sayarım. Zaten 1927'de kurulan Dernek de, dayanışma amaçlı idi... Oda hâlâ, benim onun ilk görevi saydığım, “mimarlar görevlerini ne kadar yapabiliyor?” sorusunu soramaz ve bu yönde düşünce üretemez!

Tasarımcı, kuramcı veya yönetici, yani mimarlar ortamı

Toplunun yaratıcılığının harekete geçirilmesi, güzel sanatların katılımı beklendiğine göre, onların da içinde büyük boyutlarla ortaya çıkan yapılar, başarılar, en etkili örnek olabilir. El sanatları her ne kadar geniş ortamların kültürünü yansıtıyorsa da, geleneksellik ve yinleme ezber nitelikli bir yaklaşımdır. Nedense bu durağan anlatımı, pek çok kişi canlı, değişken anlatımdan daha fazla önemser. Doğal, yalnız geleneksel olarak var olabilen anlatımlar; geleceği, yaratıcılığı düşünmeyen, sevmeyenlerin veya ona inanmayanların seçeneği olmalıdır. 1920'lerin modern mimari deneyimlerinin değerini bilenlerden olsam da, onları modern mimarinin bir tür gelenekseli sayıyor, yeni söylemlerle arayışların karşısına çıkarmanın ve bu yaklaşım etrafında dayanışma kurmanın yaratıcı olmadığını düşünüyor, bu mimarlığın toplumun yaratıcı yönünü etkileyeceğini hiç sanmıyorum...

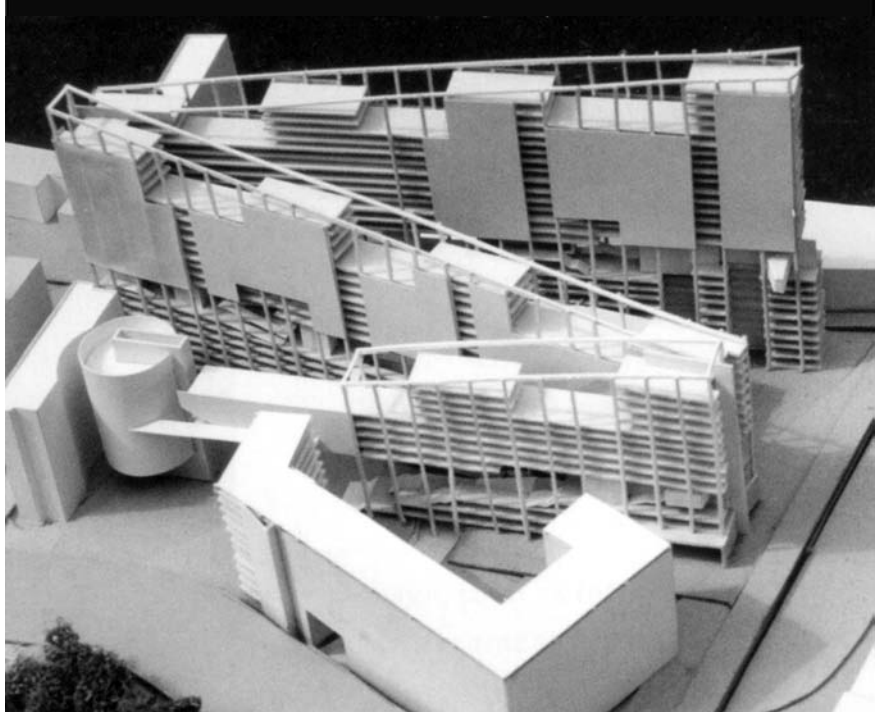
Oda'ların son konuları, AB ile ilişkiler... Avrupa kapıları

Thomas Raynaud, HK/WD2/WWhub - Archiprix International 2003, Ödüllü Proje

Benedikt Frass, Hong Kong Opera - Archiprix International 2003, Ödüllü Proje

Uliana Karpova, Pavel Zeleznov / Marchi Archiprix International 2001, Ödüllü Proje

Türk mimarlarına açılırken, Türkiye'nin zengin müşteri kapıları da onlara... Konfeksiyonda olduğu gibi, bizimkiler onlara taşeron olacak, onlar bizim üretime marka satacaklardır. Belki inşaatta da öyle... Dış ticaret açığının daha çok artması beklenmelidir.

Fakat mimarlarımıza anlatmaya korktuğumuz gerçekleri bu yoldan anlamamız olasıdır... Yani korumacılık ve dayanışma umarım ortadan kalkacaktır...

Geçmişte kaybedilmiş yüzyılları kazanmak, belki “İstiklal Harbi” kazanmaktan daha zordur. Zaten gerçek egemenlik uygarlık olmalı... İlki muhteşem, büyük olsa da, nihayet bir olaydır... Diğeri, çağdaş düşüncenin yerleşmesi ve sürekli devrimidir. Yaşamakta ve görmekteyiz.

Benim yetişmem uygulamacı olma amaçlı olduğundan sorunu bu kadar anlatabiliyorum. Kuşkusuz düşünürlerimiz konuyu daha içerikli ele alacaklardır. 80 yıl boyunca “gibi” olmak amacıyla yaşayan bir topluma, içimden isyan etmek geçiyor. Türk Ulusu böyle olmamalıydı... Yakın bir gelecekte de durumun çok değişeceği, sanıyorum görünmüyor...

İyimserlik ve kötümserlik...

Aslında, griptir ama Türk toplumu, bildim bileli ikisini birden yaşar... mimarlar da!... Bir yandan bir mimarımızı yüceltir, efsanenin arkasına saklanır, bir şeyler var deriz. Diğer taraftan batılı yabancıya, onun yaptıklarına daha çok güveniriz... Bir Türk konferansıya 50 mimar dinleyici zor gelir, Eisenman'inkine 500... Çevrilmediği için kimin ne anladığını bilmiyorum. Arkasından da bir Allahın kulu, bir değerlendirme yazmaz. Dostlar alışverişte görsün. Enflasyon yalnız para da olmaz. Son yıllarda görülen canlılığın zihinsel alanda ne getirip ne götürdüğünü birisi anlatsa iyi olacak... Örneğin, benim de saygı duyduğum bazı gençler, “belleği sıfırlamadan gerçek tasarım yapılamaz” gibi inançlarını ortaya koyuyorlar... Herhalde, “mimarın gördüklerini ezberlememesi, yinelenmemesi gerekir” demek istiyorlar... Sanırım, belleği yok etmek olası değil, insanı bellek yapar... Bilgi bellek yoluyla düşünme ortamı oluşturur, düşünce de tasarımın özü ve kendisidir. Örneklerin etkisinden kurtulmak gerçek anlamda, tarihin tümüyle, deneylerin ve düşüncelerin ezberlenmeden, düşünce halinde mimarın belleğinde olması gerektiğine inanırım.

Mimarlar Odası'nın da, bilinen sorunları kontrolden kaçırmadan, zihinsel arayış içinde olmasına inanırım. Eğer birşey bulamıyorsa zarar yok... Ortamdaki ağırlıkların yerlerini değiştirsin. Örneğin 50 yıldır

boşuna uğraşmış konular varsa, onları azaltmak, belki kalanları geliştirmeye yarayacaktır. Ama, hiçbir işe yaramayan büyük toplantılarla oyalanmasın, ortamı da oyalamasın...

Sanırım, tek ve değişmez büyük hedef, Türk mimarının düzeyini yükseltmek, Türk mimarlığını çağdaş kimliğine ulaştırmaktır. Bunun dışındaki olaylar kuru gürültüdür.

Sürekli her şeyi ithal eden toplum

Tarihte pek çok çeşitli başarının sahibi Türklerin, felsefeyle, düşünceyle ancak dolaylı ilgisi olmasını yadıgarım. Belki Orta Asya'dan beri yaşam savaşını sürekli herşeyin önüne geçmiş, pek çok çeşitli başarının gölgesinde kalmış sanki... Kuşkusuz 19.yüzyılda ve cumhuriyete geçtiğimiz yıllarda düşünce yaşamının sıfırlanmış olduğunda yanıldığımı umarım. Bu nedenle Hasan Ali Yücel'in böyle bir ortamda dünya klasiklerini dilimize çevirmesi minnetle anılır... Bunun gibi, hâlâ taşımakla yetiniliyor.

Tasarım üzerine, Türkçe 300 sayfa kadar bir kitap vardı, 150 yabancı başvuru ile yazılmıştı... Bu bir bireysel ciddi bir araştırma, sonra da derlemedir. Müelliflik nerede kaldı? Bazen dergilerde görüyorum 2 sayfalık bir kısa yazı, belki 20 başvuru düşüyorlar altına... Bilimsel, akademik olacağım diye... Sonra da, belki herkesin bildiği veya kolayca düşünebileceği, bir paragraf şey söylüyorlar... Yanında da 10 resim. Aslında yazının amacı resimlerin açıklaması... Bu yazının başvurusu olur mu? Yani Türkiye'nin benim diyebileceği hiçbir kendi üretimi olamaz. Her zihinsel üretimin, hiç kuşkunuz olmasın temeli düşüncedir. Kendi düşünce ortamını oluşturamamış bir toplumun kendi hukuku, diplomasısı, ekonomisi, hele hele benim diyebileceği evrensel sanatı, resmi, tiyatrosu, edebiyatı ve mimarisi olamaz. Ya yerel, ya yabancı olur... Kendi düşünce ortamının, 21.yüzyıla ters düşen değil, onunla bütünleşebilen kimlikte olması da doğaldır.

Kendi düşünce ortamının oluşmasını herkesin başkasından beklemesi, hiçbir sonuç vermeyecektir. Bu ortama yaşamın her yanından katılım olacak, yani yaşamın her yanından düşünce üretimi beklenecektir. Bizim sorumluluğumuzdaki mimarlık alanında bugüne kadar, 80 yılda olumlu bir düşünce üretilmemiştir. Zayıf bir canlılık olan “Milli Mimari”, çağımıza ters düşen, yanlış, içeriksiz bir istekten ibarettir.

Bizim çağdaş mimarimizi, kuramsal alanımızın temsilcileri tasarımcılardan beklemektedir. Kimse, onlara “haydi bakalım, önce siz bize temel olacak böyle bir düşünce ortamı oluşturun” demiyor... Onlar bizi eleştiriyor o kadar.

74

Kıbrıs Barış Harekati yapıldı. Başbakan Ecevit istifa etti.

Abdurrahman Hancı, VAKKO

75

Nüfus: 40.197.669
1 USD= 15 TL

A. Böke, Y. Sargın
İŞ BANKASI
GENEL MÜD.

76

Ulrike Meinhof hücresinde ölü bulundu.

Uğur Eken
GOPDA
KONUT

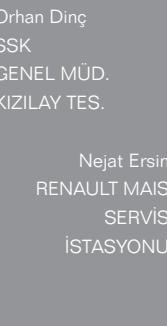
SOM,
SEARS
KULESİ

Jørn Utzon
SIDNEY
OPERA
BİNASI

Orhan Dinç
SSK
GENEL MÜD.
KIZILAY TES.

Nejat Erşin
RENAULT MAIS
SERVIS
İSTASYONU

MİMARLIK EĞİTİMİ VE DEĞİŞİMLER

Zeynep Onur

"Bugün, mimarlık pazar ekonomisi ile belirleniyor, "sahici" olan üzerine olan bağımlılığımızı terk etmezsek ve mimarlığı hep varolan sorunlar üzerinde düşünmek olarak algılırsak, mimarlığı hala kalıcılık olarak düşünüp, ivedilikle yoksulluk veya doğanın tahribatı gibi yeni konulara zorlamazsak, 2050'lerde mimarlık kalmayacaktır"... "Geleceğin iyi ve başarılı mimarının öncelikle yayın konusunda iyi olması gerekmektedir".

Bu düşünceleri, Rem Koolhaas, 2000 yılında Pritzker ödülünü alırken yaptığı konuşmada dile getirmişti. Mimarlığın gelecekteki biçimi üzerine dile getirilen düşüncelerden bir tanesi Rem Koolhaas' inki, benzer veya benzemez biçimde bir yığın spekülasyon yapıyor.

Mimarlığın geleceği mimarlık eğitiminin geleceği üzerine soruları da beraberinde getiriyor ve dünyanın her yerinde mimarlık okulları, eğitim programlarında değişiklikler yapmak için çalışmakta olduklarını söylüyorlar.

Zihin kurcalayan üç önemli soru hep gündemde;

*tasarım stüdyolarının geleceği ne olacak?...
*mimarlığın teorisi olarak ne öğretilecek?...
*mimari araştırma ne olacak ve onun stüdyo ve teori ile ilgisi ne olacak?

Geleceğin mimarlık eğitimi bir yazarlık okuluna dahi dönüşebilir mi? Çoğu düşünür mimara tek bir rol atfedilmesi yerine disiplinler arası çalışmaların kaçınılmazlığından ve bunun sonucunda mimarın yapıların estetiği üzerine kafa yoran bir meslek adamı olmak yerine, farklı disiplinlere çengel atabilen, çoğul rollere sahip olabileceğini savunuyor.

Mimarlık eğitimi, mimarlık eğitiminin bilgisi; Rönesans' tan, eğitimin bilgisinin Vitruvius' un kitabının öğrettikleri ile ilgili olduğu düşünülen zamandan beri hep değişiyor, sonraları, 19. Yüzyıl Fransa'sında Neoklasisizm katoloğu mimarlık eğitiminin bilgisini oluşturmuş, sonra da Bauhaus ile başlayan modernizmin bilgileri. Bugün, mimarlık eğitiminin bilgilerini tartışırken, Postmodern olarak adlandırılan bir çağda bu çağın bilgilerinin ne olduğunu ve ne olması gerektiğini tartışıyoruz.

Türkiye'deki mimarlık eğitimine modernist ideoloji 1927 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'ne Ernst Egli'nin gelmesi ile başlamış, o zamana kadar bu kurumda Rönesans, Roma, Yunan klasik öğretileri ile eğitim yapılmakta. Egli, uluslararası etkilerin ancak bölgesel mimarlığı iyi bir hale getirmek için kullanılması gerektiğine inanıyordu, 1936 yılında Taut da okula katılınca, bölgeselci yaklaşım daha da güçlendi, 1934'den itibaren Sedat Hakkı'nın yürüttüğü mimari seminerin etkileri ile birlikte 1940'lardan başlayarak ikinci ulusal mimarlık adıyla anılacak bir mimari üslubu gündeme getirdi.

Yüksek Mühendis Mektebi'nde de 1938 yılında Emin Onat mimarlık bölümüne modernist yaklaşımı getirinceye kadar klasik akademik eğitim verilmekteydi. Bu kurum, 1944 yılında İTÜ ismini aldı. Mimarlık bölümü de ayrı bir fakülte olup, Holzmeister ve Bonatz gelince, burada da bölgeselci eğilim söz konusu olmaya başlar.

1930 -1940 yılları arası bölgeselcilik ve fonksiyonalizm kavramları Türkiye'deki mimarlık eğitiminin iki ana teması, dönemin öğrenci çalışmaları da modern hareket ve geleneksel Türk mimarlığının kombinasyonları haline gelmiş.

1955'de ODTÜ Amerikan modeli ile kurulmuştu. O zamanlar Amerika'da Bauhaus eğitimi gündemdeydi ve asıl vurgu sanat eğitiminin bağımsızlığı idi. Tasarım, sosyal bir sanat olarak görülmekteydi. Tasarım, teknik ve çevre için insanca unsurlardan anlamlı ve hayal gücünü kuran ilişkiler kurmaktır, bu da insanı ve malzemeyi anlamaktan geçer düşüncesi 1957 ve 1961 yılları arasında ODTÜ'de bu anlayış mimarlık eğitiminin bilgisinin ne olması gerektiği ile ilgili önemli bir değişimi vurgulamış, moderniteyi tüm teorik alt yapısı ile eğitim sisteminin içine katmıştır.

Kimi düşünürlere göre Rönesans, Reform ve Amerika'nın keşfi modernitenin başlangıç dönemidir, kimileri ise moderniteyi tarihi ulusal devletlerin doğması, bankacılığın kurulması, kapitalist pazarın ortaya çıkması ve burjuvazinin oluşması ile başlatmaktadır. Kimilerine göre ise, 17. yüzyılın bilimsel ve felsefi devriminin modernitenin ortaya çıkmasında belirleyici bir unsur olduğunu belirtmektedir.

Tüm bu görüşlerin bir arada oluşturduğu bütün ile açıklanabilecek olan bu kavram, yeninin ve yakın zamanın eşanlamlısıdır. Edebiyat ve sanatlar alanında modernitenin estetiği, değişimin estetiği olmuştur. Modernite, din, felsefe, ahlak, hukuk, tarih, ekonomi ve siyasetin eleştirisi ile başlamıştı. Temel fikirleri ve kavramları-ilerleme, evrim, devrim, özgürlük, demokrasi- eleştiri kaynaklı idi. Modern tarihin kurucuları 18. yüzyılın düşünce akımlarından ilham almışlardır. 18. yüzyıl ütöpik ve toplumsal reform projeleri açısından zengin bir yüzyıldı. Ütopyaların

üstünlüğü, modern çağın özgün ve karakteristik belirtisi idi.

Mimaride, Bauhaus'un , Mies'in Gropious'un ve Le Corbusier'in bina programlarında cisimleşen Modernist ütopya, Büyük Savaş ve Rus Devriminde savaşın harap ettiği Avrupa'yı yeninin imgesinde yeniden inşa etme ve bina yapımını toplumun yenilenmesinin hayati bir parçası kılma yolundaki girişimin bir parçasıdır.

1950 ve 60'larda Türkiye'de çeşitli kentlerde özel mimarlık ve mühendislik okulları kuruldu sonra bunlar devletleştirildi. 1980'li yıllara kadar bu kurumlarda modernist mimarlığın eğitimi verilmekteydi, ancak çoğu eğitim kurumunda bir meslek eğitimi olarak görülmüş, biçim üzerinden dondurulmuş bir fonksiyon ilişkileri kavramına idirgenmiştir. Modernite'nin barındırdığı devingen ve çoğul yapının içinde gerçekte değişmeyenin, kalıcı olanın ne olabileceği gibi sorgulamalar yerine, donmuş biçimler ile modernist kültürün var edilebileceği düşüncesi, kavramların içinde boşaltılmasına neden olmuştur.

Batı kültüründe 1968'li yıllardan itibaren özellikle değerlerin bir dönüşüm geçirdiği gözlemlendi. Anarşi, hiyerarşiye yeğleniyormuş gibiydi. Endüstri alanında dönüm noktasını belirleyen ekonomik krizdi. 1973'lerden bu yana yer alan süratli bir değişmeler dünyasında yaşanmaya başlandı ve belirsizlik gelişmeye duyulan inancı aşmaya başladı.

Saptamalar yayılıp çoğaldıkça, en sonunda pozitivim, rasyonalite, bilim ve tekniklerin gelişmesine duyulan inanç ve standartlaşmış nesneler üreten endüstrinin büyümesiyle karakterize edilen bir modernizm ile toplumsal çeşitliliği ve parçalılığı benimseyen bir Postmodernizm karşıtlığına ulaşıldı. Posmodern çağ, enformasyonun kullanımının, üretimle ilişkili her alanda, enerji kapasitesiyle karşılaştırılabilir, hatta ondan daha büyük önem kazandığı andan itibaren başlıyordu.

Batı dünyasındaki bu söylemler ve kuramlar Türkiye'deki mimarlık eğitim ortamını etkiledi, Batı kaynaklı Postmodern düşünce, "diğerlerini" kendi kültürleri ile ilgili bilgi üretimine davet edince, mimarlığın bilgisi ve araştırma alanına bölgeselci yaklaşımaları girdi. Sosyal problemler, Türk İslam sentezi gibi kavramlar gündeme geldi.

Batı dünyasından ithal edilen kuramlar, semiotik, sibernetik, enerji bilinçli tasarım, çevresel kontrol, sürdürülebilir bir mimarlık, katılımcı mimarlık, sistem teorisi, psikolojik faktörlerin tasarıma etkisi, dönem dönem, mimari tasarım stüdyolarının araştırma konuları oldu, bir dönem gelecek için tasarlamak önemli oldu, o sırada başka bir eğitim kurumu bilimsel metotların mimariye nasıl uygulanabileceği üzerine tasarım problemleri üzerinde çalışmaktaydı.

"Metin" 1980'lerden sonra Türkiye'deki mimarlık okullarında da gündeme geldi. Tasarımların yalnız görsel olarak sunuşları yeterli olmuyordu, yazılı olarak da ifade edilmek durumundaydılar. Artık stüdyolarda sorgulanan form-fonksiyon ilişkileri ya da malzeme strüktür kombinasyonları değildi ve bir yığın tasarım faktörü ve elementinin sınırsız kombinasyonuna dönmüştü.

Mimarlık pratiği bilimsel, sanatsal, etik, estetik, teknik, politik, toplumsal, ekonomik, ve kültürel boyutlarıyla bir bütündür. Mimarlık etkinliğini yukarıdaki boyutlardan birine indirgeyerek tasarım stüdyolarında tartışmak çeşitli sapmalara ve kaydırmalara neden olabilmektedir. Fakat ne yazık ki söz konusu tutum, sıkça içine düşülen bir davranış olabilmektedir.

Bu söylem, kuramı içi boşaltılmış kavramlara yaslanan bir düşünce eylemine batılı düşünürlerin üretilenler üzerinden geliştirdikleri düşüncelerin öğrenci projelerinde sınanmasına, pratiği de içi boşaltılmış bir biçim aktarmacılığına, "ithal kuram, ödünç biçime" dönüştürdü.

21. yüzyılda ve mimarlık eğitiminde en önemli konularımız küreselleşme, globalizasyon, akreditasyon. Mimarlık okullarımız NAAB'ın akreditasyon sistemine dahil olabilmek için nelerin yapılması gerektiği üzerine çalışıyorlar.

Dünyada ise yakın gelecekte telekomünikasyon, iletişim ve dijital teknolojilerin mimarlık eğitiminde görmezlikten gelemeyeceğimiz kavramlar olduğu, siber mekanda mimarlık eğitiminin ne olacağı tartışılıyor.

Değişik biçimlerde mi öğrenilecek... Değişik biçimlerde mi öğiteceğiz... Tasarım gereçleri değişecek mi... Bu gereçleri öğrenmeye daha az vakit harcayıp daha çok vakti tasarım eğitimine mi harcayacağız... Tüm derslerin veriliş biçimleri ne şekilde değişecek...Stüdyo eğitimine ne olacak...Sibermekanda Üniversite nasıl olacak... Kaç tane öğrencimiz olacak onları kim seçecek veya kabul edilecek ve ne şekilde... Fakülteye ne olacak... hocalar nerede olacaklar... Zamanlarını nerede geçirecekler.... ve eğitimdeki rolleri ne olacak Tasarımlar nasıl değerlendirilecek... Kim değerlendirecek... Tasarım kalitesi için standartlar ne olacak... Tasarımın kontrolü nasıl olacak....

Ve tüm bunların maliyeti ne olacak....

Tüm bu spekülasyonlar, mimarlık eğitiminde değişmeyenin ne olduğu sorusunu sorduruyor kaçınılmaz olarak. Rönesans'tan beri verilen eğitimde ne değişirse değişsin, ister metod, ister okul binası, ister çağın politikaları, mimarlığın esasta ne ile ilişkili olduğu sorusunu... mimarlığın kapsayıcı ve insanlığa sevinç verici olan tarafını yakalamak için kişinin neyin eğitimini alması gerektiği sorusunu.....

77

1 USD= 19.25 TL
Taksim'deki 1 Mayıs Mitingi kanlı bitti

E. Yener,
E. Elmas, Z. Gülcür
VAKIFLAR
BANKASI
GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ

Minoru Yamasaki
DÜNYA
TİCARET
MERKEZİ

R. Piano,
R. Rogers
POMPIDOU
MERKEZİ

Cengiz Bektaş,
TÜRK DİL
KURUMU

Hans Hollein
TURİZM
ACENTASI

Vedat Dalokay
GAMA
YÖNETİM
BİNASI

78

İlk tüp bebek dünyaya geldi.

Sovyetler, Afganistan'a müdahale etti.

Nejat Ersin ile 50 Yılda Mimarlık

Türkiye'de mimarlığın 50 yılı dediğimizde hem kamu da, hem Mimarlar Odası'nda hem de sivil hayatta mimarlığı ile var olmuş, çok az isimden biri olan Nejat Ersin'le konuşmak istiyoruz. Bize anlatacakları çok değerli çünkü... Önce konumuzu dile getirip, bize neler aktarabileceğini soruyorum... Sonra da arkama yaslanıp, araya neredeyse hiç girmeden can kulağıyla dinliyorum...

Son elli yılın mimarlığı deyince, bu dönem benim mezuniyetimle başlayan bir dönemdir. Oradan hareket etmek isterim. 1950 senesinde mezun oldum. Güzel Sanatlar Akademisi; şimdiki Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nden mezunum. Benim mezun olduğum dönemle evvela eğitim konusunda bugüne göre farklılıklar olması konusundan başlamak istiyorum. Liseyi bitirdikten sonra biz 5 senelik mimarlık tahsili görürdük. Bu 5 senelik tahsilden sonra mezun olduğumuzda -Avrupa'da kullanılan bir ünvan vardır: "diplom architect" - bunun Türkçe karşılığı ki mühendis mektebinde de öyle kullanılırdı "Yüksek Mimar - Yüksek Mühendis" denirdi bize. Bunun çıkış noktası bu "diplom architect" kavramıdır. Bu farklı bir eğitim gördüğümüzün göstergesidir.

Sonradan bu eğitim 4 yıla indirilmiştir. Yalnız birşey vardı: "diplom architect" Avrupa'da belli bir ünvanı izah ederdi, ancak Amerika'da mimarlık 4 sene okunur ve bir sene de mastır yapardınız. Bu yüzden Amerika'da bizi mastır yapmış kabul etmezlerdi. Sonradan Türkiye'de sanırım ODTÜ açıldıktan sonra mastır programları da yapılmaya başlandı. O zaman mimarlık eğitimi 4 seneye indi; şimdi senelerini hatırlayamam, İTÜ de mastır programları vermeye başladı. Bu süreç 1960'lardan sonradır. Türkiye'de de mastır programını bitirenlere mastırlı mimar ya da Yüksek Mimar deniyordu.

Araya meraklı bir parantez açıyorum...
"Siz bu 'Yüksek Mimar' tabirinden pek hoşlanmıyormuşsunuz galiba, öyle mi?"

Şimdi efendim bana sevimsiz gelen şu: Biz Mimar Sinan'a Mimar Sinan diyoruz da, niye biz Yüksek Mimar Nejat oluyoruz? Bu benim içimde hep kalmıştır. Ama bunun nedeni de şu: Bizim zamanımızda teknik okullar vardı, onlar 2 sene okunurdu. Mimar çıkmazdı oradan ama mühendis çıkardı. Önce tekniker okuluymuş, sonradan teknik okul haline geldi. Onlara da mühendis denirdi, bilhassa mühendisler bunun üzerinde çok dururlardı. Yüksek Mühendislik mektebi evvela 6 seneydi, sonra 5 seneye indi. Onlar, ayırtırmak için bu "Yüksek" tabirine çok bağlı olurlardı.

Seneler geçtikçe meslek odaları kuruldu, 1954 senesinde Odalar Kanunu çıktı. Şimdi işte 50. yılı kutlanıyor. O zamanlar Odalar Birliği'nde bu konu tartışıldı, yani bu yüksek tabiri kalsın mı, kalkmasın mı diye. Biz Mimarlar Odası olarak buna karşı çıkmadık. Kalsın yalnız ünvanın yanına mezun olduğumuz okul belirtilsin istedik. "Mimar-GSA" gibi... O zaman kaç sene okuduğumuz da anlaşılıyordu. Söylediğin gibi ben hoşlanmıyordum o tabirden ama verilmiş bir ünvan olduğu için kartvizit bastırdığımız zaman Yüksek Mimar diye yazdırıyorduk. Çünkü o hukuken verilmiş bir haktı. Son zamanlardaki mimarlık eğitimi ile karşılaştırdığımız zaman, herkes kendi dönemini beğenir, metheder ama bizim dönemimiz çok farklıydı. Mesela ben İstanbul Lisesi Fen Şubesi'nden mezun oldum. İmtihanla girdim Akademi'ye. Lisede bizim 11-12 dersimiz vardı. Akademi'de ilk sene 17 dersimiz vardı, ve lise gibi bu

17 dersin 4'ünü veremezseniz doğrudan sınıfta kalırdınız. Mesleki dersler daha ağırdı. 3. sınıfta da atölyeler başlardı. Hocaları siz seçerdiniz. Her atölyede proje verecek hocalar belliydi, bir sömestr birinden diğer sömestr de diğerinden proje alırdınız. Başarılı olursanız, sınıfınızı geçerdiniz. Genel kültür açısından, dersler ağırdı ama sonradan bu yeni eğitimleri gördükten sonra bunun çok doğru olduğuna inandım. Çünkü mimarlık mesleği bir kültür mesleğidir. Yani kültürünüz her konuda ne kadar geniş olursa o kadar iyi mimar olursunuz. Bana göre mimarlık mesleğinin konusu ne binadır, ne inşaat, ne şudur, ne budur. İnsandır... Neden insandır; doğarsınız, büyürsünüz, evlenirsiniz, hayatınızdaki tüm hareketler mimarlığa yansıyan hareketlerdir. Nasıl yansıyor; eğitiminizi bitirdiniz, bir proje yapacaksınız, insana ait bir mekan yapacaksınız. Mektep yapacaksınız oradaki çocuğa, hastaya hastane yapacaksınız, hapishane yapacaksınız, gazino, tiyatro, sanayi yapısı yapacaksınız, bunların içinde hep insan yaşar. **Mimarlık insanların hayat boyu eylemlerini mekanlaştırma sanatıdır. Demek ki insanı çok iyi tanımak gerekiyor. İnsanı tanımanın yolu da geniş bir kültürden geçer. Müziği bileceksiniz, konser salonu yapıyorsanız...** Müzik deyince bizim zamanımızda üç tür müzik vardı; klasik müzik, Türk Müziği ve caz müzik diye... Şimdi bir çok müzik türü çıktı. Hepsini bilmek zorundasınız.

Bizim dönemimizdeki eğitimi anlatmak istedim bu söylediklerimle. Ben böyle bir eğitimden geldim. Benim mezun olduğum 1950 senesi Modern Mimarinin bütün dünyaya yerleştiği ve kök saldırdığı bir dönemdir. Bu dönemde çıkan mecmualar bizi çok etkilemiştir. Bence hala o değerde bir dergi çıkmaz, L'Architecture D'aujourd'hui en iyi mecmuaydı. Onun Brasil diye bir sayısı çıkmıştı, Brezilya'daki tüm yeni modern yapıları tanıtan bir sayıydı. Hepimizde vardı ondan. Mezun olacağımız sene bize bir konu verilir, bu konuda 4 ay çalışırsınız, sonra projeyi getirip teslim ederdiniz. Hocalar projelere karışmazlardı sadece eksik veya fonksiyonla ilgili öğrenmek istediğimiz bir şey varsa onlar hakkında konuşurlardı. O dönem bu mecmuanın o kadar etkisinde kalmıştık ki, sınıftaki bir kaç arkadaş dışında (onlar da klasik üslupta projeler yapmışlardı) çok kötü notlarla mezun olmuştuk. Hocalar klasik üsluptan gelen hocalar olduğu için bu onlara ters

80

24 Ocak Kararları alındı.
12 Eylül Darbesi oldu.
İran-İrak Savaşı başladı.

D. Tekeli,
S. Sisa
STAD
OTELİ

Aldo Rossi
TEATRO
DEL MONDO

81

Filiz-Coşkun
Erkal
ATATÜRK
KÜLTÜR
MERKEZİ

82

TRT renkli yayına başladı
82 Anayasası kabul edildi
Kenan Evren Cumhurbaşkanı oldu

Michael Graves
PORTLAND
BINASI

83

Kuzey Kıbrıs Türk
Cumhuriyeti kuruldu.
Turgut Özal Başbakan oldu.

Philip Johnson
AT&T
BINASI

Bernard Tschumi
LA VILETTE
PARKI

geldi tabii. Proje konumuz İstanbul'da Şehzadebaşı'nda Bozdoğan Kemer'i'nin yanında, eski Ferah Sineması'nının arka tarafındaki bir arsaydı. Tarihi bir çevreydi ve burada talebe yurdu yapacaksınız dediler. O dönemde şehircilik dersi aldığımız Alman bir hoca vardı. Onun da çok etkisi'nde kalmıştık. O İstanbul'daki Sultan Ahmet Meydanında yapılan Adliye Sarayı yarışmasında jüriydi. 1. proje seçilemedi. Hocamız jüriyi eleştirirdi, çok güzel projeler olduğunu ama çevreye uymuyor diye değerlendirilmeye bile alınmadığını söylerdi. Eskiden yapılmış Yüksek Ticaret Mektebi, Tapu Binası, Sultan Ahmet, İbrahim Paşa Sarayı gibi bir çok klasik yapının bulunduğu çevreye uyum sağlamadıkları için hiçbir proje beğenilmedi. Buna kesinlikle katılmadığını, önemli bir meydana asırların gözükmesi gerektiğini söylerdi. Böylece tarihi yansıtmak gerektiğini, her binanın yapıldığı senenin başka olduğunu ve o asrı orada temsil edecek bir yapı olması gerektiğini söylerdi. Biz bu fikirle doldurulduk. Bunu anlatmamın nedeni 50 yıl önce mimariye bakış açısını anlatmak istememdir.

Bizim kuşaktan büyük bir çoğunluk modern mimariye yöneldi, takip etti. O zaman Türkiye'de yapılmış çok güzel örnekler vardı. Türk mimarisi'ne bağlı olan Cumhuriyet döneminin ilk yapılarını yapan birçok mimar çok güzel örnekler vermişlerdir. Sonradan Bauhaus ile birlikte bir takım yenilikler Türkiye'yi etkilemeye başlamıştır. O zamanın moda deyimlerinden 'kübik' yapılar yapılmaya başlanmıştır. O dönemlerde Alman faktörü, nazizm dönemi mimarlığı çok etkilemiştir. Bu bizde 'Milli Mimarlık' ile özdeşleşmeye başlamıştı. Bu okulda ders olarak da verilmişti. Milli mimarlık, mimarlığa damgasını vurmuştu. O zaman yapılan en önemli yapılar İstanbul Üniversitesi Edebiyat ve Fen Fakülteleri, Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi vs. ki bunları yapan da hocam olan Sedat Hakkı Eldem'di. **1950 senesi Türkiye mimarlığında bir değişimin miladı sayılabilir. Birincisi bizim gibi modern mimarinin yapılmış örneklerinden etkilenen kuşağın bu ekole çok sıkı bağlanması, ikincisi hocalarımızın çok klasik metodlarla, başta Sedat Hakkı Eldem ve Emin Onat'la beraber yaptıkları eserler.** O sıralarda İstanbul'da yapılan Sultan Ahmet Adliye Sarayı Proje Yarışması'na Sedat Bey ve Emin Onat beraber iştirak etmişlerdi. O güne kadar yaptıkları Milli Mimari örneklerini taşımayan doğrudan doğruya aksı olan projelerle katılmışlardı. Kazanan proje çağın mimarisi niteliğinde bir projeydi, çok beğenilmişti.

Bu arada Türkiye mimarlığında ülke çapında bazı gelişmeler olmaya başlamaktadır. Mimarlar Odası'nın kurulmasıyla beraber mimarlık hizmeti bir disiplin altına girmeye başlamıştır. Bununla beraber Türkiye'de o güne kadar kullanılan fakat yönlendirilemeyen yarışmalar konusu ele alınmış, daha ciddi bir kurum olmasına çalışılmış, önemli yapılar yarışmalarla yapılmaya başlanmıştır. Ve tabii bununla beraber bir takım sıkıntılar da gelmiştir. **Devlet en büyük işveren, proje yapmakla beraber büyük projeleri ya yetiştirememekte ya yapamamakta ya da o yetenekte mimar çalıştıramamaktadır. Bunun sebebi; en büyük işveren olan Bayındırlık Bakanlığı'dır. Bayındırlık'ta mimarlar idari işlere sevk ettirilmek suretiyle terfi ettirilmiştir. Yetenekli bir mimar baktı ilerleyemiyor, idari işlerde de hevesi yok, ücreti de az geliyor ve ayrılıyor. Çok uzun seneler bir çok mimar böyle 3-4 sene çalışıp üst üste yarışmalar kazandıktan sonra ayrılmışlardır. Yani devlet elinde yetenekli mimarları tutamamıştır.**

Oda mesleğe sahip çıkmak için bir takım kurallar getirmeye başlamış, bu sefer idareler, bakanlıklar nasıl proje seçeceklerini bilemediklerinden, Türkiye'de de yerleşmiş bir usul olmadığından, biraz da çekindiklerinden, laf olur dedikodu olur diye en basit konuları bile yarışmaya çıkarmaya başlamışlardır. **En basit ilkokullar, ortaokullar bile yarışmaya çıkarılmıştır. Bu da yarışma müessesesini aşağılara çekmiştir. Yarışma önemli bir bina için iyi bir mimar arıyorsanız başvurulacak bir müessesedir.** Bu konuda çok çekişmeler oldu. Türkiye kalkınmakta olan bir ülkeydi, bu yüzden yarışmalarla yapılan yapılar bir dönem çok iyi gitti, sonradan yozlaşmaya başladı. Yarışma yönetmeliği ile ilgili Bayındırlık Bakanlığı ile Mimarlar Odası arasında ihtilaflar çıktı. Bir takım kopukluklar oldu. Uzun süre bu böyle devam etti. Sonradan yavaş yavaş düzelmeye başladı. Sonunda da kendi haline bırakıldı ve şimdi de öyle gidiyor.

Çok acı bir şey söyleyeceğim, maalesef 1980'lerden sonra Türkiye'de bir yabancı uzman hayranlığı başladı. Bir sürü proje çok yüksek ücretlerle yabancılara verilmeye başlandı. Bunun kavgası çok yapıldı. Bu bugün hala sürüyor. Ben de bu kavgayı hala takip edenlerdenim.

Türk Mimarlığı bu arada iftihar edilecek seviyeye tüm bunlara rağmen geldi. Dünyada örnek olacak

yapılar üretti. Mesela 2002 senesinde Ulusal Mimarlık sergisine UIA Başkanı gelmişti. Sergiyi gezdikten sonra gördüğü projeler karşısında Türk mimarlığının bu çağdaş seviyeye geldiğini bilmediğini söyledi. Böylece Türk mimarlığının çağdaş bir seviyeye geldiğini beyan etmiş oldu. Bu gururla söylenecek bir şeydir.

Ancak maalesef Türk mimarlığı kendi ülkesinde tanınmamaktadır. Bu özel sektörde de, resmi sektörde de böyle. O yüzden bizim kendimizi çok iyi tanıtmamız gerekiyor. Bir ara Oda'da benim görev aldığım zamanlarda bunun kavgası çok yapıldı. Şimdi Mimarlar Odası bu çabayı göstermiyor. O zamanlar bakanlıklarla, kurumlara, üniversitelerle biz kavga halindeydik; şu projeyi yaptırabilirsiniz, yaptıramazsınız diye. Projelerin yabancılara yaptırılmasına mani olunmuştur. Bir ara İşçi Sigortaları Türkiye'de hastane mimarı yok, biz Avrupa'dan mimar getireceğiz diye tutturdu. Biz buna mani olduk. Türkiye'deki hastane mimarları Avrupa'da yok dedik. Bunların ismi Avrupa'da bilinmiyor, biz hala Avrupa'dan mimar arıyoruz.

Kendi kendine mimarlık bir yere gelmeye başladı. Bunu 1960'lara kadar mezun olan kuşağın başarısı olarak görüyorum. Ondan sonra eğitimde üniversite bolluğu çıktı, bazı yerlerde hoca yok. Özel okullar dolayısıyla da bir sarsıntı geçirildi. O dönemlerden sonra mimarlık eğitimindeki aksaklıklar Türk mimarlığını da etkilemiştir. Bunu da söylemeden geçemeyeceğim. Bunu yaşayarak öğrendim ben...

Tabii yine de kabiliyetler nerede olsa kendini gösteriyor, yarışmalarda, yapılarda kendilerini gösteriyor. Ancak eskiden kitle olarak bir başarı söz konusuydu, şimdi kişilerle sınırlı. Mimarlığın klasik methodlarından ayrılmamak lazım, o yüzden yenilikler esaslarda değil fikirlerde olmalıdır. Fikri o esaslara bağlı olarak izah etmelisiniz. O esasları değiştirmeye kalkarsanız mimarlık diye bir şey kalmaz.

Son bir kez araya giriyorum: "Türkiye'deki siyasi veya toplumsal olaylar, bu 50 yıl boyunca, örneğin 27 Mayıs İhtilali vs. gibi, mimarlığın üzerinde nasıl bir etkisi oldu sizce?"

Siyasi olayların mimarlığın gelişimine değil mimarlara etkisi oldu. Mesleğe etkisi olmuş oldu. 1954 senesinde kurulan Mimarlar Odası, 6235 sayılı kanunla kamu kuruluşu niteliğindeydi. Bu zamanla özellikle de kamuda çalışan mimarlar tarafından bir

türlü benimsenemedi. Çünkü kamudakiler kendilerini müdür, şef olarak görüyorlar ve Mimarlar Odası'nın isteklerini dikkate almıyorlardı. Mimarlar Odası meslek kararlarının burada alınacağını kabul ettirdi. Bazı bürokraside çalışanlara bu kurallar ters geldiği için odaya karşı cephe aldılar. Ben şahsen arkadaşlarımı haysiyet divanına verdiğimi biliyorum. Ancak Turgut Özal döneminde siyasi baskı değil bürokratların baskısı ile Odalar Birliği Kanunu değiştirildi. **Şu anda Mimarlar Odası dernek hüviyetindedir.** Örneğin biz Sosyal sigortalar dışarıdan mimar getirmek istediğinde Odalar Birliği Kanunu'nda geçen tedbir alınabilir hükmü ile istendiğinde tüm mimarları buradan çekebileceğimizi söyledik. Maaşlarını da bizim vereceğimizi söyledik ki o zaman kasada hiç para yoktu.

Siyasi olaylar genelde odalara tesir etti. 1960 ihtilalinde biz ihtilali destekledik Mimar Odası olarak. Komitelerine hep Mimarlar Odası'dan mimar çağırılırdı. O dönemde bir yarışma açıldı: Tunus İmar Planı... 3 kişi kazandı. Japonlar, Bulgarlar, Türkler. Yurt dışında bir toplantı yapılacaktı. Ama o zaman yurt dışına çıkma yasağı vardı. Kalktık gittik, Bayındırlık Bakanlığı'na.. Yurt dışına çıkmak istediğimizi söyledik. Bize uçak tahsis ettiler. Demek istediğim ihtilal hükümeti Odayı tanıdı. Sonradan da hiçbir proje seçilmedi.

1965 yılıydı galiba Odalar Birliği içinde en çok çalışan Oda ünvanı vardı. Projelendirmeye ilgili aksaklıklar vardı. Kitaplar bastırdık dağıttık herkese. O sıralar İbrahim Deriner Enerji Bakanı'ydı. Bizim de çok kıymetli bir genel sekreterimiz vardı, Arman Güran... Bunlarla çok sıkı temas halinde bir kurul kuruldu; yatırımcı Bakanlıklar ve Başbakanlık'ta bir sekreteryaya. Bütçeye gitmeden önce bu bütçeyi alacak; elektrik, makina, inşaat, tarım, mimarlık vs. görüşlerini alacaklar ona göre bütçeyi ele alacaklar ya da değiştirecekler. Bu sekreteryanın başına da Mimarlar Odası getirildi. İlk sekreter de Arman Güran oldu. Yani Mimarlar Odası Genel Sekreteri'ne Başbakanlık periyodik toplantıları genel sekreterliği verildi. Biz bunu çok ciddiye aldık. Ve bunu iptal eden de Süleyman Demirel oldu. Çok karışıyoruz diye...

Benim Türkiye'de mimarlığın 50 yılı için gördüklerim bunlardır. Hep aynı şeyi söylerim, çok emek verdiğim bir kurumdur Mimarlar Odası... Türk mimarlığında 50'lerden sonra önemli bir rol oynamış, belli bir yere gelmesine yardımcı olmuştur.

84 Yılmaz Güney öldü.

Richard Meler
HIGH SANAT
MÜZESİ

85 Gorbaçov öncülüğünde 'Glasnost' ve 'Perestroyka' dönemini başlatıldı.

Norman Foster
HSBC
BANKASI

86 Paket çaylarda radyasyon olduğu tespit edildi.

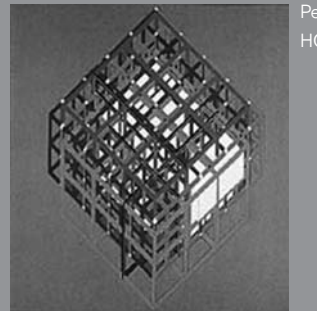

Rafael Moneo
ROMA
SANATLARI
MÜZESİ

87 İlk sayısal ses bantları üretildi 1. intifada başladı.

Özgür Ecevit
TC DEVLET
MEZARLIĞI

Peter Eisenman
HOUSE VI

88

İran-İrak Savaşı sona erdi.

89

Berlin Duvarı yıkıldı.

Gae Aulenti
ORSAY
MÜZESİJean Nouvel
ARAP
DÜNYASI
ENSTİTÜSÜTadao Ando
SU ÜZERİNDE
ŞAPELAlvaro Siza
VAN DER VENNE
İKİ KONUTMerih-Nuran
SÜRÜCÜLER
TERASEVLER
SİTESİJohann Otto
v. Sperckelsen
LA GRANDE
ARCHERagıp Buluç
ATA KULEI. M. Pei
LOUVRE
PİRAMİDİ

“Kamu”nun Ankara'sına Karşı Ankara'nın Kamusallığını Savunmak; ya da Bir Kentin Tarihsel Bilincine Katkı İçin Elli Yılın Seçmeli Kronolojisi

Bülent Batuman

Son elli yılın Ankara'sı ya da Ankara'nın son elli yılı hem özgül olarak Ankara kentinin hem de genel olarak Türkiye'de “kent”in, hem bir kavram hem de bir olgu olarak dönüşümüne sahne olmuştur. Kentin ve kentliliğin salt bir toplumsal süreç olmaktan çıkıp sosyal bir hak olarak kavranmaya başlaması, Türkiye'nin demokrasi macerasına ve geniş halk kitlelerinin politize oluşuna koşuttur. Bir başka deyişle Ankara'nın son elli yılını kentsel gündelik yaşamın politizasyon süreci olarak tanımlamak mümkündür. Bu süreci, özellikle de Ankara bağlamında tartışmak için en uygun kavram ise son dönemde popülerleşen bu yüzden de sıradanlaşan kamusal alan kavramıdır. Hatırlanacağı gibi önce Siyasal İslam'ın kent yönetimlerindeki uygulamaları, sonra üniversiteler ve sonunda da devlet protokolü içinde başörtüsü serbestisi tartışmaları ile sürekli atıf yapılan kavram, tartışmanın her iki tarafı açısından da belli bir erkin temsil alanı olarak tariflenegelmıştır. Devletçi refleksin cumhuriyetçilik iddiasına dayanan bir kamu tanımı üzerinden İslamcı işgale karşı korunaklı mevziler dizisi olarak kurguladığı kamusal alan, demokrasi iddiasını öne çıkaran Siyasal İslamcı siyaset için halkın “gerçek” temsilcilerinin elinin uzanacağı her yer anlamına gelir. Her iki anlayış için de kamusal alan ister iktidar kendinden menkul olsun (devlet), ister demokratik temsiliyete yaslansın (hükümet) yukarıdan aşağı bir erkin temsiliyet düzlemidir. İşte bu daraltılmış kamusal alana (ki hem kavramın kendisi hem de deneyimlediğimiz kamusal yaşantı bu tartışmanın içine sıkıştırılmaktadır) karşı çıkmak, ve hem kavramsal hem toplumsal düzeyde kamusal alanı bir özgürleşim

projesinin bileşeni haline getirmek gereklidir. Bunun için de öncelikle kamusallığın kentselliğini tanımak ve yaşadığımız kentlerin geçirdiği dönüşümü bu gözlemlerle yeniden değerlendirmek ilk koşul olacaktır.

Çok fazla akademik referans vermeden şöyle bir tanım yapabiliriz: Bireysel deneyimlerin çıkışarak bütünleşmiş bir toplumsallığa evrildiği ideolojik bağlamdır kamusal alan. Bir başka deyişle, kamusal alan gündelik yaşam ile politik söylemler alanının kesiştiği yerdir. Ve bu kesişme noktasının mekana temas edişi bu etkileşimin üreteceği sosyal gerçeklik üzerinde derin bir iz bırakacaktır. Yani kamusal alanın kendisi, kamusal söylemler ve pratiklerle sınırlı değildir: tarihsel açıdan kamusal alan ancak belli bir (burjuva) yaşam tarzını kolektif ve bireysel ölçeklerde olumlayacak bir (sivil) toplum yaratma arzusuyla biçimlenen mekânlar ağını örgütleyerek var olabilmektedir. Şimdi bu tanımlamayı hızla Türkiye özgüllüğünde yeniden düşünürsek açıkça ortaya çıkan iki şey şunlardır: öncelikle kamusal alan tanımı gereği esnek ve katılıma açık siyasal bir etkinlik düzlemidir ve herhangi bir andaki devlet erki kamusal alandaki tek aktör değildir. İkinci olarak ise, kamusal alan bireylerin özel alanlarını dışladığı gibi devletin mutlak erki altındaki mekanları da aynı şekilde dışlar. Zira kamusal alanın vurgusu tam da gündelik etkileşimin politik potansiyeli üzerinedir. Bu tartışmayı uzatmadan tam da “kamu”nun devletle en özdeş algılandığı yer olan Ankara'ya dönüp, devletin dışında kamusallığın, kentsel dönüşümün bağrında son elli yılda nasıl evrildiğini rastgele tarihsel sıçramalarla hatırlayalım.

1960 Baharı

Son bir ay içinde Roma'nın arenalarından farksız hale gelen Kızılay Meydanı ... gün geçmiyor bir nümayişe sahne oluyordu.

27 Mayıs'ı önceleyen günleri (kuşkusuz müdahale sonrasında gazete sayfalarında) tarifleyen bu alıntı Cumhuriyet'in başkenti olarak yeniden kurulan Ankara'nın siyasal yaşantısında yeni aktörlerin ortaya çıkışına ideal kamusal alan imgesi üzerinden işaret etmektedir. Seçkinlerin tüm rolleri paylaştığı ve “ötekiler”e yalnız seyretmenin düştüğü, toplumsal kontrolün maksimum olduğu kentsel sahnede sergilenen (sahte) kamusalılık hızla bozuma uğramakta, rol kapan yeni oyuncuların işgaliyle tanışmaktadır. Kuşkusuz 27 Mayıs Ankara'sının göz önündeki aktörü “münevver gençlik”, seçkinci kamusal alan için kerhen de olsa kabul edilebilir niteliktedir: ... Sıhhiye ve Kızılay arasını teşkil eden birkaç yüz metrelik mesafe Türk demokrasi tarihine adı ... altın harflerle geçecek bir semtin alemi olmuştur... Yurtsever bir zümre, ekseriyetini gençlerin teşkil ettiği bir zümre, buranın devamlı sakinleri arasındadır. Burada her türlü mevzu konuşulur. Bütün münevver Ankara halkı adeta burada randevu vermiştir.

Buna karşılık 1960 Bahar'ında öğrencilerin açtığı Yenişehir kapısından içeri iki yıl sonra eylemci işçiler girecek, yeni Meclis'in kapısına dayanacak, ve grev haklarını alıp döneceklerdir.

1965 Baharı

Özgürlük anarşi ile karıştırılmamalıdır... Sokak komünist propagandanın hedefi haline gelmiştir... Dönüşümün Bulvar'da dağıtımı yasaklanmıştır...

Üstelik, kısa süre sonra öğrenci gençlik de kendileri için çizilen etkinlik alanını zorlamaya başlar: 1965 Mayıs'ında TİP'li öğrencilerin Bulvar'da sosyalist gazeteleri Dönüşüm'ü satmaları altı bakandan oluşan “Aşırı Akımlarla Mücadele Komisyonu” tarafından sokağın “komünist propagandanın hedefi” haline geldiğinin ispatı olarak anlaşılır ve yasaklanır. Kamusal alanın kentsel mekanlarla içiçe kurduğu örüntü

söylemsel mekanla fiziksel mekânı, gazete sayfası ile bulvar kaldırımını birbirine eklemekte, bu temasın politik niteliği en başta özgürlük talebinin başat mekânı olan kamusal alanın düşmanlarınca fark edilmektedir.

1970 Baharı

Gecekondular, ruhsatlı konut alanlarına, kent merkezine değin girmiştir. Ankara Kalesi'nin kuzeyinde ve doğusunda, ... Mamak'tan Kayaş Vadisi sirtlarına doğru, ... Kuzeyde Keçiören, Etlık ve Çubuk Barajı'na doğru,... Güneyde Balgat Köyü çevresinden Dikmen'e doğru, Ayrancı Vadisi ve Çankaya sirtlarının güneyi, Bülbüldere Vadisi, Seyran Bağları ... 113 mahalle....

Heterojen kent dokusu, seçkinlerin steril sahnesinde başlayan Ankara'nın kamusal yaşantısını önce işgal edip sonra politize ededursun, belli bir aşamada artık bu toplumsal dönüşümün kavranışında da sıçramalar beklenmelidir. Nitekim kentsel dönüşüme damgasını vuran gecekondulu olgusu 1970 Şubat'ında Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'nın Ankara'da düzenlediği bir seminerde tartışılırken Mimarlık da 1970 Mart sayısını Ankara'nın tarihsel dönüşümüne ayırır. 1950'lerin ortasından 1960'ların ortasına kadar geçen sürede kent kamusal alanın toplumsal dönüşümünün ve siyasallaşmasının edilgen ortamı olarak görünürken, 60'ların sonunda kentnin kendisi önce bir teknik problemin nesnesi olarak kavranıp sonra bu sorun üzerinden kamusallığı, gündelik hayatı ve siyaseti yeniden biraraya getirecektir.

1976 Sonbaharı

Bugün Ankara, bıçakla kesilmiş gibi ikiye ayrılmış bir kenttir. Bir yanda emekçiler yani köleler, öte yanda ise zenginler, işverenler, yani beyler... Bu iki sınıf Ankara'nın sadece Ulus'taki Çıkrıkçılar Yokuşu'nda buluşurlar. Gecekondulu halkı oraya kızına gelinlik almak için gider. Varlıklılar ise, çocuklarına folklor giysisi almak için.

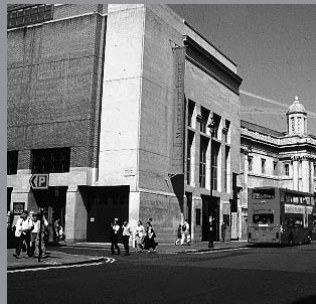
1973 yerel seçimleri sonucunda beklenmedik şekilde sola yönelen gecekondular CHP'li belediyelerde CHP'nin de solunda kalan kentsel politikaların hem

90

Doğu Almanya ve Batı
Almanya birleştiRafael Vinoly
TOKYO
INTERNATIONAL
FORUM

91

Körfez Savaşı

D. Tekeli,
S. Sisa
HALK
BANKASIMarg &
von Gerkan,
SHERATONR. Verturi,
D. S. Brown
ULUSAL
GALERİ
EKİM. Doruk Pamir
DİKMEN VADİSİ
KÖPRÜSÜ

92

Yugoslavya'da savaş başladı

93

Uğur Mumcu, bombalı saldırı sonucu
yaşamını yitirdi.Santiago
Calatrava
SATOLAS
HAVAALANI
DEMİRYOLU
İSTASYONU

94

5 Nisan Kararları
açımlandıDavran
Eşkinat
AŞTI

95

Renzo Piano
KANSAI
HAVAALANI

Christian
de Portzamparc
CREDIT
LYONNAIS

96

O. Genç,
M. Aytöre
CUMHURBAŞKANLIĞI
KÖŞKÜ EKI

Kadri Atabaş
TOYOTA

97

Nüfus 62.605.000.
Mars'a ilk araç indirildi

Frank O. Gehry
BILBAO
GUGGENHEIM
MÜZESİ

98

Umut İnan
CUMHURBAŞKANLIĞI
MUHAFAZ ALAYI
KOMPLEKSİ

öznesi hem nesnesi olurlar. Ankara Belediye Başkanı Dalokay'ın yukarıda alıntılanan demecinde çarpıcı olan şey kentsel sınıfların varlığını dramatik bir şekilde ifade etmesi değil, bu sınıfların eşitsiz temasını kentsel politika düzeyinde sorgulamasıdır. Bir başka deyişle kamusal alanın Ankara kentindeki mekanlar örüntüsü artık Bulvar üzerindeUlus-Kızılay arasındaki düğümleri birleştiren hattı aşmış ve tüm kent sahında ve yeni bir yarılma tarifleyerek yayılmıştır. Eski ve yeni kent ikiliğinin yerini merkez-çevre ikiliği almış, ve yerel yönetim alanının tariflediği kamusal alan bu kez kentsel çelişkinin mekansal bilinci üzerine oturmuştur.

1989 Baharı İki Ankara kalkmalı, tek Ankara olmalı...

Yer darlığından ötürü bir sıçrama yaparak 70'lerin ortasından 80'lerin ortasına kadar hem fiziksel kent mekanlarını hem söylem düzeyinde kamusal alanı işgal eden yıkıcı (silahlı) şiddeti atlayalım. Zira 1989 yerel seçimlerini kazanacak olan yaklaşım hala temel sorunu

kentsel sınıfsal çelişki olarak görmekte, bu zeminde gelişen fakat on yıldır bastırılmış olan talepleri dillendirmektedir. Ancak taşları yerinden oynatacak ve alıntıladığımız seçim sloganını hepimize unutturacak asıl kırılma henüz yüzeye vurmamıştır...

1999 Baharından Bugüne Ankara'da SAĞduyu kazanacak!!!

1994 seçimleriyle belediyelerde, sonrasında da genel seçimler sonucu Meclis'te birinci parti haline gelen Siyasal İslam, asker müdahalesine ve parti kapatmalarına rağmen kendi içinde dönüşümlerle de olsa bugün siyasal alandaki en etkin sivil aktör konumuna ulaşmış durumda. Özellikle Ankara'nın "münevver nüfusu" için zül haline gelen seçimler ardı ardına mevcut yönetim tarafından kazanılırken tarafımızda biriken entellektüel tepki şaşkınlık ve küskünlükten öteye geçememektedir. Oysa 90'lı yıllara daha serinkanlı bir tarihsel perspektifle bakmak 99 seçimlerinde kullanılan sloganın rastlantısal da olsa

kamusal alanın geçirdiği dönüşümü kavramamıza yardımcı olabileceğini gösterecektir. Gerçekten de Ankara'da on yıldır "SAĞduyu" kazanmaktadır; kastedilen ister siyaset ekseninin sağa kayması (SAĞduyu), ister politik tercihin siyasal bilinç yerine cemaatsel alışkanlıklarla verilmesi (sağduyu) olsun. Bu iki okumanın çakiştığını görmek kamusal alanın dönüşümü açısından bakıldığında zor olmasa gerektir. 90'lar boyunca merkez sağ Kürt sorunu, merkez sol da Siyasal İslam karşısında devlete yakınlaşırken, onyıl (hatta binyıl da diyebiliriz) sonunda siyaset sahnesinde ufalanıp tükenmelerinde şaşılacak birşey yoktur. Zira başta da değindiğimiz gibi 19. yüzyılın birinci dersi kamusal alanın devletten ötede, hatta onunla etkileşimde olsa da ona karşı bir etkinlik alanı olduğudur. İkinci ders ise kamusal alanın dar anlamıyla politika alanına sığması mümkün olmayan gündelik kültürel etkileşimleri içerdiğidir. Bu durumda Siyasal İslam, özellikle de doktrinerlikten uzaklaşıp popülizmle eklemlendikçe bu iki dersin bilinçli yada bilinçsiz meyvalarını toplamaktadır. Devletin karşısında bir

siyaset odağı olarak güçlendikçe rakiplerini devletle eklemlenmeye zorlayarak etkisizleştirmekte, yine son yirmi yılda hakim olan liberal söylemin önerdiği gündelik etkinlikle siyaset alanı arasındaki suni ayrımı reddeden yegane aktör olarak alternatifsizleşmektedir. Siyasi partiler dışındaki örgütlülüklerin bunca zayıflatılmış olduğu ortamda kamusal alanda devletten ayrı tek odak haline gelen Siyasal İslam karşısında kamusal alanı devlete bağımlı olarak yeniden tariflemeye çalışmak anlamsız olmaktan öte acınası bir tutum olmaktadır. Son elli yılın Ankara'sından öğreneceğimiz ders öncelikle bu kentin artık yeni kurulmuş bir cumhuriyetin başkentinden çok daha fazlası olduğudur. Bu elli yılı unutup nostalji ile ondan öncesine sarılmak yerine tam da bu elli yılın birikimine ve Ankara'nın kamusal yaşantısına yeniden müdahil olmak gereklidir. Ancak bu şekilde kamusal alanın demokrasi adına popülist dejenerasyonu engellenebilir ve kamusal alan kentsel gündelik hayatın politik potansiyellerini kentliyi özgürleştirmek yönünde devindirebilir.

99

Rem Koolhaas
EDUCATORIUM

Coop Himmelblau
UFA SİNEMASI

Gönül-Mustafa Aslaner,
S. Salalı, F. Açıkalın,
F. Aslaner
KOCATEPE KÜLTÜR
MERKEZİ

Semra Teber
ODTÜ ÇOKAMAÇLI
SALON KOMPLEKSİ

Daniel Libeskind
YAHUDİ
MÜZESİ

Haluk Pamir
ATO YERLEŞKESİ

00

17 Ağustos Depremi oldu.

Alsop & Störmer
PECKHAM
KÜTÜPHANESİ

01

11 Eylül'de, Dünya Ticaret Merkezi ve ABD Savunma Bakanlığı'na saldırı düzenlendi.

A. Yatman,
N. Yatman,
V. İşbilir
KIZILAY RANT
TESİSLERİ

M. Ziya Tanalı
MADDE
BAĞIMLILARI
KLİNİĞİ

02

Miloşević yargılandı

M. Yücesan,
H. Yücesan
AKMAN
KOMPLEKSİ

A. Osman Öztürk
ARMADA
ALIŞVERİŞ
MERKEZİ

Zaha Hadid
ROSENTHAL
KÜLTÜR
MERKEZİ

03

ABD Irak'ı işgal etti

Semra-Özcan Uygur
TED-ANKARA
KOLEJİ
YERLEŞKESİ

Arafat öldü.
Felluce katliamı gerçekleşti.

NE DEVRALDIK VE NE BIRAKIYORUZ?

Yrd. Doç. Dr. Aysu Başkaya
Gazi Üniversitesi Müh. Mim. Fak. Mimarlık Bölümü

10 Haziran 2004 Perşembe akşamı Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından "Ankara Üzerine Senaryolar" başlıklı konuşmaya çağırıldığında bu senaryoda bizlere (mimarlara) düşen görev ne olabilir niyetiyle gitmiştim ve bu yazıyı hazırlayarak bu senaryoda olanları ve olabilecekleri sizlerle paylaşmak istedim.

Öncelikle geçmişten elimize ne kaldı ve bizler üstüne ne kattık acaba! diye söze başlamak gerekir herhalde. Ya da biz kimiz? Gerçek bir Ankara'lı mı? Bu tartışmalara sadece kendi uzmanlık alanım olan "Konut ve Barınma" başlığı altında cevap vermek isterim.

Evet, Ankara bir ilkler kenti, özel girişimciler eliyle toplu konut uygulamalarının gerçekleştirildiği ilk kent. OR-AN ve ME-SA gibi büyük şirketlerin yaptıkları toplu konut uygulamaları diğer kentler için de bir model oluşturmuş. 1970'lerde Ankara'da kooperatif uygulamalarında bir dönüm noktası sayılabilecek örnekler başlamış. Bu yıllarda Ankara Belediyesi tarafından kentin kuzeybatı koridorunda, İstanbul Yolu aksında, Batıkent Projesi başlatılmış, toplam 1035 hektar alanı kapsayan proje için, Arsa Ofisi tarafından, kamulaştırmalar gerçekleştirilmiş. Gene aynı aks üzerinde Toplu Konut İdaresi tarafından gerçekleştirilen Eryaman konutları, konut sunumunda yeni bir model oluşturmuş ve dört paket halinde toplam 15153 konutun yapımı gerçekleştirilmiş. Bu yeni yerleşim alanında yaşayanların genelde alt, alt-orta gelir grubuna hitap eden, tek eşin çalıştığı ve memur ailelerin çoğunlukta olduğu kullanıcılardan oluşması bölgelerin 'rant' getirici olma özelliğini büyük çapta yitirmesine neden olmuş. Böylece rant sağlanabilecek yeni alan arayışlarına gidilmiş. Yeni arayışlar yine Ankara'nın batısına bu kez Eskişehir yolu üzerine kaymış.

Bazı büyük inşaat şirketlerinin satın aldıkları araziler de imar planı kapsamına alınınca, bu alanlarda konut yapımına başlanmış ve her türlü sosyal imkanın sunulduğu, prestijli, diğer toplu yerleşim alanlarına göre daha yüksek yaşam standardı sağlayan yeni

yerleşimler uygulanmaya başlamış. Sonuç olarak bugün Ankara'nın batı ucunda yer alan Ankara-Eskişehir yolu üzerindeki Çayyolu ve Ümitköy yerleşimleri, Batıkent örneklerinden çok farklı yerleşim özellikleri taşımakta, yaşayanların gelir düzeylerini, bir ölçüde kimliklerini yansıtmaktadır. Böylece görüldüğü üzere sosyal sınıflaşma sadece kent içi bir durum olarak değil, banliyö örneklerinde de kendini var etmektedir.

Hiç şüphe yok ki, banliyölerin en çok ilgi çeken yanı bol yeşili olan bir arazide, sakin bir komşuluk grubunda ev sahibi olmaktır. Genel olarak geleceğe duyulan umut verici bakış açısı ile, bu hayal evleri satın alınarak, şehirden banliyölere bir göçün oluşmasına sebep olmuştur. Bugün bu göçü, hemen her büyük kent, geçmişinde planlı toplu konut projeleriyle gecekondü oluşumunu tamamen önleyebilmiş büyük kentler dahi (Konya gibi) yaşayabilmektedir.

Banliyö arazileri, şehiriçine göre daha az pahalı ve yapım maliyetleri daha düşüktür. Buna karşın, barınma birimleri, standart bir kullanıcı profili için tasarlanmış ve ikamet edeceklerin karakterini ya da zaman içinde değişen ihtiyaçlarını gözetmemektedir. Halbuki konutun niceliksel

boyutu kadar, niteliksel boyutu da son derece önemlidir. Zira toplu konut yaşamında ki amaç, yalnızca barınma gereksinimini karşılamak değil, insanlara, konut ve dış mekan özellikleri ile birleşen sağlıklı bir çevre kazandırmaktır.

Konut planlama aşamasında önemli olan gelecekteki kullanıcı profiline ve olası kullanıcı gereksinimlerinin sağlıklı bir şekilde saptanabilmesidir. Farklı amaç ve davranış içindeki kişi ve gruplara uyabilecek seçenekleri belirlemek oldukça güç bir durumdur. Bunun yanı sıra bu tanımlı grubun zaman içersinde el değiştirme (orta yaş ve üstü kullanımın, genç nesil tarafından kullanılmaya başlaması veya diğeri) olasılığını da unutmamak gerekir. Türkiye'deki toplu konut kullanımlarında bu değişkenliğin oldukça fark edilir boyutta olmasından dolayı, kullanıcı grubunun geniş bir yelpazede (esnek) tutulması gerekmektedir. Tanımlı ve kullanıcı gereksinimleri önceden tespit edilmiş bir grup için tasarım yapma olasılığı neredeyse yok gibidir. Bu nedenle tasarımın esnek tutularak farklı kullanıcı gereksinimlerine göre şekillenebilmesi gerekliliği vardır.

Türkiye'deki kimi devlet eliyle veya büyük özel firmalar eliyle gerçekleştirilmiş toplu konut çözümleri, oda sayısı ve büyüklüğünün haricinde

kullanıcısına fazla bir alternatif sunmamakla beraber, bitmiş ve revize edilemez bir durumda teslim edilmektedir. Bu toplu konut örneklerinde kullanıcı istekleri doğrultusunda revizyona, dış çevre kalitesinin bozulması gibi nedenlerle kesinlikle izin verilmemektedir. İç mekanlarda ise, genelde her mekan tanımlı ve bitmiş bir şekilde sunulduğu için kullanıcısına farklı bir kullanım imkanı tanınamaktadır.

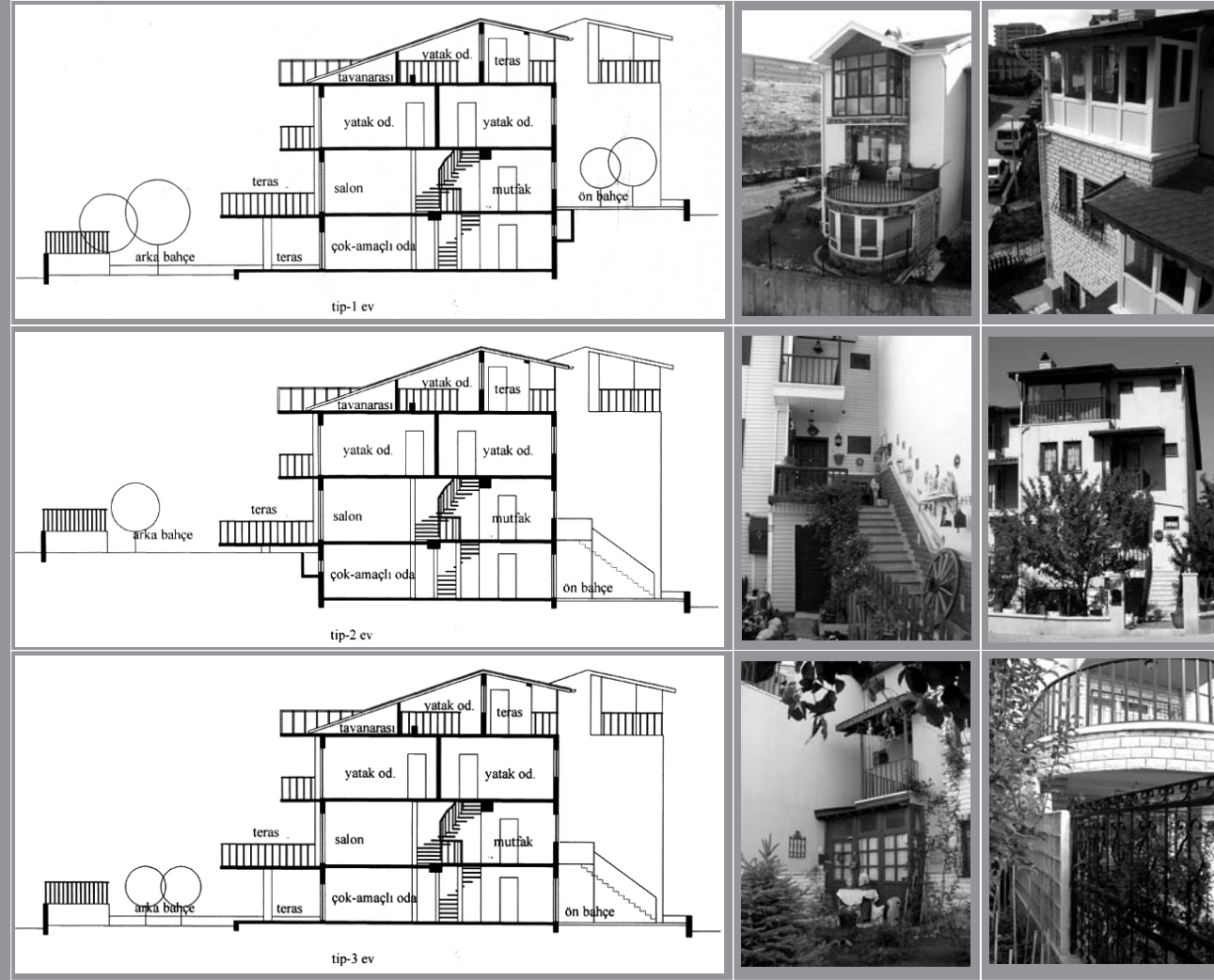
Küçük firmalar eliyle yapılmış kooperatif konutları ise dışı bitmiş olmakla beraber, iç mekanda kullanıcıyı daha özgür bırakan, kullanımı tanımsız (bazen kullanıcısını çelişkide bırakan) mekanlar sunulabilmektedir. Henüz kooperatif yönetimi, kuralların konulup, yaptırımların uygulanacağı "Site" yönetimine geçmeden, kişiler kuralları (ceza ödemek pahasına da olsa) esneterek, hem dış ve hem de iç mekanda revizyonlara girişmektedirler. Kişilere bu özgürlüğü tanıyan diğer bir etken ise konutun dışının tam bitmiş olmakla beraber, içinin bitmemiş bir şekilde (bodrum, yeme-içme (mutfak), çatı kullanımı) teslim edilmesi olarak görülebilir.

Bu tanımsız ve tarifsiz, başka bir deyişle kimliksiz durumlar kullanıcıların kendi ihtiyaçları doğrultusunda getirdikleri tariflerle bir anlam, kimlik

kazanmaktadır. Bu durum her konutta, konutun plan şeması ve bitmişliği ile ilişkili olarak farklılıklar içerebilmektedir. Sonuç olarak ortaya konan, kullanıcı ve ev tipi arasındaki uzaklığın, mimar tarafından değil de kullanıcı tarafından giderilmesidir. Peki ya toplu konutun sunduğu bu esneklik beraberinde yapılan değişiklikler ile kullanıcı konutunu kendisine ait mi hissedecektir? Bunun cevabını vermek gerçekten güç, ama bu aidiyetin kentin modern hapishane'lerinden farklı bir boyutta olacağı kaçınılmazdır.

Zira yarı bitmiş olarak teslim edilen konutların kullanıcılarının, kendi kullanım amaçları ve olanakları doğrultusunda öncelikli olarak evin hangi katında yaşayacaklarına, hangi katta yemek hazırlanacağına ve yenileceğine ve diğer katların ne oranda ve ne şekilde ısıtılacağına dair farklı değerlendirmeler yapmak durumunda kaldıkları anlaşılmaktadır.

Bazen bu kararsızlık sonucu günlük ve bayramlık kullanımlı iki mutfaklı (iki buzdolabı, iki ocak, iki fırın, v.b.) konutlara da rastlamak mümkün olmaktadır.

Müstakil toplu konut kullanıcısının geleneksele özlemle, yer'e yakın olmak adına gelip yerleşerek konutuna kazandırmaya çalıştığı bu kimliklendirme sürecinin yanısıra, burada toplu konutun tip planının tekrar edilerek kullanımından doğan sakıncaya da değinmek gerekmektedir.

Her ne kadar kullanıcısına sunduğu esneklik, memnuniyet düzeyini pozitif yönde etkilemekte ise de, aynı tip planın farklı zemin ilişkilerinde tekrar edilerek kullanılması gelişkilere neden olmaktadır.

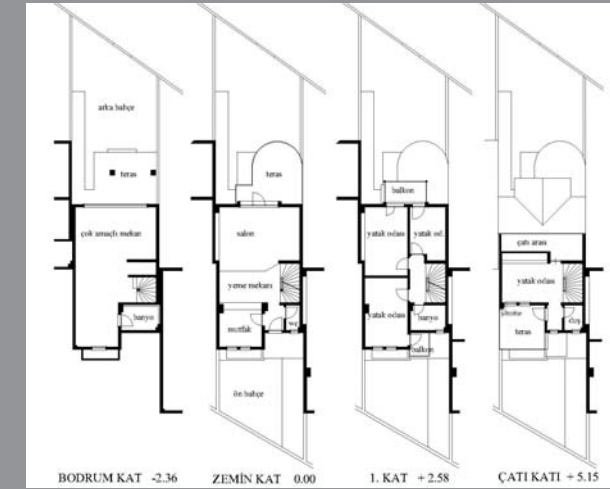
Belki de bu çelişki esnekliğin bir bedeli olarak düşünülebilir!

Küçük firmalar eliyle yapılmış kooperatif konutlarında konuta kullanıcının zaman içerisinde kazandırdığı kimlik, onun estetik tercihleri yanısıra elbetteki ekonomik gücü ile de bağlantılı olarak değişiklik sunacaktır. Örnek vermek gerekirse gerek bahçe duvarlarının örülmesi (mahremiyet), giriş holü eki (yetersiz mekan ihtiyacını gidermek), balkonların kapatılması (kışın çamaşır kurutma), çatı terasının

kapatılması ve cephenin kaplanması (yalıtım) ve gerekse de cephenin boyanması (estetik) gibi değişiklikler kullanıcıların kişisel tercihleri yönünde bütçeleri elverdiğince gerçekleştirilmektedir. Kullanıcılar istedikleri malzemeyi, rengi kullanmakta özgürdürler. Küçük kişisel kooperatiflerin kullanıcısına tanıdığı bu özgürlük, sonuçta görüntü kirliliği olarak adlandırabileceğimiz bir tehlikenin sinyallerini vermektedir. Zira kullanıcılar arasında şeker pembesi, civciv sarısı hayranları da çıkabilir! Bu kullanıcıların bağımsızca kendi ihtiyaç ve istekleri

toplumların kimliği olmadığı anlamına gelmez, tam tersi bu topluluklar durağan ve kapalı oldukları için kimlik sıkıntıları olmamıştır. Gelişen, sürekli iletişim içinde olan toplum ve bireylerde kimlik sorunu doğmaktadır. Birey ve toplumların kimliğini oluşturan, onların ürettikleridir. İnsan, teknoloji girdisi birlikteliğinde ürettiği şeylere kendinden bir şeyler katar ve onu kendine ait kılan da bu olur.

İşte bu noktada, bu senaryoda belki de bizim gelecek nesillere ne bıraktığımız sorgulanabilir. Bir

doğrultusunda yaptıkları uygulamalar bir noktada kontrol edilebilir olmadıkça, görüntüde 'uyum' u yakalamak imkansız olacaktır.

Aslında kimlik, kişinin ya da grubun, kendi farklılığını inşa etmek üzere kendisi için bir referans kaynağı olacak kolektif bir geçmiş yaratma çabalarıyla ilgilidir. Dolayısıyla bu geçmiş, bir miras olarak çok çeşitli şeylerle doldurulabilir ve geçmişin öğelerinin algılanması ve temsili, kimlik taleplerine göre şekillendirilebilir. Fakat kimlik sorununa çağımıza ait bir olgu olarak bakmak, geleneksel, küçük

taftan 20yy başında bulduğumuz ve bugün parmakla sayılacak kadar kalan, her biri baştan sona içinde yaşananların istekleri çerçevesinde şekillenmiş bahçeli, müstakil konutlar, diğer taraftan 21 yy ın başında, tasarlayan-kullanan (aynı zamanda farklılaştırarak kimlik kazandıran) ikileminin yaşandığı bir garip anlayış. Bize bırakılarda işlev ve anlam bir bütün olarak kendini var ederken, bizim bıraktıklarımızda anlamın fonksiyondan zaman zaman koptuğu görülmektedir. Bu tarifi sonradan konmuş kimliksiz-tekdüze kooperatif konutuna, kullanıcısı tarafından kazandırılan tanımlarda beliren tehlikenin dikkate alınması dileğiyle.

"UIA" nedir?

dünyanın her yerinden gelecek binlerce meslektaşıyla birlikte, ülkemizde bir daha göremeyeceğimiz nitelikteki bu eşsiz ortamı paylaşmaları en büyük dileğimizdir.

Peki bu kadar masrafa, bu zahmete değer mi?

Kongreye katılmakla ne kazanacağız? UIA Dünya Mimarlık Kongreleri, her 3 yılda bir gerçekleşiyor. Kongre, 6 yıl önceki UIA Genel Kurulunda aday gösterilen kentler arasındaki kıyasıya çekişme sonucunda belirleniyor. Yaklaşık 100 ülkenin ulusal mimarlık örgütü UIA'ya üye. Diyelim ki, adaylar arasında yarışma olmasa ve bu 100 ülkenin mimarlık örgütlerine "sıra ile Kongreye ev sahipliği yapma hakkı" verilse bile, örneğin, Türkiye'ye sıra, belki 300 yıl sonra tekrar gelecek!

Ama şimdi ev sahibi ülke biziz! Ve UIA 2005 İSTANBUL, bugüne kadar gerçekleşmiş en görkemli Dünya Mimarlık Kongresi olacak! Bütün dünya mimarları bu benzeri yaşanmamış mimarlık şölenine katılmak istiyor! Kongreye katılacak yabancı meslektaşlarımızın sayısının 10.000'den fazla olacağı tahmin ediliyor... Çağdaş mimarlığın öncülerini yakından tanımak, onlarla canlı sohbetlere katılmak, görgülerini artırmak ve kendi bilgi birikimlerini ve fikirlerini onlarla paylaşmak için! Dünyanın her yerinden İstanbul'a taşınacak mimarlık sergilerini izlemek, uluslararası mimarlık ve yapı fuarına katılmak için! Gece gündüz, Türkçe ile birlikte 5 ayrı dilde izlenebilecek Kongre boyunca, dünyanın önde gelen mimarlarıyla aynı atmosferi solumak, binlerce meslektaşıyla birlikte aynı ortamda bulunmak için!

Ve UIA 2005 Kongresi'nde ev sahibi ülke biziz! Hem ev sahipliği görevimizi en iyi şekilde yapmalı, hem ev sahibi ülke olarak en yüksek, en etkili, en nitelikli katılımı göstermeliyiz.

Kongre'ye ne biçimlerde katılabiliriz?

Kongre'ye katılmak için birçok seçenek var. Bir fikir, bir tutum, görsellik ağırlıklı konular için "afiş" iyi bir katılım türü. Bir araştırma, bilimsel bir saptama, kuramsal görüş için "bildiri" sunmak en uygun yöntem. Bir mimarlık pratiğinin, bir büronun ürünlerini ya da bir mimarın yapıtlarını sunmak için "sergi açmak" uygun olacaktır. Serginin bir tartışma ile zenginleşmesi için de "söyleşi odası" yada "sergili, görsel gösterili söyleşi odası" olabilir. Ayrıca daha rahat (informal) sergi düzenlemek ve ürün pazarlamak için Pazaryeri'nde "tezgah" ta güzel bir çözüm olabilir. Pazaryeri, ayrıca, serbest kürsü olanağı da sağlayacaktır.

500.000 USD tutarındaki Kongre gelirleri payına kadar bu oldukça yüksek maliyetli etkinlikler bütününün finansmanının bir kısmının karşılanması için kayıt ücreti alınmaktadır. UIA, kayıt ücretinin alınmasını zorunlu tutmakla kalmamakta, aynı zamanda bu ücretlerin miktarını da kendisi belirlemektedir.

Kayıt ücreti yüksek değil mi?

Düşürülemez mi? Kayıt ücretinin yüksek olup olmadığı konusunda denilebilir ki, bu ücretler önceki UIA Kongrelerinde alınan kayıt ücretlerine denktir, hatta altındadır. Benzer uluslararası kongrelerde alınan kayıt ücretleri ile karşılaştırıldığında zaten düşük kalan bu ücretin daha da indirilmesi mümkün değildir.

Kongre Türkiye'de olduğuna göre, Türk mimarlara ayrıcalık yapılamaz mı?

Hayır. Mimarlık öğrencileri ve bazı yoksul ülkelerden katılacak sınırlı sayıda mimara tanınan indirimler dışında, UIA, "ayrıcalık" tanımamaktadır.

Kongre'ye bildiri, afiş, sergi vb. ile katılanlar da kayıt ücreti ödeyecek mi? UIA ve Kongre görevlileri dışında "ayrısız" herkes, bildiri ile ya da başka sunumlarla katkı koyanlar dahil, kayıt ücreti ödemek zorundadırlar.

Kayıt ücretini kaç taksitte ödeyebilirim?

Mimarlar Odası üyelerine, bugüne kadar hiçbir UIA Kongresinde kimseye tanınmayan bir ayrıcalık tanınmış ve 2004 yılı içinde taksitle ödeme olanağı sağlanmıştır. Bugüne kadar yapılan uzatmalarla, Temmuz 2004 sonuna kadar 6 taksitte ödeme olanağı getirilmiştir. Ağustos 2004 içinde, başvuran Türk Mimar ve Mimarlık Öğrencileri, 5 taksitte ödeme ile kayıt yaptırabileceklerdir.

Hem kayıt ücreti hem otel parası, çok zor! Nasıl katılabiliriz ki?

Mimarlar Odası üyelerinin konaklama giderlerini olabilecek en aza indirerek, Kongre'ye katılımları için katkıda bulunmaya çalışılmaktadır. İstanbul'da meslektaşlarımız için olabildiğince uygun fiyatlı otel rezervasyonu yaptıracağız. Diğer yandan öğrenciler için yurtlarda kalma, Türkiye'nin çeşitli kentlerinden gelecek meslektaşlarımız için misafirhane arayışlarımız sürmektedir. Meslektaşlarımızın

2005-10 Temmuz 2005 tarihleri arasında gerçekleşecektir.

Kongre ve bağlı etkinlikleri "Konferans Vadisi" olarak adlandırılan, Harbiye Askeri Müze ve Kültür Merkezi, Hilton Convention Center, İstanbul Uluslararası Kongre ve Sergi Merkezi, Cemal Reşit Rey Konser Salonu, Açık Hava Tiyatrosu, Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu ve İTÜ Taşkışla Kampusu'nda yapılacaktır. UIA 2005 Dünya Mimarlık Kongresi, Türkiye'de gerçekleşen en büyük organizasyonlardan biri olacaktır. Bir karşılaştırma yapmak için bazı rakamlar verelim: 1996 yılında yapılan Habitat Zirvesine yaklaşık 15000 kişi katılmıştır. Eurovision Şarkı Yarışmasının finalinde, salonda 7000 kişi bulunmaktaydı. NATO Zirvesi ise, zirveyi izleyen basın ordusunu bir yana bırakırsak, 3500 kişinin katılımıyla gerçekleşti. UIA 2005'de ise, refakatçilerle birlikte en az 10000 kayıtlı katılım öngörülmektedir.

Tüm UIA Kongreleri gibi, İstanbul'da da, Kongre teması ve alt başlıkları etrafında yapılacak ana tartışma oturumları, sözel ve görsel sunuşlar, panel ve forumlar dışında çok sayıda sergi ve bir fuar yer alacaktır: Bunlar, poster sunumu sergisi, UIA Sergisi (Bölgeler, Ulusal Kesimler, UIA Çalışma Grupları sergileri), UIA 2002-2004 Yaşasın Kentler Yarışmasının sergisi, UIA 2005 Öğrenci Yarışması Sergisi, Uluslararası Mimarlık ve Yapı Malzemeleri Fuarıdır. Bunlardan başka, konferans vadisi ile birlikte çok sayıda açık ve kapalı sergi mekanları, parklar, bazı sokak ve meydanlar UIA 2005 etkinliklerine ayrılacaktır. Buralarda Mimarlar Odası Genel Merkezi ve birimlerinin sergileri, mimarların kişisel sergileri, sanatçı mimarlar sergisi, özel ve kamu kurum ve kuruluşlarınca açılacak sergiler, yurtdışından gelecek özel sergiler, sivil toplum kuruluşlarınca açılacak sergiler yer alacak, serbest kürsü alanları, sohbet odaları, açık tartışma platformları, dia ve film sunuşları, folklorik ve diğer kültürel etkinlikler yer alacaktır.

Kongrenin, kentin tümüne yayılan etkinliklerle mimarlığın kentle, kentliyle, halkla buluştuğu bir büyük "uluslararası mimarlık şenliği"ne dönüşmesi hedeflenmektedir.

UIA niye kayıt ücreti alıyor?

Kayıt ücreti alınması, UIA'nın getirdiği bir zorunluluktur. UIA, üyesi olan ulusal mimarlık örgütlerinin aidatları ve Kongre gelirleri ile ayakta durmaktadır. Dünyanın önde gelen mimarlarının İstanbul'a davet edilerek konuk edilmelerinden toplantı salonlarının kirasına, tanıtım harcamalarından sergi düzenlemelerine ve en büyük gider kalemi olarak UIA'ya ödenmesi gereken asgari

Sıkça Sorulan Sorular

"UIA" nedir?

"UIA", Uluslararası Mimarlar Birliği'nin Fransızca karşılığı olan "Union Internationale des Architectes"ın baş harfleridir. 1948 yılında kurulmuştur. Merkezi Paris olan örgüte 92 Ülkenin Ulusal Mimarlık Örgütleri üyedir. UIA, bu örgütlere kayıtlı 1.000.000'dan fazla mimarın Uluslararası Sivil Toplum Örgütüdür...

"UIA Dünya Mimarlık Kongresi" nedir?

Her üç yılda bir gerçekleşen UIA Kongreleri, Dünyanın çeşitli ülkelerinden gelen binlerce mimarı ve öğrenciyi buluşturur. Kongre, uluslararası mimarlık ortamının önde gelen kişiliklerini seçilen bir tema etrafında tartışmak üzere davet eder. Kongrenin ev sahibi olan Üye Kesim, Kongre hazırlıklarını gerçekleştirir. Açık oturumlar, sergiler, teknik geziler ve festivallerle, dünya mimarları ve mimarlık öğrencileri arasında bilgi paylaşımı ve kültürel alışveriş için eşsiz bir ortam oluşur.

Kurulduğu 1948 yılından bu yana, UIA, 21 ayrı tema ile 21 Kongre düzenlemiştir. Bu kongrelerde seçilen temalar, Kongrenin yapıldığı dönemin özgün koşullarından da hareketle mimarlığın toplumsal görevlerini değerlendirmekte, mimarlık ve eğitim, çevre, teknoloji, yapı malzemeleri gibi konulara eğilmektedir.

Kongre ile birlikte, Kongrenin yapıldığı aynı kentte, UIA'nın Genel Kurulu da yapılmaktadır. Genel Kurula Üye Kesimlerden yaklaşık 300 delege katılmaktadır.

UIA 2005 İSTANBUL Dünya Mimarlık Kongresi ne zaman, nasıl gerçekleşecek?

UIA 2005 İSTANBUL Dünya Mimarlık Kongresi, öncesi ve sonrası programları ile birlikte, 30 Haziran

39.DÖNEM OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL'UN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Semra Uygur

20/21 Kasım tarihleri arasında Nevşehirde yapılan Olağanüstü Genel Kurul süreci, mimarların bir arada ortak akıl olarak nekadardüşünebildiklerine dair çok anlamlı bir deneyim oldu benim açımdan.

Genel Kurul delegelerinin adeta takım tutar tavrı içinde davrandıkları, birbirlerini anlamaya; acaba bir şey mi demek istiyorlar diye düşünmeye yöneltici gayret göstermemeleri meslek topluluğumuz adına, gerçekten neden mimarlar olarak hala bu durumda olduğumuzun açık bir kanıtı olarak hafızamda yerini aldı.

Genel Kurul ortamında düşünce üretmek yerine salon dışında farklı işler yapmayı yeğleyen meslektaşlarımı da ayrıca kınamak istiyorum. Delege olmak sorumluluk ister. Toplantıya katılan meslektaşlarımızın bir kısmının, gündem olan yönetmelik tasarıları üzerinde fikir üretmek bir yana, okumadan katılmış olduklarını düşünüyorum.

Genel Kurul süreçleri birlikte düşünerek, karşılıklı birbirimizin açlarından bakarak, anlayarak ve kendimizi farklı fikir üretkenlerin yerine koyarak ortak fikir üretme süreçleridir, ki tüm örgüt mensupları çıkan sonuçları kabullensin ve o doğrultuda davranabilsin. “Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği” ile ilgili Olağanüstü Genel Kurul'un bu anlayışta gelişmemesi nedeniyle ileride yaşanabilecek sorunlara da gebe olarak sonuçlanmasının sorumluluğu ortak düşünemeyi yaşam felsefesi edinmemiş delegelere ait olacaktır.

Sayın Genel Başkan'ın, mimarların işverenlerini müşteri olarak tanımladığı açılış konuşması mimarlığı nasıl gördüğünü ifade etmiştir. Ayrıca Genel Kurul sürecinde salt delege sıfatı ile bulunan Sn. Ekinci'nin, Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği'nin 9. maddesi konusunda yaşananların ardından, sunulan yönetmeliği gündemden çekiyoruz demesi ve sayın Genel Sayman'ın tehditvari konuşması, Genel Merkez yönetiminin kendilerini Genel Kurul iradesinin üzerinde gördüklerini çok anlaşılır bir şekilde açıklamıştır. Genel Kurul iradesi ile düzeltilen bu durum ne yazık ki oda kayıtlarında talihatsız açıklamalar olarak kalacaktır.

Mimarların birbirlerini farklı taraflarda görmeyerek, mimarlığın ve kamunun menfaatlerine, mesleğin ve meslektaşların sorumluluk bilinci ve alanlarına çağdaş bakış açısı ile bakabilen ve birbirimizi anlayarak tartışabileceğimiz mimarlık ortamlarını hep birlikte var edebilmek umuduyla.

KİŞİSEL ÇIKARLAR VE HUKUK

Melih Uçar

Nevşehir Olağanüstü 39. Genel Kurulu'nda A.Melih Uçar (8485) bir kere daha şunları düşündü; “mimarlık ne kadar sanat ve ne kadar zanaattır?” Sanat olan yanı ile elbette eserinin telifi ona aittir ve tüm kazancı da. Bu bölünemez, ne %10 ne %51, ama zanaat olan yanı ile elbette her oranda olabilir, bu kısmı ticari bir anlaşmadır. Keza bir sanatçının ederini de piyasa belirliyor, hal böyle iken sürüp giden açmaz tartışmalar ise şunu düşündürdü; Türkiye'de henüz sanatçı, zanaatkar ve işveren ilişkilerinde bir hukuk ya da bir ahlak oturmamıştır.

Kısa erimli çıkarlar için pek çok mimar bir hukukun oluşturulması çabalarında yetersiz kalmakta ve evet çıkarlarla bu hukukun oluşması süreci çatışmakta ve birbirine karman çorman olmaktadır.

Netice olarak ben iki tür mimar tesbit etmiş bulunuyorum, kendi çıkarlarını önde tutan ve onlardan kopamayan mimarlar ile bir hukuku oluşturma çabası içinde oldukları için kendinden bağımsız düşünebilenler.

YAVAŞ YAVAŞ GELİŞİYORUZ

Aslı Özbay

Demokrasiyi ve yöntemlerini yerleşik hale getirmemiz uzun zaman alıyor ama yavaş da olsa bu toplantılarla öğreniyoruz: Tahammüllü olmayı, uzlaşmayı, genel kurulların askerce oy kullanmaya değil, tartışmaya geline platformlar olması gerektiğini, konuşma adabının önemini, delegelerin iyi bilgilendirilmelerinin ne denli gerekli olduğunu, kesin gözüyle bakılan 'zaferlerin' (!) kolayca kaybedilebileceğini...

20-21 Kasım günleri, Nevşehir'de Merkez Genel Kurulu toplandı. Oda'ya 150 milyar liraya mal olduğu bildirilen toplantıya 439 delege, 120 konuk ve bir o kadar da eş-dost katıldı. Amaç, mesleğin uygulama esaslarını düzenleyen SMM Yönetmeliği'nin, “üzerinde herkesin uzlaşacağı” son haline getirilmesini sağlamak ve Resmi Gazete'de yayımlanması sürecini başlatmaktı. Çünkü bu olmadan, mesleğe (diğer deyişle 'Oda'nın mesleki denetim koşullarına') aykırı davranıp da Onur Kurulu'ndan ceza almış mimarlara yaptırım uygulanamıyor; üstelik Oda, karşı davalarla milyarlarca liralık tazminat cezası ödemek durumunda kalıyordu.

Bu konu, komiteler-komisyonlar marifetiyle iki yıldır üzerinde uğraşmakta olan ve Nisan 2004'deki

genel kuruldan geçirilmesi başırlanamamış 'netameli' bir konuydu. Çünkü proje hizmeti verecek mimari büroların yapılanması konusundaki (özellikle Ankara Şube'nin karşı olduğu) kronik anlaşmazlık hala sürmekteydi. 'MESA Sendromu' olarak da bilinen bu anlaşmazlık, proje hizmeti veren çok ortaklı şirketlerde mutlak söz sahipliğinin mimarda olması ve bunun formülü üzerinde yoğunlaşıyordu. Mimarın en büyük ortak olmasını öngören düzenlemeler, aslında inşaat yapan ve mimar da çalıştıran şirket projelerinde, müelliflik ve büro tescil sorunları doğuruyordu. Genel Kurul'daki çoğunluk bu tür şirketlerin mimari proje hizmetini dışarıdan almasını söylüyor, Ankara Şube ise buralarda proje yapılmasının engellenmesini istemiyordu.

Son 15 yılın bu çözümsüz meselesi, toplantının zirve gerilimlerinden biri olacaktı. Ama buna gelene kadar, çok önemli bir dizi çelişki daha tartışılmayı bekliyordu: Mimarlığın tanımı, “yasa” tartışmalarından 10 yıl sonra bir kez daha uzlaşmadığımız bir sorun olarak karşımıza çıktı. Üstelik bu kez, zamanında birlikte davranmış kesimlerin, şimdi farklı ittifaklarla faklı taraflarda yer aldığı yeni bir görüntüyle... Karşılıklı aslında mimarlığın özülüyle çok ilgiliydi: “Serbest Proje Hizmeti”ni düzenleyen yönetmelik, kamu çalışanı mimarları ve ücretlileri de bu kapsama alıyor, ancak kısıtları sadece serbest büro sahiplerine uyguluyordu. (Örneğin artık, büro sahibi bir mimar tescil belgesi istediğinde, Oda'nın belirlediği asgari ücreti ödeyerek mimar çalıştırdığını da belgelemek zorunda olacak; ancak kamuda çalışan mimarın maaşı... projeyi 'üst'ünün talimatlarıyla yapıyor oluşu... üniversitelerde yapılan projelerin asgari ücret bedeli vs. Oda'nın ilgi alanında olmayacaktı. 92-96 sürecindeki 'Oda meslek kurumu mu, sendika mı?' tartışmalarını hatırlayın) Kurul'a konuk olarak katılan Serbest Mimarlar Derneği Başkanı Murat Artu, amaçlananın tersine yönetmeliği aslında serbest meslek düşmanı olmakla suçluyor, tutarsızlıkların serbest projeciliğe ne denli aykırı olduğunu savunuyordu. Yönetmeliği hazırlayan (çoğu yıllardır kendi şubelerinin mesleki denetim görevlisi olmakla deneyimli) Komite'nin üyeleri ise (sabıkalı Ankara'nın üyelerinden gelen) itiraz ve uyarıları “önyargılı” sayarak, sert bir şekilde geri çeviriyor; böylece toplantı, daha ilk maddelerden başlayarak gerilimle yükleniyordu.

Oysa buna hiç gerek yoktu, çünkü biz Ankaralıları, bizim dışımızda geniş bir mutabakat olduğu; ne dersek diyelim, maddelerin taslaktaki haliyle geçeceği konusunda bilgilendirilmiştik. Yapabileceğimizin sadece hata saydığımız konuları “kayıtlara geçmek”ten ibaret olacağını biliyor ama sürecin sonuçlarından sorumlu tutulmamak için bunun yapılması gerektiğini düşünüyorduk. Üstelik, hataların neler olduğu konusunda kendi aramızda ittifak halinde olmadığımız da kesindi. Ancak,

söylediklerimiz üzerine karşılaştığımız “üff... yine zamanımızı çalışıyorlar!” görüntüsündeki sevimsiz tavır, pekçoğumuzun hoşgörüsünü kaybetmesine, tepki geliştirmesine neden oldu. Söylenenlerin ne olduğu değil, kim tarafından ve nasıl söylendiği belirleyici olmaya başladı. Yöneticiler dışında, tartışmalardan habersiz birçok delege sıkıldı ve gitti.

Ve garip bir sürpriz oldu: Sıra en kritik maddenin oylamasına geldiğinde, sıkılıp giden delegeler yüzünden dengeleri değişen salon, uzlaşılan konuda çoğunluğu sağlayamadı ve istenen değişiklik yapılamadı. Tam bir kriz anıydı... Biz Ankaralıları hayretle bakınırken, uzlaşma içindeki geniş kesim öfke ve şaşkınlıktan ne yapacağını bilemez durumdaydı. Bu ruh hali içinde konuşmalar giderek kontrolden çıkmaya başlamış ve beni “eyvah, mimarlar yeniden parçalanacak!” endişesi sarmışken, herkesi sağduyuya davet eden bir gecelik mola verildi. 10 yıl arayla yeni bir kitlesel kırılgınlığın sorumluluğunu kimse üstlenmek istememiş; bir uzlaşma formülü bulunmuştu. İçeriği tartışmalı bu formülün uzlaşma olduğu kesindi çünkü sonuç hiçkimseyi tatmin etmemiş, herkes taviz vermek zorunda kalmıştı ama kurulun devam etmesi ve gündemin sonuçlanması sağlandı.

Maddelerin detayına girmeyeceğim; bu yönetmeliği okuyup öğrenmek, konudan etkilenen her mimarın sorumluluğu. Ayrıca yönetmelik öyle büyük sorunlar içeriyor ki, önce TMMOB badiresini atlatabilse ve Resmi Gazete'de yayınlansa bile, dava konusu olacağı kesin ve bu açıdan boşuna kürek sallıyoruz. Yıllar önce söylediğimiz gibi... bu meseleler, bir 'Mimarlık Yasası' oluşturmayı beceremeden, varolan mevzuatın revizyonu ile çözülemez. İşte bu tür çelişkileri yaşayıp duruyoruz!! Ama artık bu tartışmaya geri dönmek için çok geç. 1995 Ürgüp Genel Kurulu'nda fırsatı kaçırdık. Şimdi ben, AB kültüründen ve uyum yasalarından medet umuyorum ama onları da dejenerede edebileceğimiz konusunda ciddi endişelerim var.

Peki yüzlerce mimarı biraraya getiren bu Genel Kurul hiçbir işe yaramadı mı? Bence çok faydalıydı... Demokrasiyi ve yöntemlerini yerleşik hale getirmemiz uzun zaman alıyor ama yavaş da olsa bu toplantılarla öğreniyoruz: Tahammüllü olmayı, uzlaşmayı, genel kurulların askerce oy kullanmaya değil, tartışmaya geline platformlar olması gerektiğini, konuşma adabının önemini, delegelerin iyi bilgilendirilmelerinin ne denli gerekli olduğunu, kesin gözüyle bakılan 'zaferlerin' (!) kolayca kaybedilebileceğini... ve benzeri birçok detayı. Kanımca bunlar, başarısızlığa mahkum bir yönetmelikten çok daha önemli kazanımlar.

Bu arada saçma hatalar yapmayı da sürdürüyoruz: Örneğin, karşı görüşe yönelik komplo teorilerimiz, Hollywood senaristlerine taş çıkartıyor. Bizim gibi

düşünmeyenleri temsil eden sözcülerin eleştirisini öylesine hoyratça ve saygısızca yapabiliyoruz ki, bu durumun “kendi bindiğimiz dalı kesmek” anlamına geldiğinin farkında değiliz. Hala birbirine karşı son derece saygısız; tanımadıklarına yönelik hırçınlıkta sınır tanımayan; mantığıyla değil, duygularıyla davranan bir topluluğuz. Karşı cephenin doğrularını görmezden geliyor, yaptıklarına saygı göstermiyor ve sanki bir düşmana karşıymışçasına hınçlanıyoruz. Deneyim ve zaman bile, bu tavırları dönüştürmekte yeterince etkili olamıyor. Genç kuşakları bu sağlıklı tavırlara maruz bırakıyor, böyle davranmanın “racon” olduğu (!) duygusunu yerleştiriyoruz. Oysa bunlar, örgütlenmeye en zararlı tavırlar. Ve bizler sağlıklı bir örgütlenme sürecini sağlayamazsak, beklentilerimizi de gerçekleştiremeyiz. Bunu sağlamak için bir 50 yıl daha geçirmemize gerek kalmayacağını umalım.

MİMARLIK... ÖĞRENCİLİK... ÜYELİK...

Mehmet Onur Yılmaz

Nevşehir Olağanüstü Genel Kurulu'nun gündeminde, son sırada bir başka yönetmelik taslağı daha vardı; “Öğrenci Üyelik Yönetmeliği Taslağı”. Ve bu taslağın yönetmelikleşmesi sürecinde katkı vermek üzere ODTÜ, Gazi Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, İTÜ, Uludağ Üniversitesi ve Trakya Üniversitesi Mimarlık Bölümleri'nden 50'ye yakın öğrenci de oradaydı.

SMM Yönetmeliği Taslağı'nın hummalı çalışmasına paralel olarak bu grup birkaç mimarın da katılımıyla Genel Kurul'un ilk saatlerinden, sona erdiği ana dek yönetmeliklerine sahip çıktılar. Mevcut taslakta revizyonlar yaptılar, itirazlarının gerekçelerini oluşturdular, önerecekleri değişikliklerin önerge metinlerini dahi yazdılar. Ancak Genel Kurul'un sonunda yaşananlar bu gayret içine giren herkesi çok üzdü. **Yönetmelik taslağının hiç tartışılmadan, öğrencilerin görüş ve önerileri dinlenmeden, Genel Kurul tarafından belirlenen komisyonun görüşü dahi alınmadan gündemden çekilmesi Mimarlar Odası'nın yönetmelik taslağını gündeme almasıyla ortaya koyduğu açılım ile ters düştü.**

Bu durumda, yönetmelik taslağının geri çekilmesi kararının, çekilme yöntem ve sürecinin irdelenmesi gereği ortaya çıktı. Bir de(ki bu bir başka yazının konusu olacaktır) Genel Kurul kürsüsünden tartışılma olanağı bulamayan yönetmelik taslağına ilişkin oluşturulan ancak paylaşılammış olan görüşün ortama sunulmasını daha da önemli hale getirdi.

Mimarlar Odası'nın en yetkili organı olan Genel Kurul salt durum kurtarmanın aracı olamaz. SMM

Yönetmeliği'nin revize edilerek Resmi Gazete'de yayınlanmasının hukuki ve mali gerekçelerini sonuna kadar anlamakla birlikte bu gündemi zor bela “kotaran” Genel Kurul'un görevini tamamlamış olmanın rahatlığı ile gündemine aldığı diğer bir konuyu tali konuma düşürmesinin kabul edilemez olduğunu düşünüyorum. Üstelik bu “Öğrenci Üyelik” gibi karar alma sorumluluğu mimarlarda olan ancak sahibinin öğrenciler olduğu bir konu olduğunda Genel Kurul'un fazladan bir duyarlık göstermesi beklenirdi. Bu, Mimarlar Odası'nın geleneği olmanın ötesinde demokrat olmanın gereğidir. Öğrenci Üyelik Yönetmeliği ister istemez mimarların erki ile öğrencilerin alanını belirleyen bir mekanizmadır. Bu paradoksal ve antidemokratik durumu aşmanın tek yolu ise tanımlanacak alanın olabildiğince geniş; yapma isteklerine, katılıma sonuna kadar açık ve özgürlükçü olmasının sağlanmasıdır. Bunu sağlamak ise yönetmeliği en geniş platformlarda tartışabildiğimiz ölçüde mümkündür. **Gözden kaçırılmaması gereken bir diğer durum ise tartışılmayan yönetmeliğin öznesi olan öğrencilerin oda üyeliği ile aralarındaki engelin zaman ve diplomadan başka bir şey olmamasıdır. Dolayısı ile bu durumun sorusu şudur; “Öğrenci Üyelik” statüsü vermeyi kabul ettiğimiz, mezun olunca üyemiz olacak öğrencilerin görüş ve önerilerini en az bir “üye”ninki kadar önemsiyor muyuz?** Mimarlar bu soruya Genel Kurul'da erklerini yukarıda belirtilen anlayış ve kabule ters bir biçimde kullanarak ve 50'ye yakın üye adayı öğrencinin olduğu bir ortamda 8 oy farkla yönetmeliği görüşmeyi reddederek olumsuz bir yanıt vermiştir.

Bu durum maalesef, Mimarlar Odası'nı ihtiyaç duyduğu dinamik öğrenciler ile karşı karşıya getirmiştir. Halbuki yönetmeliğin gündeme getirilme iradesi, eleştirilecek pek çok hususu barındırsa bile içeriği ile bambaşka bir iyi niyeti tanımlamaktadır. O da Mimarlar Odası'nın tüm ortam ve kaynaklarını yakın gelecekte üyesi olacak Mimarlık Öğrencilerine şimdiden açma isteği ve iradesidir. Bu irade çok değerlidir ve Oda için dinamik bir yeni yapı önerir.

Bu noktada yapılması gereken bu iradeye sahip çıkarak Oda ortamında mimarlık öğrencilerine özerk ve özgürlükçü bir alan açmak için çalışmaya devam etmektir.

Ama özellikle ve kesinlikle öğrencilerle birlikte...

BİR MİMAR ADAYI GÖZÜYLE GENEL KURUL

Güneş Gültürk - ODTÜ Mimarlık, 4.sınıf
gunesgulturk@hotmail.com

Bir mimarlık öğrencisi olarak, öğrenci üye çalışmalarını tartışmaya başladığımızdan Genel Kurul'a kadar geçen zamanda aslında bugüne kadar

pek de deneyimlemediğim bir süreçten geçmiş oldum. Özellikle de bu sene mezun olacağımı ve bir sonraki döneme aynı tartışmaların öznesi olacağımı göz önünde alırsak bu sürecin benim açımdan çok da umut vaad eden bir süreç olduğunu söyleyemeyeceğim. Belki alışanlar için çokça kanıksanmış olabilir fakat benim için ilkti ve aslında bu süreç bana hiçbir zaman aklımdan çıkarmamamız gereken odanın geleneklerinin, toplumcu, kamucu yanının daha çok ön planda tutulması gerekliliğini hatırlattı.

Odadan ve öğrenci üye yönetmeliğinden beklentiler

Mimarlar Odası Ankara Şube'sinin öğrenci üyelik çalışmalarıyla ilgili yaptığı ilk toplantıya aslında herkes bir beklentiyle gelmişti. Toplantıya katılan tüm öğrencilerin düşüncesi bir noktada birbirleriyle örtüşüyordu. Herkes değişik anlamlarıyla 'kopukluk'tan rahatsızlık duyuyordu. Bu bazıları için karşımıza öğrenciler arasındaki kopukluk olarak çıkarken, bazıları için Oda-öğrenci arasındaki kopukluk bazıları içinse Oda ve toplum, yani mimarlık ve toplum arasındaki kopukluktu. Bence mimarlık ve toplum arasındaki kopukluk aslında bizim de işin merkezinde olduğumuzdan çok fazla farkına varamadığımız ve aradaki uçurumun kamuculuğa vurulan her darbeye daha da açıldığı türden bir kopukluktu. Hepimizin bildiği üzere Mimarlar Odası yalnızca bir mimarlar birliği değildir ve bu anlamda da Mimarlar Odası yalnızca üye mimarların haklarını koruyan ve mimarlık icra etme süreçlerini düzenleyen bir oluşum değildir. Tekil mimarların ama özellikle de Odanın toplum ve toplumsal haklar üzerinde sorumlulukları olduğunu düşünüyorum. Odalar birer sivil toplum örgütü olarak toplumu bilinçlendirme ve dönüştürme yeteneğine sahip olmalıdırlar. Bu işin altından kalkabilmek için de belli bir örgütlülük kültürüne ve örgütlenme yeteneğine de sahip olması gerekir. Ancak bu yolla toplumla ve toplumsal sorunlarla olan bağlarını güçlendirebilir. Tüm bu söylediklerimden yola çıkarak öğrencilerin dinamiklerinin odaya taze kan katacağını ve bu dinamizmin mimarlık ve toplum arasında kurulacak köprünün de temel taşlarını öreceğini düşünüyorum.

Öğrenci üye yönetmelik taslağının oluşturulma süreçleri

Bir öğrenci arkadaşımızın da katıldığı komisyon toplantısında öğrenci üye yönetmeliğine dair bir taslak hazırlanmıştı. Daha sonra Genel Kurul'daki taslağa, komisyondan çıkan taslak Genel Merkez tarafından bir miktar değiştirilerek eklendi. Aslında taslaktan çıkarılan bölümler bütün öğrenci arkadaşlarımızın çokça önemsedikleri bölümlerdi. Çıkarılan bölümler öğrenci üyelerin Oda'nın olanaklarından yararlanması ve eğitime toplumsal

sorunlara yönelik politikaların üretilmesi ile ilgili maddelerdi. Aslında herhangi bir açıklama belirtmeksizin böyle bir redaksiyona gidilmesinin, her şeyden önce öğrencilere yapılan bir haksızlık olduğunu düşünüyorum. Daha sonra Genel Kurul esnasında Genel Kurul'a gelen tüm öğrencilerle yapılan toplantıda metin yeniden yazıldı. Çıkarılan maddeler yeniden eklendi. Aslında birebir yönetmelikteki maddelerin bence çok da fazla bir önemi olmadığını düşünmekle birlikte, ortak bir çalışma sonunda amaçlarını ve çalışma modelinin bizzat öğrencilerin oluşturduğu bir yönetmeliğin de değeri olduğunu düşünüyorum.

Genel Kurul'dan izlenimler

Daha öncede bahsettiğim üzere Genel Kurul'da esen hava ve dönen tartışmalar beni ve Genel Kurula katılan birçok öğrenci arkadaşımı hayal kırıklığına uğrattı. Tartışmaların aslında daha çok bireysel çıkarlar üzerinden belirlendiğini düşünüyorum. SMM yönetmeliğinden serbest kelimesinin çıkarılmamasından, ücretli mimarların çalışma koşullarını belirleyen maddelerde çıkan tartışmalara kadar daha birçok maddede de gözlenebilen bir anlayış hakimdi Genel Kurul'a. Bu anlamda da Ankara Şubesi'nin önerilerinin fazla dikkate alınmadığını düşünüyorum.

Öğrenci üyelik yönetmeliğine gelirsek, bence Oda'da bir öğrenci çalışmasının yürüyebilmesi için aslında bizim bir yönetmeliğe ihtiyacımız yok. Ama bu işin kurumsallaşmasının önemini de yadsınamak gerekir diye düşünüyorum. Bu anlamda, Öğrenci Üyelik çalışmasının her evresine emek koymuş ve Genel Kurul'a gelmiş öğrencilerin önerilerinin Genel Kurul'da tartışılmaya değer olduğunu düşünüyorum. Genel Merkez tarafından bazı maddelerin değiştirilmesi ve Genel Kurul'da Aday Üyelik yönetmeliğinin gündemden çıkarılması aslında öğrenciler ve oda arasında gereksiz bir gerilim yarattı. Oda, öğrenci çalışmasına çok olumlu bir gözle baktığı halde orada aksi bir tavrın oluşmuş olması öğrencilerde bir hayal kırıklığına neden oldu. Oraya ülkenin çeşitli yerlerinden gelen 45 öğrencinin öğrenci çalışmasının ilk aktivistleri olduğunu düşünürsek böyle gereksiz bir gerilim yaşanması bizim için üzücüydü.

Sonuç olarak son bir aylık süreç bize bugüne kadar deneyimlenmediğimiz Oda'nın işleyiş mekanizmaları hakkında bilgi vermiş oldu.

Her ne kadar Genel Kurul yönetmelik yapma yetkisini Merkez Yönetim Kurulu'na ve komisyona vererek ertelemiş olsa da önümüzdeki dönemin önemini de kavrayarak biz çalışmalarımızı yeniden başlattık.

Olağanüstü Genel Kurul’un Ardından

GENEL KURULDAYDIK

Tuğrul Aktepe 01.12.2004

TMMOB Mimarlar Odası 39.dönem Olağanüstü Genel Kurulu, 20-21 Kasım 2004 tarihlerinde Ürgüp'te gerçekleştirildi. Gündeminde üç yönetmelik (TMMOB Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetleri Uygulama ve Mesleki Denetim Yönetmeliği, Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulları Yönetmeliği, Aday Üyelik Yönetmeliği) taslağı bulunan genel kurul sonrasında bir sonuç bildirisi yayınlanması görüşü de kabul edildi.

Resmi Gazete'de yayınlanacak bir SMM (TMMOB Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetleri Uygulama ve Mesleki Denetim Yönetmeliği) Yönetmeliği'nin çıkarılması gerekliliği, bunun çok önemli bir sorumluluk olduğu, yanlışları ve eksikleriyle bile olsa bu genel kuruldan bir ürün çıkması zorunluluğu ifade edildi. Genel Başkan Oktay Ekinci, resmi gazetede yayınlanmamış bir yönetmeliğin yarattığı/yaratacağı problemler konusunda örnekler verdiği açık konuşmasıyla, konunun hassasiyetini bir kez daha dile getirdi ve genel kurulun üzerinde önemli bir sorumluluğun bulunduğunu vurguladı.

Programda ilk gün SMM Yönetmeliği taslağına, ikinci gün de MBÇK ve Aday Üyelik yönetmelik taslaklarının görüşülmesine ayrılmıştı. SMM üzerine yapılan oturum, ilk gün geç saatlere kadar sürdüğü halde bitirilemediğinden pazar gününe sarktı. Yönetmeliğin, özellikle 5-9-10-11-12. maddeleri üzerine uzun tartışmalar yapılması bu aksamaya yol açmıştı (Ankara Şubesi'nin de taslakta değişiklik yapılması konusunda ısrarcı olduğu, Sermaye Şirketi Ortağı Mimar veya Mimarların Tescili). SMM yönetmeliği görüşmeleri tamamlandığında genel kurul salonunda, motivasyon, tartışma enerjisi ve delege sayısı(!) oldukça azalmıştı.

O gün salonda, yakın geleceğin mimarları da vardı söz söylemek üzere. Genel Kurul gibi, öğrenci arkadaşlar da, Aday Üyelik Yönetmeliği taslağını gündemlerine almışlardı. Birçoğumuzun yıllar evvel o yaşlarda yaptığımız gibi; Mimarlar Odası'nın mimarlık ortamı için ne olduğu ve ne olması gerektiği konusunda düşünce üretiyor, yakında bu ortama dahil olacak olmanın heyecanını duyuyorlardı muhtemelen. MBÇK ve Aday Üyelik yönetmelik taslakları görüşmelerine kısıtlı zaman kaldığı için az sayıda konuşmacı fikirlerini ortama sundu. Neticede, sunulan taslak yönetmelikler, daha sonra üzerinde revizyon çalışmaları yapılması gereği kabulüyle, taslak halleriyle kabul edildi.

ABD'nin Felluce katliamını protesto eden sonuç bildirgesi okunup hep beraber (salonda kaldığımız kadarıyla) alkışlandıktan sonra Genel Kurul sona erdi.

'Olağanüstü Genel Kurul' başlığından konuya girip, olumlu-olumsuz çok şey yazmak mümkün "mimarlık" adına. Mimarlık ortamının daha üretken olabilmesi üzerine kurgular ve eleştiriler olabilir yazının içeriği. Güvensizliklerimiz-ayrılarımız konularına girilebilir yine. Yitirmeye yüz tutmuş heyecanlardan bahsedilebilir. Uzayıp gidebilir bu yazı her an, karanlığa gömülerek! Onun yerine iyimser dileklerle bitirmeyi tercih ediyorum. Daha iyi Genel Kurullarda görüşmek üzere...

BU YAZI YANLI !...

(Çünkü yazarı taraf tutuyor...)

Boyyar Özlen
39. Dönem İzmir Şubesi Delegeşi

Genel kurul, kurultay vb. toplantıların ardından yazılan değerlendirme yazılarının ortak iddiası "objektif" olduklarıdır. Kendisi de böyle yazılar yazmış olan yazara, bu iddia inandırıcı gelmiyor. Çünkü böyle yazıları yazarlar, bu yazının konusunu oluşturacak 39. Dönem Olağanüstü Genel Kurulun ana tartışma akslarında oldukça düşünmüş olan yazar gibi "fikir sahibi" kişilerdir. Dolayısıyla bu yazı "yanlı (subjektif) bir yazı"dır. Çünkü yazarı taraf tutar; üstelik kendi tarafını...
"Politika (siyaset)" kavramının kamuoyunda devlet yönetimi ile ilgili kullanılmasından olsa gerek; çoğu mimar meslek odalarının örgüt yönetiminde politika yapılmasının hem örgüte, hem de mesleğe zarar verdiğini düşünür. Oysa bu sözcüğün en geniş anlamı "Belli bir ereğe varmak için tutulan ölçülü yolların tümü."(*) şeklindedir. Meslek odasının "erekleri" olduğuna göre, bu ereklere ulaşmak için "ölçülü yollar tutmak" zorunda olduğuna göre, bir "mesleki örgüt politikası" var olmalıdır. Meslek odalarının örgüt yönetimlerinde de, farklı fikirlerin savunucusu grupların, fikirlerini örgütün gereken çoğunluğuna kabul ettirmek için bazı "ölçülü yollar" izlemeleri; yani "örgüt içi politikalarını" oluşturmaları doğaldır. Hatta mesleğin gelişimi, kamuoyuna yararı için gereklidir. Bu fikirlerin sahiplerinin yazdıkları değerlendirme yazılarında "objektif" olabilmeleri gerçek bir takdir konusudur! Bu yazının konusunu oluşturacak 39. Dönem Olağanüstü Genel Kurulun ana tartışma akslarında fikir sahibi olan yazarın "objektif" bir yazı oluşturabilmesi ise "haddine değildir"...

Yazarın bu yazıyı yazmasını "tetikleyen" Ankara'lı meslektaşlarının "Genel Kurul için şubelerinin dışında onlara yönelik bir değerlendirme yazısı" istekleridir; "itekleen" ise Ankara Şubesi Başkanı Sayın Ali Ulusoy'un Genel Kurulda söylediği "Ankara ne derse neden hemen karşı çıkılıyor?" sözüdür. Yazar bu sitemkar soruyu duyar duymaz kendisindeki aynı yöndeki önyargıyı hissetmiştir. Düşünmüş ve bu önyargısının son iki Olağan Genel Kurulda oluştuğunu saptamıştır.

Nedenlerini de hatırlamak gerekir: Seçimli genel kurul öncesi Örgüt, yeni Merkez Yönetim Kurulu Adaylarını belirlemek için genelde şube başkanlarından oluşan temsilcileri ile ilke, görüş ve adayları tartıştığı bir dizi toplantı yapmış; ancak Ankara Şubesi "MYK'nu küçük bir kurul belirliyor; bu antidemokratik bir uygulamadır." tezi ile bu toplantılara katılmamıştı. (Oysa toplantı Ankara temsilcisi de katılsın diye Ankara'ya da taşınmıştı.) Sayın Ali Ulusoy bu durumu Genel Kurul Kürsüsünden, temsilcileri aracılığı ile aday isimleri ve çalışma aksları konusunda en az on gün öncesinden bilgilienmiş, nasıl oy vereceğini düşünme fırsatı edinmiş olan diğer şube delegelerine açıklamakta iken; salonda oturan Ankara delegelerinden bazıları birbirlerine "peki bizim listede kimler var?" diye soruyorlardı. Doğru!.. İsimler ve ilkeler üzerinde tartışılarak uzlaşmış, önceden duyurulmuş "antidemokratik liste" onların değil, "örgütün listesi" idi; ertesi, gün oy vermek için onların beklediği "demokratik liste" daha sonra akşam saatlerinde açıklanacaktı. (Yazar Ankara Şubesi Başkanı Sayın Ali Ulusoy'un bir görev adamı olduğunu; şubesinde oluşan iç uzlaş ve görüşleri kendi görüşü gibi Merkez Komisyonlarında ve Genel Kurullarda savunduğunu bilmektedir.)

Hafızalara daha geniş yüklenilirse: Mesleğimiz ve örgütümüz gelişmiş ülkelerdeki meslek düzenine yaklaşmak amacıyla ve UIA ilkeleri doğrultusunda yeniden yapılanma çabaları içerisinde iken; kürsülerde ve yazılı organlarda Ankara Şubesinden çıkan "mesleki özgürlük", "tasarım özgürlüğü", "meslek eğitimi", "akreditasyon" söylemlerine karşın, toplantı ve genel kurullarda bu yapılanma çabalarına muhalif eylemler, Ankara kökenli söylemlere kuşku ile bakılmasına yol açmaktadır. Yazar, Ankara'lı muhtelif delegeler ile yaptığı söyleşilerden, bu tüm örgüte muhalif eylemlerden Şube Delegasyonunun çok da bilgisi olmadığını gözlemiştir. Ankara Şubesi yöneticilerindeki bu söylem ve eylem farklılığını gözleyen bir delege elbette daha sonra aynı kişilerden gelen görüşlere temkinli yaklaşacaktır. (taraf tutan yazar da bu durumu böyle yazacaktır...) Yaptığı özdeğerlendirme sonucu yazar, Ankara Şubesine karşı önyargı beslediğine ilişkin kesin bir yargıya ulaşmıştır! Ancak, önyargılı olmasının gerekçelerinin konusunda vicdanına karşı ikircikli olarak izlemeye devam ettiği 39. Dönem Olağanüstü Genel Kurulun sonunda, kendisi için vicdanını rahatlatacak kadar haklılık payı bulmuştur:

39. Dönem Olağanüstü Genel Kurulun en önemli gündemi Serbest Mimarlık Hizmetleri Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliğidir. Bu gündemin en önemli tartışma konusu "Mimarın sermaye şirketi ortaklığı" (9.madde) olmasına karşın; başlangıçtaki tanımlar bölümünde "mimar" ve "serbest mimar" tanımlarında anlamsız bir tartışma yaşanmıştır. Yazar "anlamsız" bulmaktadır; çünkü bu tartışmayı çıkarılanların, yönetmelikteki tanımların "o yönetmelikte neyi ifade ettiklerini açıklamak için" yazıldıklarını bilmeyecek kadar; ya da "serbest" ifadesinin hangi mimarları anlattığını anlayamayacak kadar; veya yönetmeliğin "serbest mimarların verdikleri hizmetleri"ni düzenlemek için **değil**, "serbest mimarlık hizmetlerini"n verilme koşullarını düzenlemek için yazıldığını göremeyecek kadar tecrübesiz olduklarına

inanmamaktadır. Bu anlamsızlık, muhaliflerin aslında tanımlara değil, mesleğin gelecekteki düzenine gizli muhalefet yaptıkları fark edilebilirse anlamlanır. *Yazar, bu gizli muhalefeti farklı fikirlerin kendisine kabul ettirilmesi ve genel örgüt politikasının yönlendirilmesi için bir "örgüt içi politika" olarak görür ve varlığının doğallığını kabul eder.*

Taslağın 9.madde ile ilgili kısmı, MDUK'nde yapılan uzun tartışmalar, olağan kongre sonrası ilgili komisyonca yapılan tartışmalar sonucunda örgütün önemli çoğunluğunun vardığı bir uzlaşma sonucu yazılmıştır. Bu uzlaşmayı sağlayan en önemli etken, bu yönetmeliğin mutlaka Resmi Gazetede yayınlanma gereksinimidir. (Bu gereksinim başlı başına bir makale konusudur.) Bu madde karşılığı eski maddenin hukuksuz olduğu ve bu nedenle yönetmeliğin Resmi Gazetede yayınlanma şansını yok ettiğinde ise herkes hemfikirdir. Ankara Şubesi bile kendi muhalefetine karşın bu maddenin değişmesi gerektiğini belirtmektedir; ama genel "muhalif politikası" nedeni ile uzlaşmaya katılmamaktadır.

Taslağın "Mimarın sermaye şirketi ortaklığı"nı düzenleyen 9. madde oylamaları çok sancılı olmuştur. Görüşmeler Ankara Şubesi delegelerinin örgütün geneline karşı muhalefeti şeklinde geçmiştir. Oylama saati önceki (hani yazarın anlamsız bulduğu) tartışmalar nedeni ile gecikince, sayıca çok azalan salon mevcudu oylamada büyük çoğunluğu Ankara Delegesinin oluşturduğu karşı kanada göre gerekli nitelikli çoğunluğu (2/3) onbir oy ile sağlayamamıştır. Bu noktadan sonra olması gereken eski maddenin yürürlükte kalmasıdır. Ama bu madde de hukuksuz olduğundan içinden çıkılması güç bir durum ortaya çıkmıştır. Uzlaşmadaki sayısal durum nedeni ile bu sonucu kimse beklemediği için (*kimsenin "B" planı olmadığı için*) derhal aynı madde için yeni bir karar arama çabaları başlamıştır. (yazar da bu çabalarda, kendisinin de *inanmadığı tezler geliştirmiştir.*) İşin tuhafı Ankara Delegelerin de aslında bu duruma yol açmaktan memnun olmadıkları (Sayın Ayhan Çelik hariç) net olmayan tavırlarından bellidir. Toplantı çözümsüz şekilde ertesi güne kalmıştır. Ertesi gün şube başkanları imzaları ile hazırlandığından, örgüt eğilimini de belirleyen "Tekrar-i müzakere" önergesi *Ankara'lı delegelerin de oyları ile* oybirliği ile kabul edilmiştir. Daha sonra da demokratik geleneklere uygun olarak kaybedilen madde aynen oylanmamış; hukuksuzluğu ortadan kaldıran, ama örgütün uzlaşısına aykırı bir metin kabullenilmiştir. (*Yazar "kabullenmek" ifadesini kayıtlı delegenin %24'üne karşı uzlaşılan değişiklik yapılamadığı için kullanmaktadır.*) Yazar okuyucunun olasılıkla zaten bildiği süreci durumun "anlamsızlığını" bir kez daha vurgulamak için özetlemiştir. Okuyucu bu anlamsızlığı "anlamalı" kılmak için şu tespite katılmalıdır: Ankara Şubesinin davranışı kendi "örgüt içi politikası"nın gereği uzun vade düşünülerek hazırlanmış, bir "ölçülü yol" parçasıdır. Nitekim, fikirlerini örgüt politikasına taşıma çabası sırasında örgüte zarar verileceği görüldüğü anda kendi kararını düzeltmekte kararsızlık göstermemiştir. Ayrıca yazar, Ankara delegeleri arasında mesleğinin saygınca uygulanması için izlenecek "örgüt politikaları" konusunda kendisi ile aynı düşüncede olacağından emin olduğu mimarlar tanımaktadır. Bu mimarların da anlatılan davranış içerisinde olmaları, şube içi "uzlaşmalarını" örgütün genel yaklaşımından şu an için önde tuttuklarını gösterir. Yazar bu davranışı onların "şube

içi örgüt politikaları” gereği olarak anlamakta ve kabullenmekte; okuyucuya da bu şekilde görmesini önermektedir.

Belki okuyucu taraf tutan bu yazarın bu konudaki görüşünü bilmek ister: Yazar, tıpkı gelişmiş ülkelerde olduğu gibi tasarımlarının gelirini ve takdirini, uygulamalarının sorumluluğunu meslek dışı bir kimse ile paylaşmak istememektedir. Bunun için gerekli hukuksal desteğinin de olduğunu düşünmektedir. Zira yasalar, mesleğini kişiye özel olarak tanımlamışlardır; tıpkı doktorlar, avukatlar, mali müşavirler gibi. Nasıl bir doktor işletmeci ortağı ile bir hastane kurabiliyor ama sadece doktor ortakları ile poliklinik açabiliyor, veya nasıl avukat kabzımal ortağı ile market işletebilirken müteahhit arkadaşını avukatlık bürosuna ortak alamıyorsa; mimar da bakkallıktan kazançlı astsubay emekli ile birlikte yaptığı müteahhitlik ile de para kazanırken, yasaların yapma yetkisini sadece kendisine verdiği mimarlık hizmetini sadece mimar ortakları ile birlikte vermelidir.

Yazarın “anlamlandıramadığı” davranış şekli ise Denizli Şubesi delegelerinin yaklaşımıdır. Bu şube delegeleri kötü niyetli ortaklıklardan şikayet etmişler; ancak, aslında diğer pek çok şubenin de sorunu olan bu uygulamalara çözüm getirecek değişikliğe karşı oy kaldırmışlardır. Ters yönde oy kullandıkları basit bir matematik hesabı ile anlaşılan Denizli Delegelerinin bu davranışındaki mantığı öğrenmek, herhalde hem yazarın, hem de benzer sorunları olan diğer şube delegelerinin hakkıdır

Genel Kurulun bir diğer tartışma konusu da “Öğrenci Üyelik Yönetmeliği”dir. Bu taslak MYK tarafından öğrencileri meslek odalarına yakınlaştırmak, geleceğin mimarlarını üyeliğe hazırlamak için TMMOB öğrenci üyelik yönetmeliği doğrultusunda hazırlanmış bir metindir. MYK bu taslağı bir “öğrenci danışma kurulu” yapıp, öğrencilerin fikirlerini de alarak Genel Kurula getirmiştir. Bu çalışma ne yazık ki örgütsel benimseme açısından yetersiz kalmıştır. Bu yönetmelikle ilgili Genel Kurul Komisyonunda görev alan yazar, konuk öğrencilerin davranış ve söylemlerinden bu sonuca ulaşmaktadır. Komisyon görevi gereği diğer delegelerin yapamayacağı bazı tespitlerini de okuyucu ile paylaşmak istemektedir: Ankara Şubesi, ilgili Danışma Kuruluna getirmedeği bir grup öğrenciyi Genel Kurula getirmiştir. Bu öğrenciler genelde aynı üniversitedendir. Meslek örgütü işleyişi, Genel Kurul, Genel Kurul Komisyonu konularında hiç bilgilendirilmemişlerdir. Bu bilgilendirilme eksiklikleri sonucu otuzdan fazla sayıları ile Genel Kurulda tartışmalara katılabileceklerini düşünmüşler; Divan Başkanın iyi niyetle Komisyona temsilci vermelerini söylemesine karşın, tamamı katılmak isteyerek Genel Kurul organı Komisyonu bir bakıma “öğrenci forumu”na çevirmişlerdir.

Ankara’da yazıldığı anlaşılan alternatif bir yönetmelik taslağının, meslek düzeni ve hukuksal açıdan uygun olmayan maddeleri üzerinden bilgilendirildikleri için; bu maddelerin içerdiği hakların kendilerinde bulunamayacağı gerçeği karşısında, “ellerinden hakları alınmaya çalışılıyormuş” duygusuna kapılmışlardır. Bu duygunun verdiği gerginlik nedeni ile, aynı şehirden bir diğer okul öğrencilerinin düşüncelerini kendileri ile paylaşmasını kabullenememişler; hatta İstanbul Şubesinin konuk öğrencileri ile aralarında küçük ölçekli güç kullanımına kadar varan gerilimler yaşamışlardır. Yazar üzülererek söylemek durumdadır ki, öğrencileri yönlendiren Ankara Delegeleri **bu gerilimi düşürecek değil, tırmandıracak şekilde davranmışlardır**. Bu tırmandırma, sonunda olayları Genel Kurul Salonunda arbeye ve slogan atma noktasına kadar getirmiştir. Bu duruma Ankara’lı delegeler

bile tepki göstermişlerdir.

Okur söz konusu alternatif taslakta yer alan maddelerden bazı örnekler isteyebilir: “Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi, diğer eğitim ve staj etkinlikleri kapsamında üyelere verilen meslek içi eğitim ve sertifikalandırma haklarından eşit statüde yararlanırlar.” ; henüz öğrenci olan kişinin mesleki yeterliliğe kriter olacak etkinliklerden “eşit statüde” faydalanması hem meslek düzeni açısından, hem de hukuksal olarak sakıncalıdır. Bu tez ancak mesleki yeterliliği zayıflatmak, SMGM yönetmeliği ile çelişki yaratmak ve gelecekteki meslek düzenini hukuksal açıdan sıkıntıya düşürmek için savunulabilir. Üye öğrencilerin olanaklardan “öncelikli” yararlanmalarına ilişkin hükümler kaldırılmak istenmektedir. Bu durumda tüm öğrenciler eşit olacağından yönetmelik işlevsiz kalmaktadır. Bu tezden asıl niyetlerin bu yönetmelik kapsamında olmadığı anlaşılmaktadır.

Son derece masum bu yönetmelik üzerinde geliştirilen bu davranış şekli nasıl “anlamlandırılmalıdır”?.. Ankara Şubesi üyesi bir kesim, örgüt içinde yeterli tartışmayı yaşamadan Genel Kurul ortamına getirilen Öğrenci Üyelik Yönetmeliği Taslağının doğurduğu ortamı, mesleğin gelecekteki düzenine, Sürekli Mesleki Gelişim Yönetmeliğine, “mesleki yeterlilik” kavramına gizli muhalefetleri için kullanmışlardır. Bu davranış biçimi, kendi fikirlerini örgüte kabul ettirmek için kurguladıkları “örgüt içi politikaları” kapsamında olabilir. Ancak yazar, öğrencilerin bu şekilde yanlış bilgilendirilip, militanca kullanılıp, hayal kırıklığına uğratılarak Meslek Odasından soğutulmasını kabullenememektedir. *(Bu öğrenciler artık Mimarlar Odasının, “gençlerin önünü kesmeye çalışan mimarların oluşturduğu merkez yönetimi; onların işbirlikçisi diğer şubeler; kendilerini Genel Kurula götürüp, konuşunca azarlayan ebeveyn gibi bir Ankara Şubesi; bir de kendilerinin yanında çaresizce çabalayan, koca örgüte karşı bir-iki “kahraman delege”den oluştuğunu düşünmektedirler.)*

Bu kadar tespit ve görüşten sonra bazı sonuçlara ulaşılmalıdır. *(Elbette taraf tutan bu yazar, sonuçları da “yanlı” çıkaracaktır.)* Sonuç-1: Ankara Şubesi, örgüt içi politikalar geliştirirken, meslek vizyonu ve kamusal sorumlulukları esas almalı; kendi mevcut çalışma ortamların korumaya kilitli politikalar oluşturmamalıdır. Sonuç-2: Ankara Şubesi, diğer şube delegelerinin kendilerinin her söylemine çekinceli yaklaşmasından şikayet etmektense, bu önyargılı yaklaşımın hangi nedenlerle oluştuğunu araştırmalıdır. Sonuç-3: Merkez Yönetim Kurulu, örgütte yeterince tartışılmamış yönetmelik taslaklarını Genel Kurullara getirmemelidir. Sonuç-4: Örgüt, mimarlık öğrencilerini Meslek Odası, kamusal ve mesleki görevleri, çalışma esasları ve örgüt yapısı konusunda kitlesel olarak bilgilendirmeye çalışmalıdır. Sonuç-5: Delegasyonun nicel değeri çalışabilir değere çekilip, nitel değeri artırılmalıdır. Sonuç-6: Kendi fikir taraftarlarına karşı sorumluluk taşımayacak ve karşı taraf tarafından ciddiye alınamayacak kadar “yanlı”(subjektif) bir yazı yazmak, “yansız”(objektif) bir yazı yazmaktan daha keyiflidir. *Yazar, bu sorumsuzluk duygusunu çok sevmiştir; ama yine de okuyucunun objektif değerlendirmeye çabalamasını, bu arada taraflar arasında “empati” (**)*kurmaya çabalamasını diler...*

* TDK. , Büyük Türkçe Sözlük, 1963

** TDK. , Büyük Türkçe Sözlük, 1963: olayları, kendisini olayla ilgili bir

Felluce

FELLUCE KATLIAMINA NEFRETİMİZİ İLAN EDİYORUZ

Mimarlar Odası'nın, ülkenin tüm yörelerinden genel kurul delegeleri ve katılımcıları, ülkemizde mimarlığın uygarlık ve kültür zenginliklerimize yakışır bir nitelikte yapılabilmesi için gerekli kuralları belirlemek üzere, **Anadolu'nun** tarihsel merkezlerinden **Kapadokya**'da toplanmıştır.

Böylesi bir toplantının, böylesi bir kültür coğrafyasında gerçekleştiği bugünlerde, aynı uygarlık tarihinin ortak değerlerini taşıyan **Mezopotamya**'daki insanlık dışı uygulamalar hepimizi derinden etkilemiştir. Özellikle son günlerde ABD ve müttefiklerinin **Felluce**'ye saldırıları ile tırmanışa geçen “**terör**” herkesi isyan etme noktasına getirmiştir. Sokaklar insan cesetleriyle doludur. Bu bir cinnet olmalıdır.

UYGARLIK KAN AĞLIYOR

Tarihin doğduğu bölgeler, teknolojinin en son ürünü silahlarla bombalanıyor, yıkılıyor; Arkeolojik SİT alanları düzleştirilerek helikopter pisti yapılıyor; kutsal mekânlar, mabetler çatışma mevzileri olarak kullanılıyor.

Sıfatı ne olursa olsun terör, terördür insanlık suçudur ve herkes tarafından lanetlenmelidir. Şu veya bu terörü hoş görmek, türlü gerekçeler uydurarak benimsemek, ses çıkartmayarak kabullenmek terörü desteklemekten başka bir şey değildir. 11 Eylül'de ikiz kulelere yapılan saldırı ne kadar kınanmayı hak ediyorsa, Amerikan birliklerinin aylardır Irak'ta yaptıklarını da aynı oranda, hatta daha da fazla kınamamız gerekir.

SAVAŞ DEĞİL KATLIAM

Kaldı ki bugün ortada eşitsiz koşullarda ve hiçbir hak ve dengenin söz konusu olmadığı, tek taraflı bir saldırıya dayalı, tüm yönleriyle insanlığın yüz karası bir KATLIAM söz konusudur. Dünyanın en büyük silahlı gücü, yıllardır diktatörlük baskısı altında bunalmış, BM ambargosu nedeniyle zayıflamış bir ülkeyi yerle bir etmek için bütün gücüyle saldırmaktadır.

- Saldırının nedeni olarak gösterilen “**kitle imha silahları**”nın olmadığı, kamuoyunun bu konuda yanıltıldığı ortaya çıkmıştır; saldırılar devam etmektedir.

- Irak'ın teröristleri barındırdığı söylenmiş, bununla ilgili bir kanıt bulunamamasının yanı sıra, şimdi Irak, ABD ve müttefiklerine karşı cihat ilan eden islamcıların savaş ve barınma alanına dönmüştür. Bugün direniş gösteren Iraklılar da sivil halktan sayılmayıp terörist olarak tanımlanmaktadırlar.

- Dünya daha güvenilir olmamıştır. ABD'nin başını çektiği kampa karşı nefret duyguları kabaran kesimlerin terörü tüm dünyaya yaymasının neredeyse psikolojik altyapısı oluşturulmuştur.

- Topraklarında terörün bir daha olmaması için güvenlik arayan Amerikan halkı, kendi askerlerinin, dilini hatta alfabetini bile bilmedikleri, kültürüne yabancı bir ülkeye gönderilmesini onaylamışlar, evlatlarının cenazelerini karşılamaya başlamışlardır.

Bu saldırganlığın kısa zamanda durması beklenmemektedir. Amerikan seçmeninin desteğini de alabilen yönetimin sözcüleri Irak'ta inandırıcı olamamışken şimdi bir başka komşumuzu, İran'ı dillerine dolamışlardır. İran'la ilgili nükleer silah iddialarının ve buna karşı yapılan tehditkâr uyarıların dikkatli bir şekilde izlenmesi gerekmektedir. Bölgemiz yeni bir çatışmanın sorunlarını göğüsleyemeyecek kadar savaş yorgunudur.

MİMARLAR OLARAK KINIYORUZ

Bizler, bu ülkenin mimarları olarak tüm barışsever insanlarımız gibi savaşın gölgesinde yaşamak istemiyoruz.

Tüm insanlığa ait tarihsel birikimleri taşıyan ve evrensel miras olan Irak'taki kültür talanına ve tahribatına nefretimizi gösteriyoruz. Hangi görüşten, ırktan, dilden, dinden olursa olsun insan yaşamına değer verilmesini; “**öteki**”leştirerek dışlaştırdığımız insanların ölümlerine seyirci kalınmamasını istiyoruz.

Bizler, başta ABD olmak üzere Irak'ta asker bulunduran ülkelerin barışsever insanların kendi yönetimlerinin bu insanlık dışı tutumlarına karşı cesur haykırışlarını destekliyoruz; yüreklerimizin yüreklerinin yanında olduğunu duyuruyoruz.

İnsan aklının yaratıcılığının, sadece yeniyi üretmekle değil, binyıllardır üretileni korumak ve uygarlık, kültür, sanat ve yaşam birikimlerini kollamakla da başarılı olacağına inanıyoruz. Yaşadığımız coğrafya böyle bir ilgiyi hak ediyor ve buna gereksinimi var. İnsanlık duygularımızla ve barışçıl özelemlerimizle derleyebileceğimiz tepkinin gücü, bu erdemlere sahip olmayanların en gelişmiş teknolojik silahlarının bile erişemeyeceği bir dil olacaktır.

Davet hepimize...

Mimarlar Odası 39. Dönem Olağanüstü Genel Kurulu
Katılımcılar Bildirisi
25. 11. 2004

Bir tarih yok olmasın

1933 yılında eğitime atılan Ankara Kızı Lisesi'nin bahçesi otupark yerini, yapımcıların barmakları oldu. Sağlık Bakanlığı'nın Nuhume Zastan'ın in ek binasına dönüştürme istediği okul kurumu için çaba harcayan Ankara Kızı Lisesi Mezarları Demeyiş işi 1933 yılında Tekel hizmet binası olarak inşaatına başlanmış ve 322 trilyon lira harcandıktan sonra elden çıkarılmıştır. Kurumun birliği, Bilkent girişindeki bu binadan birisine Büyükşehir Belediyesi'nin de talip olduğu ortaya çıktı. Kızılay, Ulus, Varlık Mahallesi ve birkaç ayrı noktada bulunan farklı binalarda hizmet yürüten tım birimleri, meser, kres gibi bölümler bulunuyor. Büyük toplanı salonunun Büyükşehir Belediye Meclisi toplantıları için kullanılabileceği ve mevcut salona sığmayacağı için ASKİ'de toplanan Meclis'in sorunlarının da böylece giderilebileceği ifade edildi. Uğur BECERİK

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

İLK GİRİŞİMLER OLUMSUZ SONUÇLANDI

"İsraf Kuleleri"ne Büyükşehir de talip

TEKEL'in satış yılan hikayesine dönen ikiz kuleleri Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) dışında Büyükşehir Belediyesi de talip oldu. Eskişehir Yolu üzerinde bulunan 37 katlı iki gökdelenin oluştan ikiz kulelerin 1993 yılında Tekel hizmet binası olarak inşaatına başlanmış ve 322 trilyon lira harcandıktan sonra elden çıkarılmıştır. Kurumun birliği, Bilkent girişindeki bu binadan birisine Büyükşehir Belediyesi'nin de talip olduğu ortaya çıktı. Kızılay, Ulus, Varlık Mahallesi ve birkaç ayrı noktada bulunan farklı binalarda hizmet yürüten tım birimleri, meser, kres gibi bölümler bulunuyor. Büyük toplanı salonunun Büyükşehir Belediye Meclisi toplantıları için kullanılabileceği ve mevcut salona sığmayacağı için ASKİ'de toplanan Meclis'in sorunlarının da böylece giderilebileceği ifade edildi. Uğur BECERİK

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

PERDE FARKLI

Ankara Çağdaş Sahne kapanıyor

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

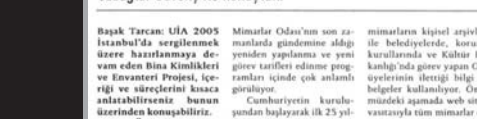
Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

KATILIM

Binalara nüfus cüzdanı

Mimarlar Odası Ankara Şubesi Ankara'nın kent yaşamında önemli yere sahip yapıların kimlik kartlarını hazırlıyor. Belge niteliği taşıyanın ötesinde bir mimarlık kültürü ve kentli bilinci oluşturan çalışmalarla ilgili Oda'nın yayın sorumlusu Gülnur Özdağlar Güvenç ile konuştuk.

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

YENİ MİMAR

4-11 EKİM MİMARLIK HAFTASI

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

4-11 EKİM MİMARLIK HAFTASI

4-11 EKİM MİMARLIK HAFTASI

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

Ankara, Tekel ile birleşti

EDEBİ MEKANLAR

ESRARENGİZ KÖŞK, Honoré de Balzac, Türkçesi: Haluk Erdemol, Bordo-Siyah Klasik Yayınlar, 2004.

Vendome kasabasından az uzakta, Loire Nehri kıyısında, dış görünüşüne yüksek pencere ve kapı tepeliklerinin hakim olduğu eski kahverengi bir köşk vardır. Öylesine yalnız görünümlüdür ki, bütün küçük kasabaların girişinde bulunması olağan salaş han ve pis kokulu tabakhane gibi yerler bile yoktur çevresinde.

Binanın önünde nehre bakan bir bahçe vardır. Bir zamanlar gezinti patikalarından düzenli sınırlarla ayrılan bakımlı çiçek tarhları, şimdi başboş ve yabani durumda çiçeklenmeye bırakılmış, Loire'dan kök alan bazı söğüt ağaçları hızla büyüyerek bahçe sınırını aşmış ve neredeyse köşkü gizler hale gelmiştir. Yaban otu dediğimiz bitkiler gösterişli yeşillikleriyle nehrin eğimli kıyısını kaplar. Son on yıldır bakımsız kalan meyve ağaçları artık meyve vermemekte, uzantıları, çalığa dönmüş durumdadır. Çakıl taşlarıyla döşenmiş gezinti patikalarını yosun kaplamış olduğundan, gözükmez olmuşlardır. Nehre inen ve Vendome Düklerine ait eski şatonun yıkıntılarının yaslandığı yamacın tepesinden bakıldığında, bir zamanlar burada kırsal yaşamı, çiçekleri ve meyveleri seven taşralı bir soylunun mutluluk içinde yaşadığı anlaşılabilir. Bir kameriye, daha doğrusu bir kameriyenin yıkıntıları hala görünmektedir. Oradaki bir masa, zamanın yıkımına karşı koymuştur. Bu terk edilmiş bahçenin görünümü, huzur dolu kırsal bir hayatın acı tatlı günlerini yaşamış varlıklı bir tüccarın mezar taşını okuyarak onun hayatını, düşüncesinde yeniden kurmamızı sağlar gibidir. Bir insanın kalbini dolduran melankolik ve huzurlu düşüncelerin neşeli ve hüzünlü yanlarını içermişçesine duvarlardan birindeki güneş saati, tanınmış bir Hristiyan yazıtı ile süslenmiştir: *"Ultimam cogita"** Köşkün çatısı da kötü biçimde yıkıntıya uğramış durumdadır. Kepenkler ve kapılar her zaman kapalı, balkonlar kırlangıç yuvalarıyla kaplıdır. Basamakların çatlaklarından uzun otlar fıskırmış, demirden yapılmış her şey pas tutmuştur. Güneş, ay, kış, yaz ve kar, kaplamaları yıpratmış, ahşapları kırıp bükmüş ve boyaları kemirmiştir.

Bu yere egemen olan kasvetli sessizlik sadece, insan korkusu olmaksızın serbestçe oradan oraya koşuşturan, dövüşen ve birbirini yiyen kuşlar, kediler, kırlangıçlar ve farelerin çıkardıkları seslerle bozulmaktadır. Görünmeyen bir el her yere 'ESRARENGİZ' sözcüğünü kazımıştır. Merakınız sizi yola bakan yan tarafından eve bakmaya yöneltir

gözünüze büyük, kemerli bir kapı çarpacaktır. Çevrenin yaramaz çocukları delikler açmıştır üzerinde. Sonradan işittiğime göre bu kapı son on yıldır kapalıymış. Bu deliklerden baktığınızda evin ön ve arkası ile bahçe ve avlunun kusursuz uyumunu görebilirsiniz. Her ikisinde de aynı vahşi kargaşa egemendir, taş döşemeler yaban otlarıyla kaplıdır. Duvarlarda büyük çatlaklar, onların kararmış üst kısımlarından fıskırmış binlerce yapışkanotu sürgünü görülür. Taş basamakların bağlantı yerleri ayrılmış, kapı çingırağının teli paslanmış, su olukları kırılmıştır. Nasıl bir ateş dağlamıştır burasını? Hangi mahkeme bu ocağın köküne kibrit suyu ekilmesini hükme bağlamıştır? Tanrı'ya küfür mü edilmiştir burada? Fransa'ya ihanet mi edilmiştir?

Kendi kendinize sorduğunuz sorular bunlar; fakat oynayan sürüngenlerden size yanıt gelmiyor. Boş ve terk edilmiş ev, anahtarı yitmiş dev bir bilmece gibi. Eski günlerde küçük bir tımar mülkümüştü burası. Adı da Grande Bretèche.

Varlıklı bir müşterinin işlerini takip etmek amacıyla Vendome'da kaldığım süre içinde en çok hoşlandığım şeylerden biri, bu sıradışı eve bakmaktı. Salt bir virane olmaktan öte bir görünümü vardı. Kesinliği tartışmasız olan geçmiş olaylar bu virane ile bağlantılı olabilir, fakat öğ almakta olan bir el tarafından yavaş bir yokoluşa bırakılmasına rağmen bu ev bir sırı, bilinmez bir anıyı saklıyor, herhalde yerine getirilmesi istenen bir dileği açığa vuruyordu. Birkaç akşam çizikler içinde kalmayı göze alarak çiti aştım ve terk edilmiş bahçeye; ne özel, ne de kamuya ait bu toprağa ayak bastım. Bu kimsesizlik ve terk edilmişlik üzerinde düşünerek uzun zaman geçirdim orada. İnsanın dikkatini çeken bu görünümün bir öyküsü vardı kuşkusuz, ama ben bu öyküyü öğrenmek uğruna çevredeki dedikoducu sakinlerden birine soru sormak istemedim. Orada düşünürken kendimce birtakım romantik öyküler ürettim; bana gekici gelen küçük melankoli nöbetlerine bıraktım kendimi. Muhtemelen herkesçe bilinen bu terk edilmişliğin nedenini bilseydim beni kendimden geçiren bu yeni, şiirsel havayı hepten yitirirdim. Benim gözümde bu yalnız yer, insan hayatının büründüğü ve hayatın hoş olmayan yanlarıncı karartılan çeşitli görüntülerin bir simgesiydi: Bana bazen keşişleri olmayan bir manastırı, bazen mezar taşı yazıları olmayan bir mezarlığı anımsatıyor, bir gün cüzamlılar dolu bir evi, başka bir gün de Atrides'in* evini andırıyordu. Fakat bütün bunların ötesinde, kasvetli durgunluğu ve bir kum saatindeki kum tanecikleri gibi akıp giden varlığı ile kırsallığı temsil ediyordu. Ben sık sık ağıladım orada; hiçbir zaman gülmek gelmedi içimden. Birkaç kez, bir yabancı güvercin başımın üzerinden uçup geçerken onun kanat seslerini duyduğumda elimde olmadan korku duygusuna kapıldım. Orada toprak nemlidir; doğanın yabani zenginliğinde oynayan kertenkele, kurbağa ve yılanlardan sakınmanız gerekir. Her şeyden önemlisi, soğuktan korkan biri olmamanız gerekir; çünkü birkaç dakika içinde omuzlarınıza buz gibi bir örtünün indiğini hissedersiniz. Bir akşam bir şey ürküttü beni: Rüzgar, paslı bir rüzgargülünü döndürdü. Ben tam bu evdeki kasveti kendimce açıkladığım epey acıklı bir dramın sonuna gelmişken öyle bir ses çıkardı ki, sanki evden bir inilti geldi. İçimi karartan düşüncelerle, kaldığım pansiyona döndüm.

* Latince: "Sonunu düşün" anlamında bir deyiş.

* Atrides: MS. II. yüzyılda yaşamış ve Yunan Yarımadasında Hristiyanlığı ilk kabul edenler arasında bulunan Yunan filozofu. (Ç.N.)

SEMPOZYUM 50. Yıl

Buluşması

PROGRAM

Anıt Kabir ziyareti 9.30

I. OTURUM 10.30-11.30

AÇILIŞ KONUŞMALARI 11.30-12.30
Oktaç İkinci-Mimarlar Odası Genel Başkanı
Aydaın Boysan-Mimarlar Odası İlk Genel Sekreteri

SUNUŞ - Afife Batır
"Cumhuriyet Dönemi Mimarisi ve Mimarlar Odası"

Yemek arası 12.30-13.30

II. OTURUM 13.30-15.30
"MİMARLAR ODASI ÖNCESİNDE MİMAR ÖRGÜTLENMESİ"
Oturum Başkanı: Sabri Orcañ
Feza Günergün: "1927 Öncesi Örgütlenmeler"
Çetin Ünalın: "Mimarlar Odası öncesi Mimarların Örgütlenmesi"
Cem Eroğul: "1954 yılı şartlarında Türkiye ve Dünya Profili"

TARTIŞMA

Ara 15.30-16.00

III. OTURUM 16.00-18.00
"MİMARLAR ODASI / FARKLI DÖNEMLER"
Oturum Başkanı: Yıldız Sey
Nejat Ersin: 1954-1971
Yavuz Önen: 1971-1986
Oktaç İkinci: 1986-2004

TARTIŞMA

IV. OTURUM 10.00-12.30

"MİMARLAR ODASI / KENTLEŞME"
Oturum Başkanı : Akın Atauz
Hande Suher: "Mimarlar Odası Kamu Yararı ve Toplum Hizmetinde"
Ergun Subaşı: "Kentleşme Süreci ve Bu Süreçte Mimarlar Odası ve Mimarlığın Yeri"
Yücel Gürsel: "Kentleşme, Kent Bilim, Planlama ve Mimarlar Odası"

TARTIŞMA

Yemek Arası 12.30-13.30

V. OTURUM 13.30-15.30
"MİMARLAR ODASI / MİMARLAR"
Oturum Başkanı: Güven Birkan
Erdal Aktulga: "Kamu Çalışanı Olarak Mimar"
Doğan Tekeli: "Mimarlık Bürolarının Evrimi"
Mücella Yapıcı: "Kadın Mimarlar"

TARTIŞMA

ARA 15.30-16.00

VI. OTURUM 16.00-18.00
"MİMARLAR ODASI / GELECEK"

FORUM
Oturum Başkanı: Bülend Tuna

1954... MİMARLAR ODASI, TÜRKİYENİN KENTLEŞME VE KALKINIMA YOLUYUŞUNDA, MİMARLIĞI ve

TOPLUM YARARINI BİRLİKTE GÖZETEREK KURUMSALLAŞTI. LAİKLIK, DEMOKRASİ, İNSAN HAKLARI ve

HUKUK DEVLETİ HEDİFLERİNİN MİMARLIK ve KENT ALANINDAKİ KARARLI SAVUNUCUSU OLDU...

ŞİMDİ, AYNI YOLUYUŞUNU SO YILIN ONURU İLA SÜRÜLÜYOR... 2004...

9-10 Aralık 2004 - Ankara
Dil Tarih Coğrafya Fakültesi

9 Aralık 2004 • 10 Aralık 2004

Perşembe
Cuma

Olağanüstü Genel Kurul Öncesi Ankara Şube Danışma Kurulu Yapıldı

"TMMOB Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetleri Uygulama ve Mesleki Denetim Yönetmeliği" , "Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulları Yönetmeliği" ve "Aday Üyelik Yönetmeliği" üzerinde, üye görüşlerinden faydalanmak ve bilgilendirme yapmak üzere 18.11.2004 tarihinde Ankara Şube Danışma Kurulu gerçekleştirildi.

Uzun süreden beri yönetmeliklerle ilgili çalışmalar yapan ve bu konuda tartışma ortamları oluşturma çabasında olan Şubemiz, özellikle SMM yönetmeliği taslağında problemli gördüğü maddelerin değiştirilmesi konusunda ısrarcı bir tutum sergilemekteydi. Taşucu' nda yapılan Merkez Danışma Kurulu öncesi ve sonrasında, yönetmelik üzerinde yapılan çalışmalar sürdürüldü.

Danışma Kurulu'nda ; TMMOB Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetleri Uygulama ve Mesleki Denetim Yönetmeliğinin adının "Mimarlar Odası Mimarlık Hizmetleri Uygulama ve Mesleki Denetim Yönetmeliği" olarak değiştirilmesi, kamuda, üniversitelerde ve ücretli çalışan mimarların da mesleki hak ve sorumluluklarını ifade eden, mimarlık hizmetlerini tanımlayan genel bir yönetmelik olması gerektiği dile getirildi. 5.maddede; "Mimarlık Hizmeti" tanımı , 9.maddede; "Sermaye Şirketi Ortağı Mimar yada Mimarların Tescil İşlemleri", 11-12. maddeler; "Kamuda ve Üniversitelerde Çalışan Mimarların Serbest Mimarlık Hizmeti Verebilme Koşulları" konuları üzerinde yoğunlaşan tartışmalar yapıldı.

Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulları Yönetmeliği taslak çalışması Ankara Şubesinde de kabul gördü. Aday Üyelik Yönetmeliği üzerinde ise, Gazi Üniversitesi ve ODTÜ Mimarlık Bölümü öğrencilerinin de katılımıyla revizyon çalışmaları yapıldı ve Olağanüstü Genel Kurulda sunulmak üzere yeni bir taslak yönetmelik hazırlandı.

Yönetmelikler üzerinde yapılan bu çalışmaları ve taslak yönetmelik metinlerine Ankara Şube web sayfamızdan ulaşabilirsiniz.

Düzce'de Deprem Paneli

11 Kasım 2004 Tarihinde Düzce'de 1999 Depremleri'nin 5. Yılında Düzce Buluşması adında panel-forum düzenlenmiştir. Etkinliğin tasarlanması ve sonlandırılması amacıyla Ankara Şube bünyesinde bir komisyon oluşturulmuş ve deprem bölgesindeki şubeye bağlı temsilcilerle ortaklaşa çalışılmıştır. Çalışma sürecinde temsilcilik illerinde yeniden yapılanma sürecini tespit etmek amacıyla Bolu ve Düzce temsilcileriyle ön çalışmalar yapılmış ve raporlanmıştır.

Ayrıca hasar görmüş kentsel yerleşmelerde yeniden yapılanma sürecinde karşılaşılan sorunlar hakkında odak tartışma grupları belirlenmiş olup, 03 Kasım 2004 tarihinde oda genel merkezinde bir arama toplantısı gerçekleştirilmiştir. Gerek deprem bölgesindeki güncel sorunlara gerekse mimarlık ve planlama disiplinlerinin olası deprem zararlarının azaltımı, yapı stokunun iyileştirilmesi ve kentsel rehabilitasyon süreçlerinde daha etkin olmasını gerektiren söz konusu tartışma konuları 3 başlıkta toplanmıştır. Bunlar:

- 1.Yapılı çevrede mülkiyet ve imar haklarının kısıtlanması, dönüşümü ve aktarımı
- 2.Zarar azaltımı, yapı stokunun iyileştirilmesi ve kentsel rehabilitasyon projelerinin gerçekleştirilebilmesinde gerekli mesleki formasyon güçlendirmeleri
- 3.Mevcut yapı stokuna yönelik projelerin finansmanı

11 Kasım 2004 günü Düzce Gençlik Merkezi'nde Düzce Valisinin, Belediye Başkanı'nın ve Bayındırlık İl Müdürü'nün de katıldığı etkinliğe, Ali Ulusoy, Aykut Ülkütekin, Güven Erten, Hasan Kıvrırcık, Mehmet Bozkurt ve Düzce İli Tapu Kadastro Müdürü panelist olarak katılmışlardır.

MİV-Mimarlık Vakfı Türkiye Mimarlık Araştırmaları Ödüllü Seçkisi

Ülkemizde mimarlıkla ilgili olarak yapılmış olan bağımsız ya da akademik özgün araştırma/tez çalışmalarının, kamuoyuna yaygın tanıtımının yapılması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda yapılacak seçkiye, üretim tarihine ilişkin bir kısıtlama olmaksızın, çalışmaları ile katılmak isteyen eser sahibi tüm araştırmacı mimarların, çalışmalarının bir kopyasını ve özetlerini; 20 Şubat 2005 tarihine kadar, Mimarlık Vakfı'na teslim etmeleri gerekmektedir.

Tel: 0212 245 16 66 - Faks: 0212 249 08 32
E-posta: mimarlikvakfi@superonline.com
Web: <http://www.mimarlikvakfi.org>

YARIŞMA: “AŞIRI” AŞIRI VE OLAĞANÜSTÜ KOŞULLARDA MEKAN YARATMAK

Uluslararası Mimarlar Birliği (UIA) Xxii. Dünya Mimarlık Kongresi kapsamında düzenlenen öğrenci yarışması ilan edildi

YARIŞMANIN AMACI

Yarışmanın amacı, geleceğin mimarlarına, coğrafi konumları, topografyaları, bitki örtüleri, iklimlerinin yanı sıra, sosyal ve siyasal koşulları da sıradışı olan yerlerde, kendi seçimleri olan işlevler için mekanlar tasarlayarak, zorlu koşullar karşısındaki yaratıcı güçlerini ortaya koyma olanağı sağlamaktır.

YARIŞMAYA KATILMA KOŞULLARI

Yarışma, ülkelerindeki UIA Üye Kesimi tarafından tanınan okullardaki tüm öğrencilere açıktır. Öğrencilerin yarışmaya öğretim üyelerinin gözetiminde hazırlanmaları tavsiye ve teşvik edilmekle birlikte, bu zorunlu bir koşul değildir.

JÜRİ

Prof Karl Ganser (Almanya)
Nazlı Gönensay (İstanbul/New York)
Bonnie Maples (Kanada)
Chong Chia Goh (Singapur)
Omar Mohammed Kamal Rabie (Mısır)
Wolf Tochtermann (UIA temsilcisi)
Brigitte Colin (UNESCO temsilcisi)
Can Elmas (İstanbul/ 1993 yarışmasında UNESCO Büyük Ödülü sahibi)
Şevki Pekin (İstanbul)
Nevzat Sayın (İstanbul)

ÖDÜLLER

Yarışmanın 7.000 ABD Doları değerindeki büyük ödülü UNESCO tarafından verilmektedir. Büyük ödül dışında, UIA Üye Kesimleri, sponsorlar ve kişiler tarafından konan çeşitli ödüller dağıtılacaktır.

Kayıt için son gün: 25 Ocak 2005
Soru sormak için son gün: 25 Şubat 2005
Projelerin teslimi/yollanması için son gün: 13 Haziran 2005
Jüri değerlendirme çalışmalarının başlaması: 30 Haziran 2005
Sonuçların ilanı: 3 Temmuz 2005
Projelerin İstanbul'da sergilenmesi: 3 /17 Temmuz 2005
Ödül töreni: 6 Temmuz 2005

Ayrıntılı yarışma koşul ve kurallarını kongre web sitesinde bulabilirsiniz.
[Http://www.uia2005istanbul.org/](http://www.uia2005istanbul.org/)

IAHH ULUSLARARASI ÖĞRENCİ TASARIM YARIŞMASI 2005: EĞİTİM ÇEVRELERİ

Merkezi Hindistan'da bulunan İnsancıl Yaşam Çevreleri Uluslararası Birliği IAHH önümüzdeki yıl üçüncüsünü düzenleyeceği uluslararası öğrenci tasarım yarışmasının temasını “**Eğitim Çevrelerini Aydınlatmak**” olarak belirledi. İnsan yerleşimlerinin sürdürülebilir gelişim, yenilikçi tasarımlar ve uyumlu teknolojiler yoluyla dönüştürülmesini amaçlayan bir gönüllü örgüt olan IAHH, bu yarışmada, belirli bölgeler ve alanlardaki profesyonel ve mesleki eğitim etkinliklerini geliştirecek projelerin hazırlanmasını hedefliyor. Öğrencilerin, belirli bir arazide bir veya daha fazla akademik disiplinin geliştirilmesi için eğitim salonları, stüdyolar, laboratuvarlar, sergi mekânları, atölyeler, kafeterya, konferans ve seminer odaları, kütüphane, bilgisayar merkezi, kaynak, araştırma ve yayın odaları, sosyal etkileşim alanları, kültürel ve sportif etkinlik alanları gibi işlevlerin yanı sıra 400 öğrenci ve 100 akademik kadroyu barındıracak bir kompleks tasarlamaları bekleniyor. Yarışmaya, lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri katılabiliyor. Yarışma jürisinde, Suha Özkan (Türkiye/İsviçre), George Henderson (İngiltere-CAA), Peter Schreimbayer (Avusturya), Ashraf Salama (Mısır/Suudi Arabistan), Koichi Nagashima (Japonya) ve Muktirajsinhji Chauhan (Hindistan) bulunuyor.

Ödüller:

1. Ödül: 50.000 Rupi (yaklaşık 1.600.000.000 TL)
 2. Ödül: 25.000 Rupi (yaklaşık 800.000.000 TL)
 3. Ödül: 15.000 Rupi (yaklaşık 500.000.000 TL)
- Jüri, başarılı bulduğu projelere para ödülleri dışında mansiyon ödülü verebilir.

Takvim:

Sorular için son tarih: 1 Ocak 2005
Son teslim tarihi: 27 Ocak 2005
Jüri toplantısı: 27-28 Ocak 2005
Ödüllerin Açıklanması: 31 Ocak 2005
Sergi: 1-8 Şubat 2005

ichh2005@humanehabitat.org
www.humanehabitat.org

ÜYELERE e-posta HİZMETİ

Mimarlar Odası Genel Merkezi Oda'ya kayıtlı tüm üyelere e-posta vermeye başlamıştır. E-posta sunucusundan 10 MB'lık alanın kullanımına olanak sağlayan adresler isimsoyad@mimarlarodasi.org.tr şeklinde verilecektir. E-posta adresi alabilmek için Şubemize başvurmanız ve talep formu ile ekli sözleşmeyi doldurmanız gerekmektedir.

GAZİOSMANPAŞA BELEDİYESİ PROJE YARIŞMASI SONUÇLANDI

- 1.Ödül : Dilek Topuz Derman, Fırat Gülmez
- 2.Ödül : Sunay Erdem, Günay Erdem, Yardımcı: Pinar Özyılmaz, Danışman: Kaan Tuna
- 3.Ödül : Hasan Okan Çetlin, Ömer Emre Şavural, Fatih Yavuz

MANSİYONLAR

- 1.Mansiyon : Deniz Aslan, Elif Çelik, Ceren Hancıoğlu, Volkan Lokumcuoğlu
 - 2.Mansiyon : Haşim Ertuğ Uçar, Mehmet Vehip Kütükçüoğlu, Mehmet Mert Ayanoğlu, Yardımcılar: Hande Köksal, Öznur Çakır
 - 3.Mansiyon : Feride Önal, Togay Özkaraduman
 - 4.Mansiyon : Murat Güneş, Kemal Erçoban, Mustafa Ögdür
 - 5.Mansiyon : Yavuz Selim Sepin
- Yardımcılar: Barış Can Polat, Reyhan Uraz, Martin Shameti

SATINALMALAR

Satınalma : Kenan Güvenç, Kaan Özer, Nazmiye Öztürk, Kemal Çayırılı, Yuvacan Atmaca
Yardımcılar: Mert Uçer, İbrahim Mustafa, İsrail Konyalı, Feyza Taç, Başak Kuyumcu, Melike Sagun, Şafak Çakmak, Tuğba Karakış, Vahdet Kireççi, Özleyiş Karakuş
Satınalma : Zeki Şerifoğlu
Satınalma : Cem İlhan, Tülin İlhan
Satınalma : Baran İdil, Hasan Özbay, Tamer Başbuğ
Satınalma : Suat Apak, Hande Özcanan
Satınalma : Süleyman Akkaş, Ahmet Çorapçıoğlu, Ömer Selçuk
Satınalma : Volkan Taşkın, Evren Öztürk, Yardımcılar: Aslı Çalikoğlu, Ceren Kerpiç, Ali Paşaoğlu, Bora Yasin Özkuş
Satınalma : Ercüment Eren, Tuba Çakıroğlu,
Satınalma : Hamdi Dostoğlu, Aslıhan Özasan , Serhat Yavuz,
Danışmanlar: Onur Şahin, Belkis Ece Asatekin
Satınalma : Sinan Mert Şener, Elmira Ayşe Şener, Yardımcılar: Tuba Çimen, Umut Meynoğlu, Danışman: Hakan Tong

Yarışmaya 68 proje teslim edilmiştir.

Kolokyum ve Sergi:

Kolokyum 19 Kasım saat 16.00 İTÜ Taşkışla 127 No'lu salon
Sergi 19 Kasım saat: 11.00'dan itibaren İTÜ Taşkışla

“Bina Kimlikleri Sergisi”Yapı-Endüstri Merkezi'ndeydi

Bina kimlikleri Projesi, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından, tarihimizi kültürümüzü ve mimarlığımızı belgelemek ve kentlilerle paylaşmak dileğiyle ve mimarlık kültürünü yaygınlaştırmak ve kentlilik bilincini oluşumuna katkıda bulunmak amacıyla tasarlanmıştır. “Ankara, Cumhuriyetin İlk On Yılı” Sergisi ülke genelinde tüm kentlerde yürütülmesi planlanan projenin ilk ürünü. Sergide bu dönemde yapılmış 19 mimari yapıt detaylı olarak, 8 Kasım 27 Kasım Tarihleri arasında Yapı-Endüstri Merkezi Sergi Holünde yer aldı.

Kesitler 1991- 2004

Sema - Murat Soygeniş
30 Kasım - 18 Aralık 2004

Sema ve Murat Soygeniş'in endüstri yapıları, konutlar, kentsel tasarım projeleri, mobilya tasarımı örneklerini bulunduran “Kesitler 1991 - 2004” Sergisi, YEM sergi salonunda görülebilir. Sergide, eskizler, fotoğraflar, maketler ve 3 boyutlu bilgisayar modelleri ile üründen çok süreç yansıtılırken, her projede mimarların, alışılmış malzeme kullanımı ve yalın detaylarla vurguladıkları parçalılık teması izleniyor.

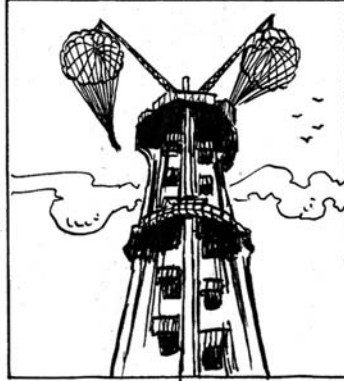
ODA'DA BTM TANITIM SEMİNERİ

BTM A.Ş.'nin Teknik Danışmanı İnşaat Mühendisi Jozef Bonfil tarafından verilecek olan “Yapılarda Korozyondan Nasıl Korunuruz?” başlıklı seminer; 22 Aralık 2004 tarihinde saat 18:30'da Mimarlar Odası Toplantı Salonu'nda. gerçekleştirilecektir. Katılımınızı bekliyoruz.

TARİHTE BUGÜN MÜMTAZ ARIKAN

28 Ekim

www.mumtaz-arikan.com

ANKARA PARAŞÜT KULESİ

1937'DE BUGÜN, ANKARA PARAŞÜT KULESİ HİZMETE AÇILDI. MALATYALI MİLLETVEKİLİ VE ESSE BAŞBAKAN İSMET İNÖNÜ, BAYINDIRLIK BAKAN ALİ ÇETINKAYA VE BAZI BAKANLARIN BULUNDUĞU TÖRENDE, YENİ BAŞBAKAN CELAL BAYAR KURDELEYİ KESEREK KULEYİ AÇMIŞTI. BU ARADA, TÜRKKUŞU ÜYELERİ HAVACILIK MARŞI SÖYLEMİŞ, YÜZLERCE GENÇ PARAŞÜTLE İTİLAHAT İÇİN KULE ÖNÜNDE SIRAYA GİRMIŞTI. TÜRK GENÇLİĞİNE PARAŞÜTCÜLÜK ALANINDA HİZMET VERMESİ VE ONLARI HAVACILIĞA ÖZENDİRMESİ BEKLENEN KULE, HIPODROM YAKINLARINDA İNŞA EDİLMİŞTİ. Sağda, İNÖNÜ, Bayar ve Çetinkaya, kule önünde görülyor.

Mümtaz Arıkan

[illegible][illegible]